

27/3 Vw. MARTIJN

PERSFOCUS

NEGENTIENDE JAARGANG NUMMER 1 - JANUARI 2003

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

Sigmund Peter de Wit
VK 16-1-03

In dit nummer:

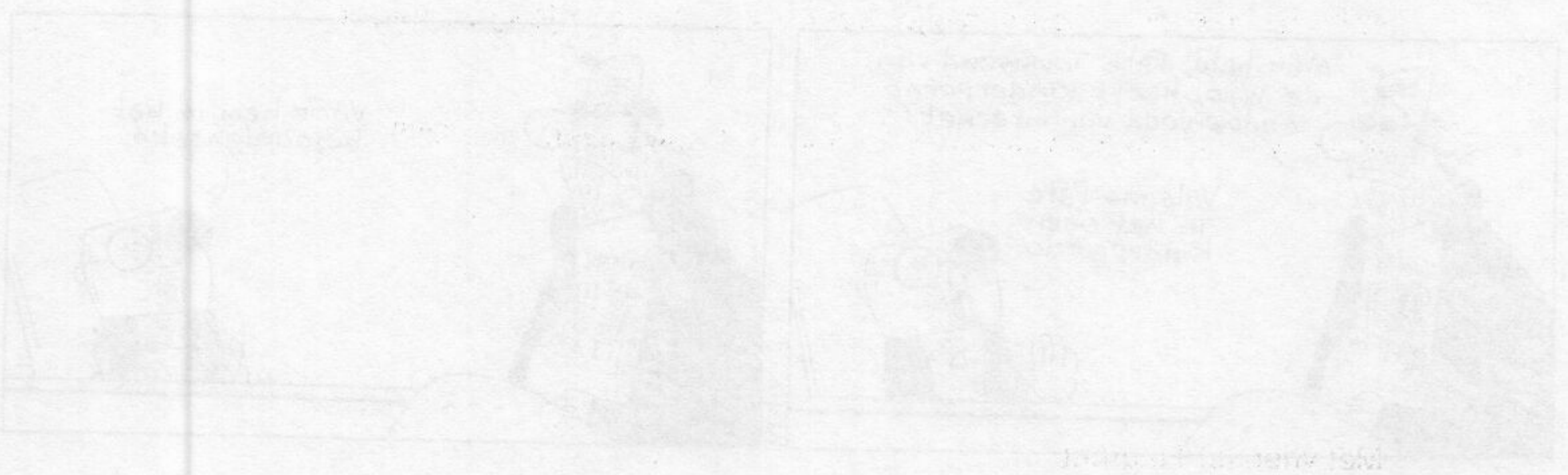
Politie vindt kinderporno bij Pete Townsend en in Hoogeveen
Half jaar voor 'Telefacts-pedofiel'
Belgische jeugdschrijver vast 'voor pedofilie'
Pedofilie: 't blijft tobben
Sekstoerisme (door Gary Glitter)
Britse zedenwet extreem streng
Zaak Tessa/Ontucht van de maand
Veroordeelde 'pedofiel' snijdt eigen keel door
Pedopriesters in het nauw
Jeugd en seks: ook dat blijft tobben
Identificatieplicht vanaf 12 jaar...
...opslag van 'zachte informatie'...
...en de politieke wedloop in strengheid
Volksgerecht of openbaarheid van proces?
Proces Dutroux: geen netwerken
Moord op Rowena zwaar bestraft
Klashorst/Achtergrond

pag. 2
pag. 6
pag. 8
pag. 9
pag. 11
pag. 12
pag. 14
pag. 16
pag. 18
pag. 19
pag. 24
pag. 26
pag. 28
pag. 33
pag. 34
pag. 38
pag. 42

Handwritten notes at the top left of the page.

FIRST FOCUS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
PUBLISHED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. DEARBORN AVENUE, CHICAGO, ILL. 60610

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
PUBLISHED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. DEARBORN AVENUE, CHICAGO, ILL. 60610
FIRST FOCUS
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
PUBLISHED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
530 N. DEARBORN AVENUE, CHICAGO, ILL. 60610

PERSFOCUS, NEGENTIENDE JAARGANG, NUMMER 1, JANUARI 2003

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
Algemeen Dagblad	AD
NRC Handelsblad	NRC
Het Parool	Par
Splts	
Metro	
Reformatisch Dagblad	Ref D
Dagblad van het Noorden	DvhN
Apeldoornse courant	Ap. C.
Utrechts Nieuwsblad	UN
Gooi en Eemlander	G+E
Hoogeveense Courant	
Goois Weekblad	GW
Groene Amsterdammer	GA
De Nieuwe Sekstant	DNS
De Journalist	Journ
Gay Krant	GK
Uit België:	
De Morgen	DM
Gazet van Antwerpen	GvA
Het Laatste Nieuws	HLN
Het Nieuwsblad	HN
HUMO	
De Standaard	DS
Uit Engeland:	
The Guardian	Gua
The Observer	OBS
Uit Frankrijk:	
Science & Vie	
Uit de Verenigde Staten:	
The Economist	
Diversen	
Bits of Freedom	

Abonnementen op Persfocus kosten € 43,- per jaar.
Losse nummers € 5,-.

Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

Pete Townshend kocht kinderporno

(Van onze kunstredactie) AMSTERDAM - Rockster Pete Townshend, gitarist van The Who, heeft zaterdag toegegeven dat hij kinderporno via internet heeft gekocht. Maar hij ontkent ten stelligste dat hij pedofiele neigingen heeft. Hij wilde 'alleen maar zien wat zoal wordt aangeboden', omdat hij een onderzoek doet voor zijn boek, dat later dit jaar

Pete Townshend en kinderporno

Door onze kunstredactie AMSTERDAM, 13 JAN. Pete Townshend, zanger en gitarist van de Britse rockgroep The Who, heeft verklaard kinderporno van internet gehaald te hebben. Hij voegde daaraan toe geen pedofiel te zijn, maar het gedaan te hebben voor research in het kader van een campagne tegen kinderporno. Townshend zei verder te vermoeden dat hij zelf in zijn jeugd is misbruikt door zijn geestelijk gestoorde grootmoeder, en dat die gebeurtenis mede de basis vormde voor zijn rockopera *Tommy*. De rockmuzikant belde zaterdag Scotland Yard, nadat de Britse krant *Daily Mail* had onthuld dat de naam van „een internationaal bekende muzikant“ voorkwam op een lijst van via hun creditcard geregistreerde gebruikers van een pornowebsite. De rockster, die al in de jaren zeventig in de opera *Lifehouse* de hoge vlucht van internet voorspelde, verklaarde dat hij in het verleden al eerder kinderporno van het net haalde en het rapporteerde aan de politie.

'Kinderporno was studiemateriaal'

Sterren Pete Townshend, gitarist van de Britse band The Who, heeft kinderporno op het internet bekeken als studiemateriaal voor een autobiografie. Dat heeft hij gezegd nadat de *Daily Mail* had bericht dat een niet nader geïdentificeerde Britse rockster door de politie in de gaten werd gehouden omdat hij kinderporno had gedownload. De 57-jarige Townshend zei de politie op de hoogte te hebben gebracht van zijn activiteiten. De gitarist werkt aan een autobiografie en heeft vermoedens dat hij als kind seksueel misbruikt is.

verschijnt. Hij zegt zelf als kind misbruikt te zijn.

De rockster liet zijn verklaring uitgaan nadat journalisten zich voor zijn huis in Londen hadden verzameld. Ze hadden er lucht van gekregen dat de politie Townshend verhoorde in verband met een onderzoek naar handel in kinderporno via internet. Zesduizend kinderpornografische websites zijn op deze manier ontdekt.

Townshend zegt in het persbericht woede en wraak te voelen jegens de geesteszieke mensen die pedofiele seksueel aantrekkelijk vinden. "Ik heb nooit chatrooms bezocht om met kinderen te converseren," zegt hij. Wel geeft hij toe dat hij eenmaal zijn creditcard heeft gebruikt om voor kinderpornobeelden te betalen.

De 57-jarige Townshend verklaart: "Ik ben de laatste zeven jaar bezig geweest met een autobiografie over mijn jeugd. Ik geloof dat ik seksueel misbruikt ben van mijn vijfde tot mijn zesde, door mijn grootmoeder, die psychisch gestoord was. Ik kan me niet precies herinneren wat er is gebeurd, maar in mijn creatieve werk worden duistere schaduwen opgeworpen, en dan heb ik het vooral over *Tommy*."

Voor de rockmusical *Tommy*, over een doofstom en blind kind, schreef Townshend in 1969 *Fiddle about*. In het lied komt een *wicked Uncle Ernie* voor, die pocht over zijn misbruik van het jongetje *Tommy*.

Townshend is getrouwd en heeft twee dochters en een zoon. "Ik zal met mijn advocaten spreken om te zien wat nu gaat gebeuren."

Pete Townshend om kinderporno opgepakt

LONDEN - In Londen heeft de politie gisteren Pete Townshend gearresteerd. De gitarist van de Britse rockband The Who wordt verdacht van onder meer bezit en productie van kinderporno. Townshend heeft toegegeven dat hij zijn creditcard heeft gebruikt voor het bezoeken van een kinderporno-site, maar dat zou hij hebben gedaan voor onderzoek. Townshend is naar eigen zeggen zelf als kind seksueel misbruikt.

Door onze kunstredactie AMSTERDAM, 14 JAN. Rockgitarist Pete Townshend is gisteren gearresteerd op verdenking van het bezit van kinderporno. De gitarist van The Who had volgens zijn advocaat de politie gistermiddag zelf uitgenodigd in zijn huis in Richmond, in de buurt van Londen, om daar zijn computers te laten onderzoeken op de aanwezigheid van verboden afbeeldingen. Vier uur later werd Townshend door de politie meegenomen naar een politiebureau, waar hij na een verhoor van anderhalf uur weer werd vrijgelaten.

De 57-jarige componist, zanger en gitarist kwam dit weekendaan in het nieuws nadat uitbleek dat zijn naam was gevonden op een lijst van meer dan 250.000 namen die de Amerikaanse FBI heeft samengesteld in het kader van Operatie Ore, een grootschalig onderzoek naar de distributie van kinderporno via internet. Op die lijst komen ongeveer 6500 Britten voor, van wie er tot nu toe 1300 zijn gearres-

LONDEN - Pete Townshend, gitarist van de legendarische band The Who, is gisteravond gearresteerd op verdenking van het bezit van kinderporno. Speurders hielden een grootscheepse huiszoeeking in de woning van de Britse rocker in Londen en namen daarbij enkele computers in beslag. De zaak past in een internationaal onderzoek naar kinderporno via het internet. Tijdens het weekend

Rock-musicus Townshend vast wegens kinderporno

LONDEN - De Britse rock-veteraan Pete Townshend is maandag door de politie gearresteerd. De 57-jarige oud-gitarist van The Who wordt ervan verdacht in het bezit te zijn van 'onzedelijke afbeeldingen van kinderen'. Hij werd aangehouden nadat Scotland Yard zijn woning had doorzocht. Townshend geeft toe op internet naar kinderporno te hebben gekeken, maar alleen voor researchdoeleinden. (Reuters)

Robert Del Naja verdacht van bezit kinderporno

Door onze kunstredactie ROTTERDAM, 1 MAART. Robert Del Naja van de Britse rockgroep Massive Attack is door de Engelse politie in Bristol gearresteerd. De onder de naam 3-D bekende muzikant is opgepakt op verdenking van het bezit van kinderporno. Zijn computer en een op drugs lijkende substantie zijn in beslag genomen. Del Naja zei eergisteren nog nooit kinderporno te hebben bekeken. 3-D is de tweede bekende Britse popster die in het kader van Operatie Ore, een grootscheeps Brits onderzoek naar de bezitters van kinderporno, werd gearresteerd. Begin januari is Pete Townshend van The Who enige tijd vastgehouden nadat zijn creditcardgegevens zouden zijn aangetroffen bij de eigenaren van een Amerikaanse website voor kinderporno.

jongetje dat door zijn oom seksueel wordt misbruikt. Townshend staat bekend als een filantroop die juist flinke bedragen heeft geschonken aan organisaties die wreedheden tegen kinderen bestrijden.

Zanger The Who bezocht website met kinderporno

De politie arresteerde Townshend maandag formeel op verdenking van 'het bezit en het maken van kinderporno', maar volgens de Britse politie moet die laatste beschuldiging niet al te letterlijk worden genomen. Townshend zegt zelf vier of vijf keer naar de previews van kinderporno-sites te hebben gekeken en slechts één keer met zijn creditcard te hebben betaald om meer te

Rocker Townshend korte tijd gearresteerd

teerd, onder wie 50 politieagenten. Naar verluid staan er op de lijst meer bekende personen, onder wie enkele Lagerhuisleden, een tv-presentator en nog een rockster.

Pete Townshend, die in de jaren zestig met The Who bekend werd met een reeks energieke rock-LP's en de opera *Tommy*, verklaarde gisteren aan het Britse dagblad *The Sun* dat hij een keer of drie, vier naar kinderpornosites had gekeken, maar nooit verder dan de openingspagina was gegaan - op die ene keer na dat hij informatie over zijn creditcard had opge-

had Townshend toegegeven dat hij kinderporno van het internet had gedownload. Volgens hem was dat om de strijd aan te binden tegen deze vorm van criminaliteit.

"Zelf ben ik geen pedofiel. Ik ben alleen zo dom geweest om te denken dat ik in mijn eentje de strijd tegen pedofiele praktijken kon aangaan", aldus de rocker gisteren. (DB) HCN 14-1

Ierse celebrity verdachte in kinderpornoschandaal

DUBLIN - In ruil voor 240 uur taakstraf ontloopt de bekende Ierse televisiedirecteur Tim Allen celstraf, na zijn aanhouding wegens het bezit van kinderpornografie. Allen is tevens mede-richter van voedselketen Ballymaloe dat in reclameuitingen hamert op het behoud van familiewaarden. In Allens huis vond de politie op dertien computers duizenden foto's van kinderen. (Reuters)

Kinderporno

HOUSTON, 23 DEC. In de Amerikaanse staat Texas is de leider van een groot netwerk van kinderporno tot een gevangenisstraf van dertig jaar veroordeeld. De 33-jarige man stond aan het hoofd van een internet netwerk dat foto's van kinderen aan meer dan zesduizend gebruikers verstrekke. In verband met zijn zaak werden tachtig mensen uit 26 staten opgepakt. (AP)

Acteur Jeffrey Jones verdacht van pedofilie

LOS ANGELES - De Amerikaanse acteur Jeffrey Jones, vooral bekend van zijn rol als Keizer Jozef II in de film *Amadeus* over Mozart, is aangehouden op verdenking van pedofiele praktijken. In zijn huis zouden foto's met kinderporno gevonden zijn. Jones is vrijgelaten na betaling van een borgtocht van 20.000 euro.

Jeffrey Jones. Foto AP

Ook acteur Paul Reubens is aangehouden wegens pedofilie. Reubens zou bovendien een seksuele relatie hebben gehad met een 17-jarige jongen. Seks met een minderjarige is verboden in de VS. Reubens moest een borgtocht van 200.000 euro betalen voor hij naar huis mocht. Jones' advocaat ontkent dat zijn cliënt foto's met kinderporno in huis had: het zou om «erotische kunstfoto's» gaan. (AC)

Britse politie verdenkt Pete Townshend

Van onze correspondent Peter de Waard LONDEN

Verzamelde Pete Townshend slechts informatie om een jeugdtrauma van zich af te kunnen schrijven? Was de leadgitarist van de popgroep The Who net zo naïef als de door hem gecreëerde doofstomme en blinde flippertovenaar Tommy uit de gelijknamige rock-opera? Of behoort hij tot de zeventien Britten die ten eigen gerieve een kinderpornosite bezochten?

Scotland Yard is er nog niet uit. De 57-jarige Townshend werd gisteren weer door de politie vrijgelaten, nadat hij maandagavond was gearresteerd. Townshend is weliswaar niet in staat van beschuldiging gesteld, maar heeft moeten beloven zich beschikbaar te houden voor verdere ondervraging aan het einde van deze maand. Al zijn computerapparatuur is in beslag genomen en liefst vijftien re-

chercheurs - 'het is nu eenmaal een grote woning' - zijn nog altijd bezig met huiszoeeking van zijn riante villa in de Londense wijk Richmond.

Tijdens het verhoor verklaarde Townshend dat hij geen pedofiel was, maar dat hij slechts een kinderpornosite had bezocht voor onderzoekdoeleinden. Hij is bezig met het schrijven van een autobiografie over zijn jeugd. Townshend, die denkt dat hij tussen zijn vijfde en zevende jaar zelf seksueel is misbruikt, wilde via een bezoek aan een kinderpornosite zijn herinneringen oprispen. 'Sommige dingen die ik heb opgezocht op het internet zijn bedoeld als onderzoek voor het boek dat ik eind dit jaar hoop te publiceren', zo zei hij in een interview met een Britse tabloid. Zijn moeder Betty zegt niets te weten van het feit dat Pete seksueel zou zijn misbruikt.

Het jeugdtrauma zou ook de creatieve inspiratie zijn geweest voor de latere rock-opera *Tommy* over een *deaf, dumb and blind*

kunnen zien. Hij zou geen afbeeldingen hebben gedownload.

Kinderbeschermingsorganisaties in Groot-Brittannië vinden dat het bekijken van kinderporno echter al gelijk moet worden gesteld met het seksueel misbruik van kinderen. 'Het maakt niet uit of je het zelf doet of dat je het anderen mogelijk maakt te doen door ervoor te betalen', aldus Shy Keenan van een van de kinderbeschermingsorganisaties.

De arrestatie van Pete Townshend heeft de artiestenwereld in Groot-Brittannië opgeschrikt. Zijn vriend Elton John zei gisteren zich niet te kunnen voorstellen dat Townshend pedofiel is. 'En ik hoop heel erg dat het ook niet waar is', aldus Elton John. Buurvrouw Jerry Hall zei zeker te weten dat Townshend geen pedofiel is.

De arrestatie van Townshend maakt deel uit van de zogenoemde 'Operatie Ore': een internationaal politieonderzoek naar 250 duizend mensen - voor

99,9 procent mannen - die eind jaren negentig tegen betaling kinderporno bekeken via een Amerikaanse website die hier grof geld aan verdiende. In 1999 werd de website opgerold en daarna speelden de recherche in de VS de creditcardgegevens van de gebruikers (onder wie zeventien Britten) door aan nationale politiekorpsen. In Groot-Brittannië zijn inmiddels 1300 mensen opgepakt, waaronder rechters, topambtenaren, tandartsen, schoolhoofden en vijftig politiemensen. Ook twee Labourparlementariërs zouden tot de verdachten horen.

Tot nu toe is Pete Townshend echter de meest bekende verdachte. Hij richtte begin jaren zestig de popgroep The Who op die grote bekendheid verwierf met nummers als *My Generation* en met acts waarbij Townshend en drummer Keith Moon hun instrumenten aan gort sloegen. Townshend was de belangrijkste componist van de groep die successen vierde met de rockopera *Tommy*.

BRITSE ROCKER moet zich later wel verantwoorden voor mogelijk pedofiele praktijken

PETE TOWNSHEND weer op vrije voeten

LONDEN – Pete Townshend, de Britse rocker die maandagavond werd aangehouden op verdenking van pedofiele praktijken, is weer op vrije voeten. Maandagnacht werd hij op borg vrijgelaten nadat de politie hem meer dan een uur op de rooster had gelegd. De 57-jarige gitarist van de legendarische rockformatie The Who is volgens zijn advocaat erg geschrokken van zijn arrestatie. Townshend blijft herhalen dat hij geen pedofiel is en dat hij enkel kinderporno van het internet gehaald heeft voor het schrijven van een boek.

HLN 15/1

DIETERT BERNAERS

Amerikaanse r&b artiest R Kelly opgepakt voor bezit kinderporno

Tegen Kelly lopen nog drie andere rechtszaken waarin hij wordt beschuldigd van seks met minderjarige meisjes.
De autoriteiten hebben ruim een half jaar gewacht met de aanhouding van de zanger, omdat zij het onderzoek 'uiterst zorgvuldig' wilden uitvoeren.
R Kelly werd bekend door onder andere de hit *I believe I can fly* en werd eerder deze maand genomineerd voor een Grammy-award voor het nummer *The world's greatest*. In februari komt Kelly's nieuwe album *Chocolate Factory* uit.

Van onze verslaggever MIAMI

De Amerikaanse r&b-ster R Kelly is afgelopen woensdag in Miami opnieuw gearresteerd op verdenking van het bezit van kinderporno. Op een digitale camera, die afgelopen juni bij een inval in zijn huis in beslag werd genomen, zijn twaalf foto's van een naakt minderjarige meisje aangetroffen.
R Kelly zou op drie foto's 'seksueel actief' zijn met het meisje. Als hij schuldig wordt bevonden, kan de zanger veroordeeld worden tot zestig jaar gevangenisstraf.

De naam van de gitarist van The Who stond op een lijst van 7.000 Britten die zich een toegang hadden verschaft tot een Texaanse betaalsite voor kinderporno. De Amerikaanse autoriteiten speelden de Britse politie de namen door. Inmiddels zijn al 1.300 arrestaties verricht. Daarbij zouden volgens de Britse pers naast 50 politieagenten ook enkele hooggeplaatste figuren zijn. Namen worden voorlopig niet genoemd.

OPGESLOTEN

Pete Townshend kreeg maandagmiddag de politie over de vloer. De speurders namen documenten en computer materiaal in beslag. De rockster was bij de huiszoeking zelf aanwezig. Nadien werd hij opgesloten in een politiecel en ondervraagd. Er werd geen formele klacht ingediend en na het betalen van een borgsom kon hij de cel verlaten. Hij moet zich later wel bij de poli-

tie komen verantwoorden voor zijn mogelijk pedofiele praktijken. Wanneer dat moet gebeuren, is voorlopig onduidelijk.

BONO

De vrijlating betekende een hele opluchting voor de vele bekende vrienden van Townshend. Maandag al had model Jerry Hall haar steun betuigd aan Townshend. Ook Bono van U2 bleef achter zijn bevriende gitarist staan en op de uitreiking van de American Music Awards in Los Angeles liet Elton John het volgende optekenen: «De aanhouding van Pete heeft me geschokt», zei hij. «Ik ben een vriend van hem. Ik hou van die kerel, in gedachten ben ik voortdurend bij hem.» De oude Amerikaanse ster Pat Boone liet op dezelfde uitreiking uitschijnen dat Townshend erg dom was geweest. «Het ligt in de menselijke natuur om nieuwsgierig te zijn», zei de veteraan. «Maar het is een grote fout om

ook maar iets te maken te hebben met kinderporno.»

MEMOIRES

Townshend zou de bewuste site bezocht hebben omdat hij een campagne voorbereid tegen kinderporno. «Ik vind kinderporno aanstootgevend. Maar om tegen iets te kunnen strijden, moet je ervan op de hoogte zijn», verklaarde hij. Later dit jaar zouden zijn memoires gepubliceerd worden. Daarin zou hij vertellen hoe hij zelf als kind misbruikt is geweest. Naast de Beatles en de Rolling Stones was The Who een van de invloedrijkste rockbands uit de jaren '60 en '70. De Britse rockgroep werd bekend door nummers als 'My Generation', 'Substitute' en 'I Can See For Miles' en albums als 'Quadrophonia', 'Who's Next?' en 'Tommy'. Op die laatste plaat staat het nummer 'Fiddle About', een lied over kindermisbruik.

Speurders namen maandagmiddag tijdens een huiszoeking documenten en computer materiaal in beslag. Foto AP

Acht aanhoudingen na actie tegen kinderporno

Eigen berichtgeving

De huiszoekingen bij Belgische klanten van een Amerikaanse kinderpornoleverancier, woensdag, hebben geleid tot acht aanhoudingen. Een van de aangehouden is een Vlaamse politiemann. Het speurwerk leverde ook een enorme hoeveelheid inbeslaggenomen materiaal op.

De acht aanhoudingen vonden plaats in de gerechtelijke arrondissementen Brussel (5), Luik (1), Tongeren (1) en Dendermonde (1). Federaal magistraat Daniël Bernard bevestigde gisteren dat de aangehouden in dat laatste arrondissement een politiemann is. Bernard bevestigde eveneens dat zich onder de verdachten bij wie de speurders woensdag binnenvielen, ook enkele leraars, militairen (een geneesheer en een soldaat) en een vrouw bevonden. "Geen van hen werd echter aangehouden." Hun kredietkaartnummers, waarmee toegang was verkregen tot een van de

driehonderd kinderpornosites van de Amerikaanse provider Landslide, bleken volgens hem te zijn gebruikt door familieleden of vrienden.

De aanhoudingen gebeurden op basis van het bezit van pornografisch materiaal waarin minderjarigen voorkomen. De kinderporno werd gevonden tijdens 51 huiszoekingen waarvan er volgens Bernard 23 'positief' waren. Volgens de federale magistraat namen de speurders 4.826 videocassettes en dvd's in beslag, 77 computers, 14 laptops, 2.882 cd's en 5.865 diskettes. Het onderzoek van al dat materiaal zal maanden in beslag nemen. "Gelet op de hoeveelheid materiaal is het niet uitgesloten dat nieuwe feiten aan het licht komen en eventueel ook nieuwe verdachten", aldus Daniël Bernard.

De operatie, die woensdag zoals bekend werd uitgevoerd in dertien gerechtelijke arrondissementen (DM 28/11) en werd gecoördineerd door het federale parket, was qua omvang de grootste sinds de oprichting van dat parket. (CN)

LONDEN — «Ik ben geen pedofiel. Ik vind die praktijk ken ronduit walgelijk». Dat zegt de Britse rockster Pete Townshend (57) naar aanleiding van het politieonderzoek naar zijn betrokkenheid in een zaak van kinderporno. Het creatieve brein van de wereldberoemde rockgroep The Who geeft toe dat hij kinderporno downloadde van het internet, maar beweert dat hij de website enkel bekeek om research te doen voor zijn autobiografie. Naar eigen zeggen was Townshend als kind slachtoffer van seksueel misbruik toen hij onder de hoede stond van zijn grootmoeder.

BARBARA VUULSTEKE

licht wordt in het kader van 'Operation Ore', het grootste onderzoek dat ooit naar internetpedofilie werd gevoerd in Groot-Brittannië. Zaterdag informeerde de multimiljonair echter zelf de pers via een geschreven, officieel statement waarin hij het hoe en vooral waarom van zijn bezoekje aan de site toelicht. In deze ongeremde en uitgebreide verklaring onderstreept Townshend dat zijn research naar kinderporno niet enkel was ingegeven door zijn persoonlijke ervaring met pedofilie tijdens zijn kinderjaren. Hij werd naar eigen zeggen ook gemotiveerd door de dood van een goede vriendin die zelfmoord pleegde omwille van het seksueel misbruik dat ze onderging als kind.

GESCHOKT

«Op een bepaald moment heb ik mijn kredietkaart gebruikt om toegang te krijgen tot zo'n site», aldus Townshend. «Ik deed het puur om te weten wat daar op te zien valt. Ik was zo erg geschokt dat ik onmiddellijk met een bevriende advocaat belde om hem over deze wanpraktijken in te lichten». De fanclub van The Who reageert alleszins afwachtend: «We gunnen Pete het voordeel van de twijfel. Hopelijk zijn de beschuldigingen vals en wordt hij onschuldig bevonden».

«Ik schrok zo erg van die beelden dat ik meteen een bevriend advocaat over die wanpraktijken heb ingelicht»

De kredietkaartgegevens en het e-mailadres van de Engelse rocklegende werden naar verluidt aangetroffen in een 'zwarte lijst' van 7000 namen die het FBI onlangs doorspeelde aan de Britse politie. Het FBI puurde de waslijst 'verdachte sujetten' uit een grootscheeps onderzoek naar de bezoekers van een Amerikaanse site, waar tegen betaling pornoplattjes met kinderen vanaf twee jaar kunnen worden bekeken.

Scotland Yard wil alleszins niet bevestigen, maar ontkent ook niet, dat Townshend momenteel doorge-

Door een onzer redacteurs ROTTERDAM, 15 JAN. Duizenden Britten zitten te zweten als de bel gaat. Net als de zondag aangehouden popster Pete Townshend hebben ook zij via hun creditcard kinderporno gekocht bij een Amerikaanse website.

Dertienhonderd mensen - onder wie politieagenten, sociaal werkers, dokters en onderwijzers - zijn in het kader van 'Operation Ore' intussen aangehouden, maar de lijst met verdachten telt nog zeker vierduizend namen. Onder hen bevinden zich volgens Britse kranten ten minste twee parlementariërs, een tv-presentator en nog een popster. Het zal zeker nog maanden, en misschien zelfs meer dan een jaar duren voordat iedereen op de lijst is onderzocht en een van de grootste onderzoeken van de Britse politie is voltooid.

Operation Ore werd in 2001 gelanceerd en maakt deel uit van een veel groter, in 1999 gestart onderzoek naar kinderporno, op initiatief van de US Postal Inspection Service. De dienst kwam een bedrijf in Texas op het spoor dat via

Kopers van kinderporno op het web in het nauw

internet kinderporno verkocht en wist de codering van de creditcardnummers te ontcijferen. Daardoor kreeg de dienst een lijst met meer dan 75.000 namen en adressen in voornamelijk Noord-Amerikaanse en Europese landen. De website is gesloten en de eigenaar, die maandelijks 1,4 miljoen dollar aan de site verdiende, zit een levenslange gevangenisstraf uit. Zijn vrouw werd veroordeeld tot veertien jaar cel.

Volgens IT-bedrijf Vagon International, dat ondermeer onderzoek doet naar informatiesystemen op internet, is de verspreiding van kinderporno de afgelopen jaren gecommercialiseerd.

Alleen al in Rusland zou er jaarlijks tussen 200 miljoen en 1 miljard dollar in omgaan, geld dat voornamelijk afkomstig is van Westerse klanten. Vagon kritiseert de lakse houding van internetproviders, zoekmachines en banken bij het tegengaan van de handel. Ze verschuilen zich vaak - volgens Vagon ten onrechte - achter het niet beschikbaar zijn van de nodige software.

Creditcardmaatschappij Visa heeft een software-programma dat speurt naar illegale websites die via Visa geld ontvangen. Dageeliks worden één miljoen websites gescand. Woordvoerder Jon Priedeaux van Visa zei gisteren tegen de BBC dat het bedrijf aanvankelijk 30.000 verdachte websites had gevonden, daarvan bleven er bij nader onderzoek een paar honderd over. De namen zijn doorgegeven aan de politie. Visa zoekt alleen naar de verkopers van kinderporno. «We kijken niet naar de kaarthouders, dat zou veel te ingewikkeld zijn», aldus Priedeaux. Maar de kopers zijn volgens hem via de website wel op te sporen.

Gerecht valt binnen bij internetklanten kinderporno

Eigen berichtgeving
Caspas Naber 28/11/02

In heel België zijn gisteren huiszoekingen uitgevoerd bij klanten van een Amerikaanse internetprovider die werd veroordeeld voor het aanbieden van kinderporno via betaalsites. De Belgische klanten werden geïdentificeerd aan de hand van hun kredietkaartnummers.

De huiszoekingen, alles bij elkaar een zestigtal, werden uitgevoerd door zo'n 150 leden van de lokale en federale politie, vergezeld door specialisten van de computermisdaadeenheden. De actie vond plaats onder de codenaam 'Clean Sweep', Engels voor grote schoonmaak. Volgens het federale parket, dat de operatie coördineerde, stonden daarbij 52 verdachten centraal. Ze zouden zich, na betaling met hun kredietkaart, toegang hebben verschaffen tot websites met pornografische beelden van minderjarigen. Bij het ter perse gaan van deze krant waren een onbekend aantal verhoren aan de gang. In hoeverre die tot aanhoudingen leiden, zal vandaag blijken. Het parket bevestigde alvast de

inbeslagname van kinderpornografisch materiaal.

De identificatie van de verdachten gebeurde op basis van gegevens die de Amerikaanse autoriteiten in beslag namen bij een internetprovider. Het ging om nummers en titularissen van kredietkaarten waarmee toegang tot de kinderpornosites was verkregen. Op basis van die gegevens werd een

lijst niet automatisch schuldig zijn. Andere gerechtsbronnen bevestigden dat. Zo bevonden zich onder de verdachten in het arrondissement Brussel, waar veertien huiszoekingen plaatsvonden, onder andere een vrouw en een huisarts. "De ervaring leert dat dergelijke personen zelden betrokken zijn bij zulke zaken", stelt een gerechtelijke bron. Toch gingen gerecht en poli-

raat en het auditoraat-generaal (voor hoofdofficieren) bij het onderzoek betrokken.

De gegevens over de Belgische verdachten bereikten ons land zeer traag, stelden de gerechtsbronnen vast. "Het eerste proces-verbaal, opgesteld in Washington, dateert van 1999. In dat jaar vond in de Verenigde Staten ook de eerste operatie van politie en gerecht plaats." Centraal stond de firma Landslide Productions, die eind 1999 werd ontmanteld als provider van en toegangspoort naar 300 pedofiliesites. De baas van het bedrijf, met een omzet van 5,6 miljoen euro per jaar, werd in augustus vorig jaar door een Amerikaanse rechtbank veroordeeld tot levenslange cel.

De doorstroming van informatie naar andere Europese landen verliep blijkbaar even traag. Pas in maart dit jaar konden de Franse autoriteiten overgaan tot actie. Bij een leraar in Angers werden toen 350.000 pedofiele afbeeldingen in beslag genomen afkomstig van Landslide. In september volgde Duitsland, waar werd binnengevalen bij 1.400 klanten van de Amerikaanse firma. In oktober gebeurde hetzelfde bij 1.300 verdachten in Zwitserland.

'Onder de verdachten bevinden zich politiemensen, leraars, militairen, een vrouw en een huisarts'

lijst opgesteld met 'klanten' die in België waren gedomicilieerd. Die lijst werd via Interpol overgemaakt aan algemene gerechtelijke directie van de Belgische federale politie.

Aangezien niet uitgesloten kan worden dat de kredietkaarten buiten medeweten van de titularis door derden werden gebruikt, benadrukte het parket dat de verdachten bij wie werd binnengeval-

ten alle verdachten voor de rechter verschijnen. Willen de Britse politie en het openbaar ministerie geloofwaardig blijven, dan zullen ze met heel overtuigend bewijsmateriaal moeten komen. Het feit dat iemands creditcard-nummer in het bezit was van een kinderpornobedrijf zegt op zich niet zoveel. Het nummer kan gestolen of misbruikt zijn. Aangehouden moet worden dat de verdachte ook daadwerkelijk kinderporno gedownload heeft. Dat zal in veel gevallen erg moeilijk zijn omdat het om internetgebruik gaat dat zich enkele jaren geleden afspeelde. Veel van de verdachten zullen inmiddels hun pc wel een keer hebben opgeschoond of een nieuwe gekocht hebben. Internetaanbieders bewaren klantgegevens ook niet jaren.

En dan moeten alle veroordeelde kinderpornokijkers nog behandeld worden in de gevangenis om recidive te voorkomen. Het laatste Engelse behandelcentrum voor pedofielen is vorig jaar gesloten. Het ministerie van Volksgezondheid heeft het land van de beroemde Wolvercote Clinic in Surrey voor 50 miljoen euro aan een projectontwikkelaar verkocht.

Websites: www.legalday.co.uk/current/paedophilia.htm; news.bbc.co.uk; www.guardian.co.uk; www.usdoj.gov; www.usps.com/postalinspectors/avalanch.htm

Marie-José Klaver
klaver@nrc.nl

Vragen over internet? Ga naar www.nrc.nl/klaver

Marcel Vervloesem verspreidt foto van 'mogelijke pedofiel'

Marcel Vervloesem.

Foto Vanderveken

MLN 28/11/02

met een hoog politiegelalte.

Vervloesem gaat daarmee nog een stap verder dan de schandpaaltechnieken van de Engelse boulevardkrant News of The World, die twee jaar geleden een namenlijst met door het gerecht verdachte pedofielen afdruckte.

Het parket van Turnhout zegt de nieuwste zet van Vervloesem «met bijzonder veel aandacht te zullen bestuderen». VZW Morkhoven maakt zich mogelijk schuldig aan laster, eerroof en aanslag op de privacy. (JM)

TURNHOUT — De vzw Morkhoven, de werkgroep van de zelfverklaarde kinderpornojager Marcel Vervloesem, heeft gisteren via internet een foto verspreid van een man die ze zelf in verband brengen met vijf pedoseksuele netwerken.

«In het kader van een onderzoek roepen we iedereen op deze man te identificeren. Wie nuttige informatie heeft, kan contact opnemen met onze diensten», luidt de boodschap met een hoog politiegelalte. Vervloesem gaat daarmee nog een stap verder dan de schandpaaltechnieken van de Engelse boulevardkrant News of The World, die twee jaar geleden een namenlijst met door het gerecht verdachte pedofielen afdruckte.

Het parket van Turnhout zegt de nieuwste zet van Vervloesem «met bijzonder veel aandacht te zullen bestuderen». VZW Morkhoven maakt zich mogelijk schuldig aan laster, eerroof en aanslag op de privacy. (JM)

Massale arrestatie na antikinderporno-actie

NM 20/1

Meer dan 1.400 Britten zijn de afgelopen maanden gearresteerd in Operation Ore, een grootschalige actie tegen kinderporno van de Britse politie. Onder de arrestanten bevinden zich rechters, artsen, maatschappelijk werkers, popsteren, militairen, leraren en meer dan 50 politiemannen. Veertig misbruikte kinderen zijn uit huis geplaatst en onder toezicht van de kindbescherming gesteld.

Vorige week is de bekende gitarist Pete Townshend van The Who aangehouden in Operation Ore. Ook hij wordt ervan verdacht tegen betaling kinderpornofoto's te hebben gedownload. Townshend ontkent dit niet. Hij zegt dat hij inderdaad heeft betaald met zijn creditcard om toegang tot een Amerikaanse kinderpornosite te krijgen. Townshend deed dit volgens zijn advocaat omdat hij materiaal aan het verzamelen was voor zijn autobiografie. De gitarist zou zelf als kind seksueel misbruikt zijn.

In totaal bezit de politie namen en adressen van meer dan 6.000 Britten. Die hebben allemaal betaald voor de kinderpornosite van het Amerikaanse echtpaar Thomas en Janice Reedy uit Fort Worth, Texas. De Reedys zijn in 1999 opgepakt. Thomas Reedy is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 1.335 jaar en zijn vrouw tot 14 jaar cel.

Voormalig verpleegkundige Thomas (37) en computerspecialist Janice (32) zijn zelf niet pedofiel. Hun tienjarige dochter is niet misbruikt. Het echtpaar was het alleen om het geld te doen. Volgens het Amerikaanse openbaar ministerie verdienden de Reedys 1,4 miljoen dollar per maand met hun site.

De betaalsite van de Reedys, die is opgericht door de Amerikaanse douane, had meer dan 75.000 betalende klanten uit de hele wereld. In totaal beschikten de Reedys over 300.000 nummers van creditcards. Een lidmaatschap kostte 29,95 dollar per maand. Voor dat geld hadden de klanten toegang tot foto's en films van 5.700 kinderpornosites uit Indonesië en Rusland.

De Reedys betaalden de buitenlandse webmasters ongeveer 60 procent van de abonnementsgelden. De Verenigde Staten hebben

Buried by a pile of porn

Jan 16th 2003

From The Economist print edition

The hunt for consumers of child pornography is overwhelming police

"THIS group is for people who love kids. You can post any type of messages you like or any type of pics and vids you like too." The thousands of men who responded to this invitation to join Candyman, a Yahoo membership site, are now the subjects of the largest-ever worldwide criminal investigation into paedophilia. The fall-out from the FBI investigation of Candyman and a Texas-based subscription website called Landslide has overwhelmed Britain's police. More than a year ago, the Americans provided them with credit-card details of the 7,272 Britons who paid a \$29.95 monthly subscription to join Landslide, which provided an entry point to child porn websites all over the world. But though 1,300 search warrants have been issued and 1,200 arrests made, only a handful of cases have so far been brought. Police forces are reluctant to disclose how many they have charged: Thames Valley police say that doing so could jeopardise future inquiries. But the real reason why police are not giving out a number is the embarrassing likelihood that most of those on the list will be let off with a caution.

Operation Ore, as the British effort is known, has been dogged by a lack of resources. Though the law makes possession of child pornography, including computer images, subject to

a maximum sentence of five years, proving the offence is difficult. To do a full forensic examination of a computer takes up to three months. Companies specialising in the work say that, at the present rate, it would take from five to ten years to process all the suspect computers.

When the inquiry began, the police divided the suspects into three groups. The highest priority for investigation was given to anyone with access to children, with a previous conviction or who was on the sex offender register. The second category was those in a position of authority, while the lowest priority was given to the largest group—those not regarded as posing a particular risk to children.

Those now being pulled in come from categories one and two. They include judges, teachers, barristers, solicitors, university lecturers, hospital consultants, a deputy prison governor, 50 policemen (including two involved in the investigation into the murders of two girls in Soham last year) and, it is said, two senior Labour MPs. Fewer than 5% were

previously known to the police. The lives of any who are named as suspects, whether they are innocent or guilty, will be ruined. Already, there have been two suicides. Each day more names are dribbling out, sometimes even before a search warrant has been issued or an arrest made. And the police have not yet started on category three.

Some of the leaks are part of a long and dishonourable tradition of a few crooked policemen selling information to tabloid papers. But others are the result of frustration with the slow pace of the investigation. Harry Fletcher, assistant general secretary of the National Association of Probation Officers, said that the leaks were disgraceful whatever the motive. "It hampers individuals' ability to get a fair trial."

The government last month announced an extra £500,000 (\$800,000) to fund the inquiry. That won't go far. The former head of the Metropolitan Police's Obscene Publications Branch, Michael Hames, says that millions more would be needed to make a difference. According to John Carr, an adviser to a children's charity, NCH, and a member of the government's internet task force on child protection, such is the backlog of work that there is often a six-month delay in examining suspect computers.

And there's a lot more to come. Interpol has recently been told that another large American inquiry will shortly become public. It will provide police with details of thousands of British subscribers to a website containing images of children as young as four. Carole Howlett, deputy assistant commissioner of the

Metropolitan Police, has admitted that there is a danger of the problem escalating out of control. Child protection, she says, has to be a higher priority for the government. The difficulties facing the police in bringing prosecutions are leading some of those concerned with child protection to advocate a lower threshold for conviction. Debra Shipley, Labour MP for Stourbridge, who has been pressing the government for more resources, says the law should be changed to make it an offence to use a credit card to buy child pornography: the police could then prosecute on the basis of credit-card details, and would not have to examine suspects' computers. A less contentious approach is to concentrate on the distributors of child pornography. Credit-card companies are meeting with law enforcement officials in Washington this week to discuss ways of putting the child porn sites out of business. Visa says it is already scanning thousands of sites every day. Given determined action by the card companies and internet service providers, child porn sites should find it difficult to operate openly. The 1,335-year sentence handed out to Thomas Reedy, who set up the Texas site where this operation started, is also a useful warning that the risks of this particular trade may outweigh its rewards.

Politie vindt kinderporno in Hoogeveen

Door onze correspondent ^{NAC}
HOOGEVEEN, 16 JAN. Bij een 53-jarige inwoner van Hoogeveen heeft de politie eind december een grote hoeveelheid kinderporno in beslag genomen. Het gaat om honderden foto's die de man van internet had binnengehaald en een aantal videobanden. Tevens zijn meerdere van zijn computers meegenomen. De man bekende na zijn aanhouding dat hij in de jaren 1993 en 1994 drie meisjes van toen tien en elf jaar bij hem uit de buurt seksueel had misbruikt. De meisjes zijn inmiddels gehoord en twee van hen bevestigen het verhaal van de man. Hij zou hen onzedelijk hebben betast. De vrouwen verklaarden dat er indertijd aangifte is gedaan. De Drentse persofficier M. Wolters stelt dat onderzoek wordt wat er met de aangifte is gedaan. Vast staat, aldus Wolters, dat de man voor de feiten niet strafrechtelijk is vervolgd. „De zaak staat niet bij justitie ingeschreven.” Hij heeft geen strafblad en is niet eerder verdachte geweest in zedenzaken. Volgens Wolters is het mogelijk dat er indertijd te weinig be-

wijs tegen hem was. De verdachte was sinds vorig jaar vanuit een sociaal werkvoorzieningschap gedetacheerd bij een taxibedrijf in Aalden. Hij was in het bezit van een verklaring van goed gedrag, afgegeven door de gemeente Hoogeveen. Iedereen die als taxichauffeur werkt, moet hierover beschikken. Een dergelijke verklaring wordt alleen verstrekt wanneer er over een bepaald persoon geen strafbare feiten geregistreerd staan. De verdachte vervoerde onder andere schoolkinderen. Justitie besloot gisteravond de buurtbewoners in Hoogeveen, waar de verdachte woont, in te lichten op een speciale bijeenkomst om onrust bij de mensen weg te nemen. „De geruchten worden sterker, zeker als een aanhouding en huiszoeking bij een buurtbewoner plaatsvinden. We hebben de buurt ingelicht over wat er is gebeurd.” Op de voorlichtingsavond waren ook vertegenwoordigers aanwezig van de politie, het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), reclassering en de stichting voor maatschappelijk welzijn.

Soms geschokt en aangeslagen, meestal verbaasd en verrast. Zo reageerden de ruim honderd bewoners van de Pesserstraat en Marnixstraat in Hoogeveen gisteren toen zij hoorden dat een buurtbewoner rond '93 drie buurtkinderen onzedelijk heeft betast. Tevens is bij hem kinderporno gevonden. Justitie meldde dit op een buurtbijeenkomst.

Mogelijk grote zedenzaak in Hoogeveen

HOOGEVEEN ■ De politie onderzoekt een vermoedelijk omvangrijke zedenzaak in een woonwijk in Hoogeveen, waarbij ten minste een buurtbewoner als verdachte is betrokken.

Vanavond wordt voor bewoners een besloten informatie-avond gehouden. „De zaak is zeker niet klein”, zegt burgemeester Willem Urlings van Hoogeveen. Maar evenals politie en justitie wil de burgemeester niets over de affaire prijsgeven.

Urlings: „De zaak is in onderzoek en je weet natuurlijk niet wat je verder tegenkomt.” Dat de zaak ernstig is, blijkt wel uit de organisaties die vanavond zijn uitgenodigd om de buurtbewoners tekst en uitleg te geven en vragen te beantwoorden.

De avond is georganiseerd door het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Aanwezig zijn verder de stichting voor maatschappelijk welzijn, de reclassering en het openbaar ministerie.

Justitie sluit niet uit dat vanavond, bij het informeren van de ouders, meerdere verdachte zaken aan het licht komen.

Door Martin Vlaanderen en Otto Blaauwgeers

HOOGEVEEN ■ „Of die man hier weg moet? Natuurlijk. Wilt u hem naast u hebben wonen? Ik heb geen kinderen, nee. Wel kleinkinderen. Op die foto daar. Die zijn m'n alles, daar leef je voor. Het beangstigt me om ze los te laten lopen zolang die man hier woont”, zegt een buurtbewoonster thuis na de informatiebijeenkomst.

De vrouw: „Er denken er meer zo over. Maar we zijn een rustige buurt. Er gaan hier geen stenen door de ramen. Het is triest genoeg voor z'n vrouw, want die is toch wat afhankelijk.”

De emoties worden slechts een enkele keer direct geuit. Zoals wanneer een vrouw tijdens de bijeenkomst vraagt hoe de politie zo zeker weet dat er geen buurtkinderen op de pornofilm staan. En: „Wat krijgt die man. Levenslang?”

En dat sommigen na afloop flink zijn aangeslagen, is wel duidelijk. Niemand wil wat kwijt. Ook de moeder niet die jaren terug naar eigen zeggen aangifte deed, omdat haar dochter en een buurmeisje seksueel waren benaderd. „Ik heb genoeg gehad vandaag”, zegt ze na de bijeenkomst.

Een 17-jarig meisje uit de Marnixstraat: „Wat ik raar vind, is dat in 1993 niet direct alles is uitgezocht. Wij gingen hem altijd jennen. We vonden het een rare man, omdat werd gezegd dat hij aan kinderen heeft gezeten.”

Onbegrip is er dat de verdachte als taxichauffeur met schoolkinderen kon rondrijden. „Dat is toch onvoorstelbaar nadat wij toen aangifte hebben gedaan”, zegt de moeder voor de bijeenkomst. „M'n dochter is destijds met van die hartjessnoepjes gelokt. Ze kwam thuis en begon als een waterval haar verhaal te vertellen. De man is toen vastgehouden, maar of het tot een veroorde-

Grote partij kinderporno

HOOGEVEEN - De politie heeft in de woning van een 53-jarige taxichauffeur in Hoogeveen een grote hoeveelheid kinderporno gevonden. De man die schoolkinderen vervoerde, heeft tevens bekend dat hij tien jaar geleden seksueel contact heeft gehad met drie meisjes van 10 en 11 jaar in Hoogeveen-noord, de buurt waar hij woont. De politie heeft zes computers in beslag genomen en een grote hoeveelheid videobanden. De man zit nog vast.

HOOGEVEEN ■ De politie heeft in de woning van een 53-jarige Hoogeveense taxichauffeur een grote hoeveelheid kinderporno aangetroffen. De man, die schoolkinderen vervoerde, heeft tevens bekend dat hij tien jaar geleden seksueel contact heeft gehad met drie meisjes van 10 en 11 jaar in Hoogeveen Noord, de buurt waar hij woont.

Voor zover justitie nu weet, heeft hij daarna geen seksueel contact meer gehad met kinderen. Toch is de buurt gisteravond geïnformeerd.

„We hebben de mensen gevraagd nog eens heel goed naar hun eigen kinderen te kijken”, zegt persofficier Marcel Wolters. „Er kan meer boven water komen.”

De verdachte heeft honderden foto's van internet gehaald. Justitie onderzoekt

ling is gekomen weet ik niet.”

Een andere bewoonster verklaart dat

bij de werkgever van de 53-jarige verdachte, Alescon, mondeling melding is gedaan van zijn afwijkend seksueel gedrag. Daar is volgens haar niets mee gedaan.

De buurtbewoners zeggen dat ze weinig contact hadden met de man. „Nie-

waar de kinderporno vandaan komt en wat hij heeft gedaan met het materiaal. De politie heeft zes computers in beslag genomen en naar verluidt ook een grote hoeveelheid videobanden. Dat laatste kan justitie niet bevestigen.

In de buurt wordt gezegd dat de man enige tijd geleden seksueel getinte opmerkingen heeft gemaakt tegenover kinderen. Een buurvrouw zou dat hebben gemeld bij de politie, maar volgens Wolters heeft de verdachte geen strafblad en is hij niet eerder verdacht geweest van zedendelicten.

De man werkte bij het werkvoorzieningschap Alescon en was gedetacheerd bij taxibedrijf Seubers. Hij vervoerde scholieren uit Coevorden naar twee basisscholen in Hoogeveen. Hij werd op 17 december aangehouden en zit nog in voorlopige hechtenis.

Tijdens een informatiebijeenkomst kregen de buurtbewoners onder meer te horen hoe ze symptomen van seksueel misbruik kunnen herkennen bij hun kinderen.

■ ZIE VERDER ^{D'N 16/1}

„Raar dat in 1993 niet alles is uitgezocht”

3

Hoogeveen opgeschrikt door zedenzaak

HOOGEVEEN - De politie doet onderzoek naar een zedenzaak in Hoogeveen-Noord. Een bewoner van de wijk is als verdachte daarbij betrokken. Politie en justitie willen in het belang van het onderzoek vooralsnog nauwelijks verdere mededelingen doen. Vanavond wordt wel een informatiebijeenkomst over deze zedenzaak gehouden voor bewoners van de Marnixstraat en omgeving.

Zowel persofficier Marcel Wolters als politiewoordvoerder Dirk Neef ontkenen dat het zou gaan om een omvangrijke zaak. „Het gaat niet om tientallen kinderen. Het lijkt beperkt te blijven. Maar elk slachtoffer is er uiteraard één te veel”, aldus Neef. Hij kan echter niet uitsluiten dat er nog meer boven tafel zal komen. De persofficier benadrukt eveneens dat het in deze zaak om 'enkele kinderen' gaat.

Desalniettemin is ervoor gekozen buurtbewoners gezamenlijk te informeren tijdens een besloten bijeenkomst in een school aan de Voltastraat. Zij hebben gisteren een schriftelijke uitnodiging voor deze avond ontvangen. De bijeenkomst is georganiseerd door het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Eveneens zullen vertegenwoordigers aanwezig zijn van politie, Openbaar Ministerie, Stichting voor Maatschappelijk Welzijn en Reclassering.

ONRUST

Volgens Neef is er van onrust in de buurt geen sprake, hoewel die vol-

geng hem momenteel wel zou worden aangewakkerd door de media. Tijdens de bijeenkomst zal inhoudelijk slechts summier op de zedenzaak worden ingegaan. „De aard van de zaak is dusdanig dat buurtbewoners wel geïnformeerd moeten worden. Doel is echter niet om volledige openheid te geven. We stellen mensen op de hoogte, zodat een ieder weet waar hij aan toe is. En als er toch onrust zou bestaan, kunnen we die vanavond wegnemen.”

Een bewoner van de Marnixstraat, die niet met naam en toenaam genoemd wil worden, bevestigt dat van onrust geen sprake is. Hoewel hij meer over de zaak weet, wil hij daar niets over kwijt. „Dat laat ik over aan politie en justitie. Wij moeten er voor waken om zelf rechter te gaan spelen.” Hij verwacht dat de buurt vanavond niet het naadje van de kous te weten zal komen. „Wij zullen te horen krijgen hoe wij met deze zaak om moeten gaan. Ik vind het goed dat deze bijeenkomst wordt gehouden. Er wordt immers wel volop gespeculeerd.”

Ouders woedend over zoekraken aangifte Hoogeveens zedendelict

Door Martin Vlaanderen
De aangiften die in 1994 zijn gedaan tegen een 43-jarige Hoogeveener wegens zedelijke betasting van buurkinderen, zijn zoek. Dat bevestigd persofficier van justitie Marcel Wolters. Het openbaar ministerie is druk op zoek naar de papieren. De ouders die destijds aan-

De verdachte, die als taxi-chauffeur schoolkinderen vervoerde, heeft volgens justitie spontaan bekend dat hij rond 1994 kinderen onzedelijk heeft betast. Over de zoekgemaakte aangiften van destijds zegt persofficier Wolters: "Of die te vinden zijn, is nog niet duidelijk. Maar die aangiften dateren van acht, negen jaar geleden. Het is logisch dat

die niet direct voorhanden zijn. Daar zijn aparte bewaarsystemen voor. Het is hier niet zoals in een bibliotheek." Volgens de moeder werd zij een kleine twee weken terug op het politiebureau uitgenodigd om te vertellen wat destijds is gebeurd. "Toen hoorde ik dat ze de aangiften niet konden vinden. In grote lijnen hebben we verteld wat

er is gebeurd. Maar om dat nu weer heel precies opnieuw te doen..." De Hoogeveense zegt wel opnieuw aangifte te doen als de stukken niet boven water komen. Haar vrees is echter dat haar dochter dan opnieuw de nare geschiedenis met de verdachte moet opdiepen. "Ze heeft het er behoorlijk zwaar mee. Ik wil het haar

niet weer vragen." De vader van een meisje uit de buurt dat door de verdachte seksueel werd benaderd zegt dat zijn gezin ook opziet tegen het oprakelen van de kwestie. Hij bevestigt dat de verdachte destijds zijn dochter vroeg om zijn geslachtsdeel aan te raken en haar broek uit te trekken. De vader: "Ik begrijp niet

dat er toen niet meer is gedaan met het verhaal van de kinderen. Hij is blijbaar blijven ontkennen en liep na twee, drie dagen weer op straat. Nu hebben ze denk ik meer aandacht aan de zaak besteed en heeft hij tijdens zijn verhoor ook bekend wat toen is gebeurd. De kinderen zullen binnenkort nog een keer hun verhaal moeten

doen bij de politie." Persofficier Wolters benadrukt overigens dat de kinderen sowieso geconfronteerd zouden worden met de bekentenis van de verdachte. "Ze moeten daar wel op reagieren. En verder hoeft de aangifte van destijds niet te worden met wat deze man heeft bekend. Dan kan aanvullend onderzoek nodig zijn."

Chatboxen nog niet veilig

BRUSSEL (belga) — Chatboxen worden nog altijd onvoldoende gecontroleerd. Pedofielen kunnen er nog steeds ongestoord contact leggen met minderjarigen. Dat blijkt uit een Telefacts-reportage die vanavond op de VTM wordt uitgezonden. Begin september maakte Telefacts al een reportage over het onderwerp. Een journaliste deed zich voor als de 14-jarige Amber, ontmoette in de chatroom een 34-jarige pedofiel en regelde een afspraak. Kort daarop werd de man gearresteerd. Onlangs kroop de journaliste weer in de huid van Amber. Met hetzelfde resultaat. Het duurde weer maar tien minuten voor 'Amber' in contact kwam

met een 28-jarige man uit Brussel. Nochtans had general manager Alain Theys van chatbox-provider Place.to.be na de eerste feiten beloofd om werk te maken van professionele controle en filters op obscene taalgebruik. Hij zegt nu: „Ik heb geen centen om een professionele controle te organiseren. Ik ben nog altijd aangewezen op vrijwilligers om een oogje in het zeil te houden". Peter Dewaele van de sectie pedofilie bij de federale politie ergert zich aan de laksheid van een aantal chatbox-providers. „Geld mag geen excuus zijn. Een slager die last heeft van ratten in zijn winkel, kan zich ook niet permitteren om daar niets aan te doen".

De verdachte in de Hoogeveense zedenzaak werkte sinds april vorig jaar bij taxibedrijf Seubers. Hij vervoerde schoolkinderen. "Wij hebben nooit klachten over hem gehad", zegt woordvoerder Kees van Oostenrijk. "Hij was bij ons gedetacheerd door Alescon en had een bewijs van goed gedrag van de gemeente Hoogeveen. Wij hebben niets gehoord over eerdere zedenzaken; anders had hij nooit op zo'n taxi gereden." De verdachte kon een bewijs van goed gedrag krijgen doordat hij geen strafblad had. Seubers heeft de scholen geïnformeerd en de ouders een brief gestuurd. "Verder verwijzen wij naar de politie omdat we zelf ook niet veel meer weten. Maar als wij de ouders kunnen helpen, doen we dat graag." Burgemeester Willem Urlings van Hoogeveen is blij dat de buurtbewoners gisteravond op de hoogte zijn gesteld. "Goede lijnen met de politie en maatschappelijke organisaties zijn belangrijk. De mensen mogen niet het gevoel krijgen dat ze in de steek worden gelaten."

Chauffeur had bewijs van goed gedrag

De verdachte in de Hoogeveense zedenzaak werkte sinds april vorig jaar bij taxibedrijf Seubers. Hij vervoerde schoolkinderen. "Wij hebben nooit klachten over hem gehad", zegt woordvoerder Kees van Oostenrijk. "Hij was bij ons gedetacheerd door Alescon en had een bewijs van goed gedrag van de gemeente Hoogeveen. Wij hebben niets gehoord over eerdere zedenzaken; anders had hij nooit op zo'n taxi gereden." De verdachte kon een bewijs van goed gedrag krijgen doordat hij geen strafblad had. Seubers heeft de scholen geïnformeerd en de ouders een brief gestuurd. "Verder verwijzen wij naar de politie omdat we zelf ook niet veel meer weten. Maar als wij de ouders kunnen helpen, doen we dat graag." Burgemeester Willem Urlings van Hoogeveen is blij dat de buurtbewoners gisteravond op de hoogte zijn gesteld. "Goede lijnen met de politie en maatschappelijke organisaties zijn belangrijk. De mensen mogen niet het gevoel krijgen dat ze in de steek worden gelaten."

Telefacts-pedofiel voor rechter

Voor de correctionele rechtbank van Brussel start vrijdag het proces tegen Patrick M., de 37-jarige bankdirecteur die begin september werd opgepakt na een reportage in het VTM-magazine Telefacts over pedofilie op het Internet. Hij wordt beticht van aanzetting tot ontucht van minderjarigen ouder dan zestien jaar. Hij werd opgepakt, na een uitzending van Telefacts te zien was hoe hij via het Internet aan een journaliste — die zei minderjarig te zijn — seksuele voorstellen deed. Sindsdien zit hij in voorhechtenis. (belga)

Telefacts-kinderlokker 'geen pedofiel maar fervent chatter'

Voor de Brusselse strafrechtbank is het proces begonnen tegen de bankdirecteur (Patrick M., 37) die begin september werd opgepakt na een reportage in het VTM-magazine Telefacts over pedofilie op het internet. Daarin was te zien hoe M. via een chatbox was ingegaan op de aanzoeken van een journaliste die zich voor een minderjarige uitgaf. De verdachte staat voor die feiten echter niet terecht, noch wordt hij ervoor vervolgd. Naar aanleiding van de uitzending startte het gerecht een onderzoek. M. werd aangehouden en zijn computer werd in beslag genomen. Daarop werden bezwarende foto's gevonden. M. wordt vervolgd voor bezit en verspreiding van kinderporno en voor aanzetten tot ontucht. Het openbaar ministerie vorderde een straf met uitstel. De man zit sedert september in de cel. Omdat uit de psychiatrische verslagen zou blijken dat hij afwijkend seksueel verdrag vertoont, vraagt het parket tevens dat de rechtbank M. een lange en grondige therapie laat volgen. Volgens de advocaat van M., meester Nelissen Grade, is de hele zaak overtrokken door de belangstelling van de media. Hij stelt dat zijn cliënt helemaal niet de grote pedofiel is die de

media van hem gemaakt hebben. M. is naar eigen zeggen een fanatieke chatter. Op allerlei chatsites legt hij contacten, niet alleen met minderjarigen. Van die contacten kreeg hij soms pikante foto's. M. moest zich nu verantwoorden voor bezit en verspreiding van kinderpornografisch materiaal. De verspreiding ervan ontkent hij, want de enige foto die hij ooit heeft verstuurd, is een

Minderjarige prostituee lokte klanten op chatbox

vakantiekiekie van in Parijs. De bankdirecteur wordt ook vervolgd voor aanzetten tot ontucht. Tijdens het onderzoek gaf M. toe dat hij tegen betaling betrekkingen had gehad met een zestienjarige prostituee, die hem ook via een chatbox had benaderd. Volgens de raadsman van de beklagde is de enige die tot ontucht heeft aangezet, de poolier van het meisje en niet zijn cliënt. Tegen de vermoedelijke poolier is intussen bij het krijgsauditoraat een onderzoek ingesteld. Meester Nelissen Grade vraagt opschorting van straf voor zijn cliënt, op voorwaarde dat hij een therapie volgt.

Advocaat van pedofiel hekelt uitlokking VTM

BRUSSEL - Het beruchte dossier tegen de 'pedofiel' die het VTM-programma Telefacts in de val had gelokt, blijkt uiterst mager.

Tijdens een chatsessie op het internet gaf een journaliste van VTM zich uit voor een 13-jarig meisje. Ze wilde zo een 34-jarige bankdirecteur in de val lokken. Ze spraken twee keer af, de man daagde op en werd prompt aangehouden. Hij zit al sinds 9 september in de gevangenis. Vrijdag kwam zijn zaak voor de strafrechter, het parket vroeg een straf met uitstel, de verdediging de vrijspraak. Het dossier is immers héél mager. De man wordt beticht van verspreiding van pornografisch materiaal, maar hij heeft slechts één foto verspreid. Daarop stond hij zelf, gekleed, op een boot op de Seine. Tweede aanklacht is bezit van kinderporno: men vond bij hem 200 foto's van minderjarigen, al dan niet gekleed. Derde aanklacht is aanzetten tot prostitutie van een meisje van 16 jaar. Dat had zich in de chatsessie aangediend onder de naam "hoertje" en had zelf een afspraak voorgesteld. De bankdirecteur belde naar haar GSM en kwam terecht bij haar 28 jaar oudere pooier die een seksueel contact regelde voor 200 euro en er zelf bijbleef. De verdediging vroeg zich af "wie hier wie tot prostitutie had aangezet". Uit het psychiatrisch dossier bleek dat de beklagde niet eens een pedofiel was, maar gewoon een overwerkt iemand met grote angsten, die zich had laten vangen aan de chatsessies. Op zijn werk prijst men het onberispelijk gedrag van de man. Procureur Edwig Steppé stelde een lange psychotherapeutische behandeling voor. De verdediging haalde scherp uit naar VTM, die de man aan de schandpaal had gespijkerd. Uitspraak 10 januari. JDW

'We zijn zeer geïnteresseerd in het verleden van deze meneer'

De verdachte in de Hoogeveense zedenzaak wordt psychiatrisch onderzocht. In de woning van de 43-jarige taxi-chauffeur is kinderporno aangetroffen. Justitie wil weten waar het materiaal vandaan komt, zegt persofficier Marcel Wolters.

De verdachte heeft kinderporno van het internet gehaald. Hoe moeilijk is het om de bron van dat materiaal te achterhalen? "Heel moeilijk. Het kan wel in Zuid-Amerika op het web zijn gezet. Gespecialiseerde rechters bestuderen nu alle beelden."

Wat hebt u precies in beslag genomen? "Drie computers, twaalf videobanden en een digitale camera. De camera bevatte geen belastende op-

door Michel Brandsma

Marcel Wolters. Foto: Marcel Jurrian de Jong

names." **Waarop richt het onderzoek zich nu?**

"We zoeken niet alleen de bron van het materiaal, maar willen ook weten wat de verdachte er mee heeft gedaan. Of hij de beelden bijvoorbeeld verder heeft verspreid."

U onderzoekt ook zijn seksuele contacten met kinderen?

"Hij heeft spontaan bekend dat hij in 1993 en 1994 drie minderjarige meisjes heeft aangerand. We willen weten of dat nog vaker is gebeurd, al hebben we daar op dit moment geen aanwijzingen voor."

Wanneer brengt u de verdachte voor de rechter?

"Ik hoop binnen twee maanden, maar hij wordt eerst onderzocht door een psychiater. Wij moeten de uitkomst van dat onderzoek afwachten."

Welke straf hangt deze man maximaal boven het hoofd?

"Vier jaar celstraf voor het bezit van kinderporno en zes jaar cel voor de aanranding van minderjarigen. De uiteindelijke strafmaat hangt af van meerdere factoren, waaronder het psychiatrisch rapport."

De zaak lijkt enigszins beperkt in omvang. Waarom hebt u dan toch de hele buurt geïnformeerd?

"Om eventuele geruchten te ontzenuwen, en ook om de mensen te vragen nog eens goed naar hun eigen kinderen te kijken. Nogmaals, we hebben op dit moment geen enkele aanwijzing dat hij na 1994 opnieuw kinderen heeft aangerand, maar we zijn zeer geïnteresseerd in het verleden van deze meneer. Er kan altijd meer boven water komen."

Telefacts-pedofiel vrijgelaten

BRUSSEL — De 37-jarige pedofiel die werd ontmaskerd door het VTM-programma Telefacts werd door de correctionele rechtbank vrijgelaten. De man zat drie maanden in voorarrest. Een psychiater noemde hem een gevaar voor de maatschappij, maar de rechter denkt daar kennelijk anders over. De bankdirecteur uit Tervuren mocht naar huis. De man zal wel vervolgd worden voor het contact dat hij legde met minderjarige meisjes. Tijdens het onderzoek gaf hij meer misdrijven toe dan hem ten laste werden gelegd. (JM)

Pedofiel uit Telefacts krijgt zes maanden cel met uitstel

De 37-jarige bankier Patrick M., die ontmaskerd werd als pedofiel na undercoverwerk van het VTM-programma Telefacts, heeft een celstraf van zes maanden met uitstel gekregen. De correctionele rechtbank van Brussel verplicht de man uit Tervuren ook om psychiatrische begeleiding te volgen en heeft hem voor 5 jaar uit zijn burgerrechten ontzet.

Om aan te tonen dat pedofielen vrij spel hebben op internet, had een journaliste zich op een chatbox voor 8- tot 15-jarigen aangemeld als Amber, een meisje van 13. Patrick M. hapte toe: hij maakte afspraken met „Amber” om op hotel te gaan. Een dag na de uitzending werd hij geklist. In zijn computer vond de politie 200 pornofoto's met minderjarigen. (ADC)

'De man met de lolly's zit nu op internet'

'Hoi, ik ben Kris, 13 jaar. Zin om naar de zoo te gaan? Ik wil je heel graag de olifanten tonen en we kunnen ze aanraken.' Laat de cursief gedrukte woorden weg en een onschuldige uitnodiging verandert in iets heel anders. Zo gaan pedofielen vaak te werk wanneer ze op internet contact leggen met kinderen. Bovenstaande zinnen prijken op een van de affiches die worden ingezet in Clicksafe.be, een grootscheepse campagne die kinderen bewust moet maken van het gevaar van chatten met onbekenden.

Van onze medewerkster
Kim Herbots

DM 3/14/02
Uit Brits onderzoek is gebleken dat een op de vijf kinderen die chat wel eens benaderd wordt door een pedofiel. Aangezien zowat 40 procent van de jongeren die chatten wel eens een blind date regelt via internet, kan dat dramatische gevolgen hebben.

Eerder dit jaar kreeg de televisiezender VT4 bakken kritiek te slikken omdat zijn sms-chatsessies door pedofielen gebruikt werden om slachtoffers te ronsselen. „VT4 nam toen extra beveiligingsmaatregelen maar ik ben ook naar minister van Justitie Marc Verwilghen gestapt met de vraag om samen een bewustmakingscampagne te lanceren”, aldus gedelegeerd bestuurder van

Celstraf met uitstel voor 'Telefacts'-pedofiel

Belga

De correctionele rechtbank van Brussel heeft bankdirecteur Patrick M., de man die begin september was opgepakt na een reportage over internetpedofilie in het VTM-programma Telefacts, veroordeeld voor het bezit en de verspreiding van kinderporno. M. kreeg van de rechter zes maanden met uitstel, behalve voor de ruim drie maanden die hij in voorrechten zat. Daarnaast moet hij een therapie volgen en verliest hij voor vijf jaar zijn rechten. Hij mag ook geen contact meer zoeken met minderjarigen, ook niet via het internet.

In de Telefacts-reportage was te zien hoe M. via een chatbox was ingegaan op de aanzoeken van een 22-jarige journaliste die zich als de dertienjarige Amber voordeed. Hij maakte tot tweemaal toe afspraken met haar, al kwam Amber bij het tweede niet opdagen. De afspraken werden telkens met een verborgen camera gefilmd.

Naar aanleiding van de reportage startte het gerecht een onderzoek.

M. werd daags na de uitzending opgepakt. Op zijn computer werden om en bij de 200 naaktfoto's gevonden, waarvan hij er enkele naar een correspondent bleek te hebben doorgestuurd.

M. had verklaard dat hij sedert het voorjaar regelmatig pornosites bezocht op het internet en dat hij enkele keren via chatboxen contact had gezocht met minderjarigen. Met sommige had hij afspraken gehad, maar die bleven bij onschuldige conversaties.

De bankdirecteur werd niet vervolgd voor wat in Telefacts te zien was. Volgens de rechtbank heeft het hele verhaal "buitensporige proporties aangenomen na een op zijn minst betwistbare journalistieke enquête".

M. werd ook vervolgd voor aanzetten tot ontucht, omdat hij tweemaal betaalde seks gehad zou hebben met een zestienjarige prostituee. Die had zich via een chatbox aangeboden onder de naam "hoertje" en volgens de rechter heeft ze dan ook volledig ingestemd met de relaties, waardoor de feiten niet strafbaar zijn.

Website Cheryl Morriën

Van onze correspondent

LIMUIDEN, woensdag — De familie van de vermiste Cheryl Morriën heeft op internet een eigen site geopend over het sinds 1986 vermiste 7-jarige meisje uit Limuiden.

Met de site www.cheryl.isvermist.nl hoopt de familie een eind te maken aan de wurgende onzekerheid over het lot van Cheryl. „Zonder iets gevonden te hebben van haar, kunnen wij dit niet afsluiten en zal de onzekerheid voor altijd blijven”, aldus de familie. Volgens de politie is de overleden 49-jarige Belgische kindermoordenaar Michael S. verantwoordelijk voor de verdwijning en de dood van Cheryl, wier lichaam nooit is gevonden.

Rechter vaart uit tegen VTM Zes maanden voor bezit kinderporno

BRUSSEL — Na een scherpe uitval tegen de VTM, veroordeelde rechter Paul-Félix Vernimmen vrijdag een bankdirecteur tot 6 maanden voorwaardelijk voor bezit en verspreiding van kinderporno.

Op 16 augustus 2002 gaf een journaliste van VTM zich tijdens een chatsessie op het internet uit voor Amber13, een 13-jarig meisje dat seksuele contacten zocht. Patrick deed haar voorstellen en het kwam tot een ontmoeting, maar verder gebeurde er niets. Bij een tweede ontmoeting daagde Amber13 niet op. VTM nam alles clandestien op en 2 september zond Telefacts de beelden triomfantelijk uit: de zender had een pedofiel gevangen! Patrick werd terstond aangehouden.

Rechter Vernimmen vond de praktijken van VTM "op zijn minst betwistbaar" en hield de "buitensporige publiciteit"

die de zender aan deze zaak gaf. Hoewel het hele verleden van Patrick grondig werd uitgespit, toch vond men geen enkel bewijs dat hij ooit met een meisje onder de 16 jaar tegen haar zin seks had gehad. Er was dus géén aansporing tot ontucht en géén pedofilie.

Patrick werd wel veroordeeld omdat hij 200 naaktfoto's van minderjarige meisjes had gedownload van het internet en er twee had doorgestuurd naar iemand anders. Patrick had die feiten zelf bekend na zijn aanhouding. Hij kreeg hiervoor 6 maanden voorwaardelijk. Hij moet in therapie en mag via zijn computer geen contact meer onderhouden met minderjarigen. Hij moet het gerecht toestaan om dat te controleren en bovendien wordt hij voor 5 jaar uit zijn rechten ontzet. Hij zal dus niet kunnen stemmen op 18 mei. Dan heeft VTM toch nog iets bereikt. JDW

Internetcampagne tegen pedofilie levert acht dossiers op

BRUSSEL — Eén maand na de start van „Click Safe”, de campagne om kinderen te beschermen tegen pedofielen op het Internet, heeft Child Focus al tientallen alarmerende berichten ontvangen. „In acht gevallen is een dossier geopend en zijn er aanwijzingen dat het om pedofielen gaat”, zegt Isabelle Marneffe, directeur communicatie van Child Focus.

Begin december werd „Click Safe” gelanceerd, een campagne opgezet door VT4, de ministers van Justitie en Onderwijs, Child Focus en de Federal Computer Crime Unit. „Chatboxen zijn het uitgelezen terrein voor pedofielen”, zei minister van Justitie Marc Verwilghen toen. „Jongeren moeten niet stoppen met internetten; we moeten hen wel waarschuwen voor de mogelijke gevaren.”

„Click Safe” geeft onder meer tips over veilig gebruik van chatkanalen. Surfers kunnen Child Focus alarmeren als ze vreemde zaken opmerken in de chatrooms. „We ontvingen vierenvestig serieuze berichten”, zegt Marneffe. „In acht gevallen is een dossier geopend en zijn er sterke vermoedens dat het om pedofielen gaat.”

Honderd procent veilige chatrooms lijken een utopie. „Met een aantal maatregelen kun je de risico's op misbruiken toch wel indijken. Chatrooms voor kinderen zou je bijvoorbeeld 's avonds moeten sluiten”, zegt Marneffe. VT4, dat vorig jaar in een negatief daglicht kwam nadat een pedofiel de populaire chatkanalen onveilig had gemaakt, haalde de chatroom intussen van het Internet. (mac)

VT4 Patrick Tillieux.

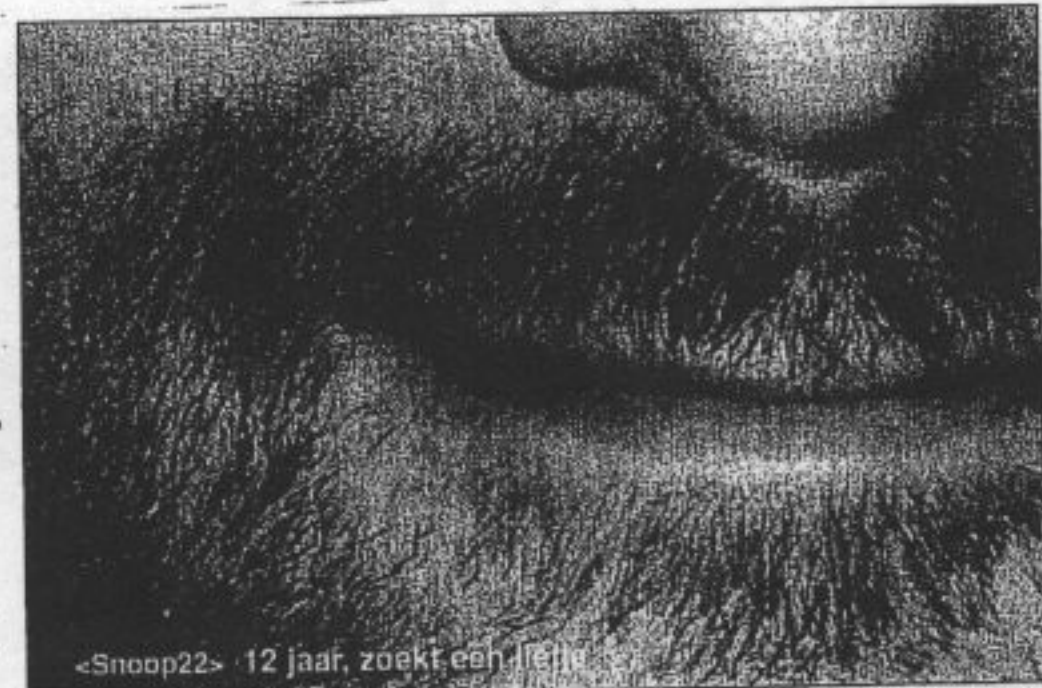
„Mij leek het onmiddellijk belangrijk om hier mijn schouders onder te zetten”, reageert Marc Verwilghen (VLD). „De tijd dat kinderlokken aan de school stonden met lolly's ligt achter

Nieuwe campagne waarschuwt kinderen voor gevaren van chatten

ons. Nu gebeurt dat via het internet en het is belangrijk dat we kinderen op die gevaren wijzen.” Uiteindelijk is Clicksafe.be een samenwerking geworden waar

aan ook Vlaams minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten (VLD), Child Focus, de voornaamste chatboxproviders en de meeste Vlaamse televisiezenders aan deelnemen. Minister Vanderpoorten liet een uitgebreide brochure samenstellen voor alle ICT-leerkrachten die informeert over de gevaren van het internet maar ook over dingen als netiquette en het kopiëren van muziek. Elke school krijgt een affiche met de acht geboden voor veilig internetgebruik.

In de marge van deze actie riepen de chatboxproviders op voor een duidelijkere wetgeving. „Wij kunnen een campagne als deze enkel maar ondersteunen, maar wij roepen ook op om de wetgeving duidelijker te maken”, vertelt Clo Willaerts van chat.be. „Wanneer iets racisme is, is nu niet duidelijk. De wetgeving inzake copyright en internet is evenmin geregeld. Het is zelfs zo dat

Clicksafe.be moet kinderen ervan bewustmaken wie er schuil kan gaan achter onschuldig ogende boodschappen op het internet. (Foto's RV)

door de wet op de privacy de gegevens van de dader niet mogen worden vrijgegeven en dat wij, als uitbater van de chatbox, juridisch dus verantwoordelijk zijn. Dat kan toch niet. Er staan een

paar belangrijke rechtszaken aan te komen inzake pedofilie en internet. Het zou jammer zijn mocht een pedofiel kunnen ontsnappen omdat zijn advocaat een achterpoortje vindt.”

Echtgenote noemt beschuldigingen 'vreselijke leugens'

Jeugdschrijver aangehouden wegens seksueel misbruik minderjarigen

Laenen (58) dateert van vlak voor Kerstmis maar raakte pas zaterdag bekend. De gerechtelijke autoriteiten hadden de zaak stil gehouden omwille van de bekendheid van de jeugdschrijver. Hij wordt verdacht van seksueel misbruik van minderjarige jongens. Laenen houdt zijn klauwe gisteren dat haar echtgenote allesbehalve een "vies man" is.

De aanhouding van Gie (Guido)

Medio december vond een Mechelse onderzoeksrechter dat er voldoende zwaarwichtige elementen waren die aanhouding van de jeugdschrijver rechtvaardigen.

'Moeders zijn teleurgesteld over ontbreken literair talent bij zoons'

De echtgenote van Guido, ook wel Gie genoemd, verklaarde gisteren telefonisch aan De Morgen dat ze voor honderd procent achter haar man blijft staan. "We zijn meer dan dertig jaar getrouwd. Een ding weet ik zeker: ik ben niet getrouwd met een vieze man." De beschuldigingen

aan diens adres zijn volgens haar vanwege zijn beroepsgeheim geen mededelingen te doen over de zaak. Gerechtshoven wisten gisteren te vertellen dat Laenen de hele zaak toeschrijft aan verdringen en gerechtelijke stappen van Mechelse moeders die niet kunnen verkroppen dat hun zoon nooit een literaire hoogvlieger zal worden.

Gie Laenen raakte bekend met boeken als *Leven Overleven* en *Paulijze ze gaan weer vechten*. Hij schreef ook hoorspelen en radio-documentaires voor de VRT-radio.

De raadkamer bevestigde de aanhouding vorige maand. Laenen tekende er beroep tegen aan, dat vrijdag werd behandeld in de Antwerpse kamer van Inbeschuldigingstelling (KI).

De echtgenote van Guido, ook wel Gie genoemd, verklaarde gisteren telefonisch aan De Morgen dat ze voor honderd procent achter haar man blijft staan. "We zijn meer dan dertig jaar getrouwd. Een ding weet ik zeker: ik ben niet getrouwd met een vieze man." De beschuldigingen

aan diens adres zijn volgens haar vanwege zijn beroepsgeheim geen mededelingen te doen over de zaak. Gerechtshoven wisten gisteren te vertellen dat Laenen de hele zaak toeschrijft aan verdringen en gerechtelijke stappen van Mechelse moeders die niet kunnen verkroppen dat hun zoon nooit een literaire hoogvlieger zal worden.

Gie Laenen raakte bekend met boeken als *Leven Overleven* en *Paulijze ze gaan weer vechten*. Hij schreef ook hoorspelen en radio-documentaires voor de VRT-radio.

De Mechelse jeugdschrijver Gie Laenen is aangehouden op verdenking van pedofilie. Hij zou seksuële misbruik van jongeren minder dan zestien jaar oud hebben gepleegd. Laenen ontkennt, maar de Antwerpse Kamer van Inbeschuldigingstelling bevestigde gisteren zijn aanhouding. Die dateert al van 24 december, maar raakte pas nu bekend.

Pedofiele jeugdschrijver al in 1973 veroordeeld

MECHELEN, HOOGSTRATEN - Gie Laenen, de bekende jeugdschrijver uit Mechelen die sinds enkele weken vastzit op verdenking van seksueel misbruik van jongens, werd in 1973 al veroordeeld wegens aanranding van de eerbaarheid. Hij kreeg toen drie jaar gevangenisstraf, waarvan één jaar effectief.

Guido Laenen (58) was in 1970 leraar Nederlands in het Klein Seminarie in Hoogstraten. Hij organiseerde diverse tentenkampen, maar greep zich daar aan de jongens die hij onder zijn hoede had. Een oud-leerling getuigde dat Laenen op een tentenkamp in Kasterlee filmbeelden maakte van naakte jongens. 's Avonds beweerde hij dat hij zijn slaapzak niet bij zich had en deelde daarom een slaapzak met een van de jongeren. De oud-leerling herinnerde zich hoe Laenen plots op school werd opgehaald door leden van de BOB en geboeid werd meegenomen. De feiten waarvoor hij in Turnhout heeft terechtstaan, dateren van een periode tussen 1 september 1970 en 31 december 1972, in Hoogstraten en elders. Veertien jongeren tussen twaalf en veertien jaar stelden zich burgerlijke partij. Gie Laenen werd beschuldigd van aanranding van

Schrijver Gie Laenen al veertien dagen vast

MECHELEN - Jeugdauter Gie Laenen zit al veertien dagen in de gevangenis op verdenking van seksueel misbruik van jongens. De KIB in Antwerpen heeft gisteren zijn aanhouding bevestigd. Laenen blijft dus nog minstens één maand in de cel.

Gie Laenen.

Fons Jacobs *GA 11/1*

De Mechelse onderzoeksrechter André Van Praet zette daags voor Kerstmis de in Turnhout geboren 59-jarige jeugdschrijver achter de tralies in de gevangenis van Mechelen. Laenen betreft al jaren een woning aan de Leopoldstraat in de Dijlestad. De arrestatie van Laenen werd aanvankelijk geheim gehouden maar lekte enkele dagen geleden uit. In het belang van het onderzoek werd aan de arrestatie van de befaamde jeugdauter geen ruchtbaarheid gegeven.

De gerechtelijke diensten van Mechelen onderzoeken zwaarwichtige klachten tegen Laenen, die zich aan seksueel ontoelaatbaar gedrag met pubers zou

hebben schuldig gemaakt. Sommige van die klachten en verdachtmakingen zijn al jaren oud, maar ze konden tot op heden nooit hard worden gemaakt. Enkele weken geleden vond de Mechelse onderzoeksrechter dat hij voldoende bezwarende elementen had bijeengebracht om de bekende auteur te laten oppakken op verdenking van pedofilie, en om hem van zijn vrijheid te beroven.

Laenen wordt er door enkele jongens tussen elf en veertien jaar van beschuldigd dat hij hen tot seksuele handelingen heeft aangezet die zij zelf niet wilden. Enkele ouders zetten hun zoonnetjes ten huize Laenen aan de Leopoldstraat af voor literaire sessies met de auteur. De slachtoffertjes moesten er echter samen met de schrijver naakt rondlopen. Er zijn ook beschuldigingen van verplichte masturbatie. Het parket van Mechelen is karig met informatie maar heeft de aanhouding van Gie Laenen bevestigd. Het onderzoek is nog niet helemaal rond.

GIE LAENEN al eerder veroordeeld wegens aanranding

Gie Laenen.

Foto Kos HLN 15/1
— Jeugdauter Gie Laenen (58), die momenteel in de Mechelse gevangenis zit op verdenking van zedenfeiten met minderjarige jongens, werd al eerder veroordeeld wegens aanranding. Dat gebeurde in 1973. Laenen kreeg toen één jaar effectief wegens aanranding van de eerbaarheid van minderjarige jongens. Daarenboven kreeg hij toen nog twee jaar voorwaardelijk.

Tijdens het proces, voor de rechtbank in Turnhout, stelden zich destijds veertien jongeren, allemaal jonge tieners, burgerlijke partij. Laenen, die destijds leraar was in een school in Hoogstraten, zou zijn boekje te buiten gegaan zijn tijdens enkele tentenkampen. Hij werd toen beticht van aanranding van de eerbaarheid, met en zonder geweld, openbare zedenschennis en aanzetten tot ontucht. Alleen voor het gebruik van geweld werd hij vrijgesproken. (DTB)

MN-25-1-3 Gie Laenen maand langer in cel

Jeugdschrijver Gie Laenen moet een maand langer in de cel blijven. Hij wordt verdacht van pedofilie en werd de dag voor Kerstmis aangehouden. De 58-jarige jeugdauter zou zich thuis schuldig hebben gemaakt aan ontoelaatbare seksuele intimiteiten met kinderen.

In het verleden waren al klachten ingediend tegen de schrijver. Na de arrestatie volgden nog klachten. Het verlengen van zijn aanhouding is nodig om deze nieuwe klachten te onderzoeken. (RBZ)

Jeugdschrijver Gie Laenen blijft in cel

De Mechelse raadkamer heeft de aanhouding bevestigd van de 58-jarige Mechelse jeugdschrijver Gie Laenen. De auteur zit sinds 24 december in de cel op verdenking van zedenfeiten met minderjarigen. Auteur Laenen wordt er door enkele jongens tussen 11 en 14 jaar van beschuldigd dat hij hen tot seksuele handelingen heeft aangezet. Tijdens literaire sessies ten huize van de auteur zouden de jongens door de schrijver verplicht zijn geworden om samen met hem naakt rond te lopen. Er zijn ook beschuldigingen van verplichte masturbatie. (belga)

Gie Laenen. (Foto GvA)

Bijdragen: Bas Broekhuizen, Jean-Pierre Geelen, Maud Eftling en Erwin Wijman

Blad Parmantig pikje

Vereniging Martijn bestaat twintig jaar. Aanleiding voor het verenigingsblad *OK Magazine* voor een feestelijk dubbelnummer. 'Tijdschrift voor ouderen, kinderen, relaties' - in de volksmond is het een blaadje voor pedofielen. Naast de vele foto's van blote jongetjes onder de douche of aan het strand staat het blad bol van het onrecht dat de pedofiel wordt aangedaan. Artikelen worden vaak onder pseudoniem geschreven, door mensen die vinden dat seksueel misbruik van kinderen vrijwel nooit tot blijvende psychische schade leidt. Midas Dekkers' boek *De Larf* wordt afgekraakt omdat hij durft te beweren dat

kinderen geen seksuele gevoelens hebben, Boudevijn Blüch wordt liefdevol herdacht omdat 'hij er geen geheim van maakte dat hij op jonge jongens viel'. Ze bedoelen het zo goed, de pedo's. Neem het verhaal over de 9-jarige Robin. 'Soms duwde hij expres zijn blote billen of zijn parmantig pikje tegen de ruit.' Wij hebben wel eens minder treurige verjaardagsfeestjes meegemaakt.

OK Magazine, uitgave vereniging Martijn, tel: 06-182 82 168. Losse verkoop: € 9,95.

Vk 25-01-2003

Quotes

"...Homoseksueel Nederland vindt dat het overal recht op heeft. In je blote reet door de Amsterdamse grachten: moet kunnen. Fist**kend in welke darkroom waar dan ook; niks aan die vuist. Seksfeesten in elke omgebouwde garage met golden shower, poepseks, rubber, leer, nylon-, of wat voor

gelligheid dan ook: waar maak je je druk om? Maar een pedofiel in je bespottelijke optocht, nee, dat zou toch wel een grote smet op het blaazen werpen."

Robert Long over het verbod voor pedo-organisatie Martijn om deel te nemen aan Roze Zaterdag, in *OK magazine* van november 2002.

6K 21/12

considered adults. Men who were 20 and over and had sex with 16- or 17-year-old boys before the equalisation of the age of consent are still on the register because offenders must remain on it for at least five years. Even now, men who have sex with 17-year-olds must sign the register if they are convicted of consensual offences such as buggery or gross indecency, because legislation specifically refers to their partners being 18 or over, rather than over the age of consent.

Thanks to the minimum five-year term, they will remain on the register, even when those victimless offences are swept away by the government's forthcoming sexual offences reforms.

"There is nothing to be gained by continuing to punish people convicted of a discriminatory offence when one considers the fact that those persons cannot become repeat offenders since, logically, their actions no longer constitute an offence," Brett Lock, of OutRage!, has written in a letter to the home secretary. "If the register is to be used as an effective frontline defence against those who pose a danger to society in general and children in particular, it makes no sense to undermine its authority by retaining those people whose 'crimes' had no victim."

The call for reform is supported by the MPs Brian Iddon and Evan Harris and the gay rights campaign group Stonewall. "It's grievously wrong to penalise people in adult consensual relationships as if they were paedophiles," said Dr Harris, who has tabled parliamentary questions on the matter. He said convictions should stand when offences were decriminalised, but added: "The sex offenders register is not part of the punishment but an administrative matter. This is unjust and, I think, a breach of human rights."

The Home Office said it held no figures to show how many men were affected and insisted it would be inappropriate to remove them. "The notification requirements are not a penalty but an administrative requirement," a spokeswoman said. "There would be practical and administrative difficulties in removing offenders, and a basic principle of justice is that cases are tried in relation to the law at that time. Even where the law is found to be discriminatory or is repealed, it doesn't follow that convictions properly obtained are quashed."

"We don't retrospectively impose new laws and, similarly, when offences are repealed, convictions related to them and matters following from that remain in place."

'It has destroyed everything for me'

He has lost his job, home, and family, and been threatened with violence: all for a consensual act that is no longer a crime. Norman Williams had to sign the sex offenders register for having sex with a 17-year-old boy - who opposed his prosecution - two years before the equalisation of the age of consent in November 2000.

The warehouseman received a suspended sentence that was later overturned, but found signing the register was worse than appearing in court.

"It has destroyed everything," he said. "We wouldn't have even gone to court if the law then had been the same for us as it was for everyone else."

His home in Bolton was smashed up by vigilantes. Curious neighbours at his next address asked why police kept visiting him. His colleagues threatened to run him over with a forklift truck, and his bosses told him they were letting him go because they could not risk him being hurt.

"When it all came out I ended up having to move again," said Mr Williams, 38, who now relies on sporadic short-term employment. "I've left my hometown and have no contact with a lot of my friends. Social services got in touch warning them that their kids could end up on the at risk register if they had any involvement with me." Mr Williams' problems have followed him to his new home. His neighbours have learnt he is on the register, and, although some still speak to him, others steer clear.

His hope is that life will improve when he is removed from the register this autumn after five years. "I hope October will mean I can start again," he said.

Jareniang werd Jef Marynissen seksueel misbruikt door een opvoeder van het tehuis waar hij verbleef. Hij werd opstandig en agressief, belandde in de gevangenis, en eindigde na een mislukte zelfmoordpoging in een rolstoel. In 'Eerst moesten we ons wassen' (Uitgeverij Van Halewyck) beschrijft hij voor het eerst de traumatische gebeurtenissen die hij als kind heeft moeten doorstaan.

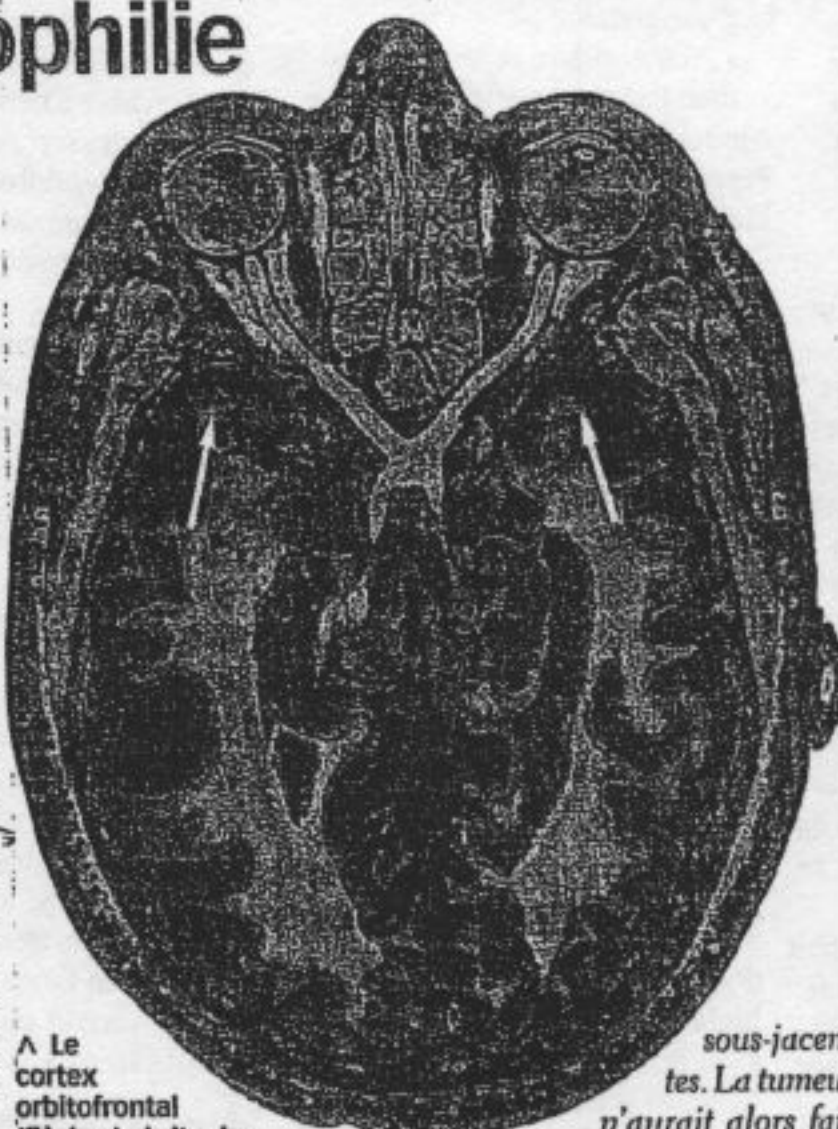
JEF MARYNISSSEN « Ik ben geboren op 26 juni 1973, de jongste in een gezin met vijf kinderen. Mijn vader, een Marokkaan, was alcoholist en bekommerde zich niet om zijn kinderen. Mijn moeder, die geregeld depressief en overspannen was, was niet in staat voor ons te zorgen. Daarom kwamen wij alle vijf in Kinderdorp Molenbeek in Rekem terecht, waar permanent ongeveer driehonderd kinderen verbleven. Molenbeek was een zogenaamde 'kolonie voor verzwakte kinderen' - kinderen voor wie de ouders niet konden zorgen. Vrijwilligers, meestal studenten, kwamen er vaak helpen als monitor.

« Eén van die monitors was Fernand, een 24-jarige bankbediende uit Blaasveld. Ik zag Fernand heel graag, omdat ik van niemand anders in Rekem zoveel knuffels en kussen kreeg. We zaten in de bossen rondom het tehuis, en terwijl Fernand mij kustte, zat hij met den we een kussengevecht, en Fernand ver-

COMPOORTEMENT

Le lien est fait entre le cortex et la pédophilie

Des dérèglements sexuels tels que la pédophilie seraient liés à l'activité perturbée du cortex orbitofrontal, région du cerveau abritant des inhibiteurs du comportement. Si on s'en doutait, encore fallait-il le prouver. Sachant que la pédophilie se déclare, en général, dès la puberté, Russell Swerdlow et Jeffrey Burns, de l'université de Virginie, ont été intrigués par le cas d'un instituteur quadragénaire au passé sans histoire, devenu victime de pulsions irrépressibles vers le Web pédophile et les prostituées, ainsi que d'une incapacité à écrire surprenante pour un enseignant. Or, l'imagerie par résonance magnétique (IRM) a montré une tumeur qui "compressait son cortex orbitofrontal, zone liée à l'intégration sociale, explique le Dr Swerdlow. Des dysfonctionnements de cette région sont certes associés depuis le XIXe siècle à des dérèglements violents du comportement, mais il semble que c'est la première fois que la sociopatho-

Le cortex orbitofrontal (flèches) abrite des inhibiteurs du comportement.

logie se manifeste en accès de pédophilie." La tumeur retirée, le malade a retrouvé une sexualité et une écriture "normales". "Ses tendances pédophiles étaient peut-être

que lever les barrières", souligne le neurologue, qui encourage donc ses collègues à associer de plus près l'apparition subite de troubles psychiques avec d'éventuels dommages du cerveau, un lien souvent insoupçonné. P.G.

IL EN PENSE

Serge Stoléro
PSYCHIATRE, SPÉCIALISTE DE LA CARTE CÉRÉBRALE DU DÉSIR SEXUEL, UNITÉ 483 INSERM

"Nous ignorons si les tendances préexistaient à la tumeur"

La nouveauté dans le cas étudié réside dans l'apparition d'un comportement pédophile à la suite d'une lésion du cortex orbitofrontal. En général, en effet, on observe pour ce type de pathologie une désinhibition aboutissant à des modifications du caractère: des grivoiseries, plutôt que des passages à l'acte agressifs. Or, que nous ignorons dans ce cas, c'est si les tendances pédophiles ont été déclenchées par la pathologie ou si elles préexistaient chez le patient, comme constate l'anamnèse passée chez deux malades atteints au lobe temporal

zijn handen in mijn broek. Ik was drie jaar, en ik wist niet beter dan dat hij gewoon heel lief voor mij was.

« Fernand was te weten gekomen dat mijn moeder en mijn grootouders ons niet elk weekend konden komen bezoeken. Tijdens een opendeurdag in Rekem leerde hij mijn moeder kennen en stelde hij haar voor dat wij in het weekend alle vijf om de beurt bij hem in Blaasveld konden komen logeren. Mijn moeder vond dat meteen een goed idee. Toen hij mij en mijn zus Amina, die elf maanden ouder is dan ik, voor de eerste keer in zijn witte Citroën kwam halen, zat ik vooraan in de auto en Amina achteraan. Onderweg naar Blaasveld zat Fernand voortdurend met zijn handen aan mij, en toen we door een lange tunnel reden, deed hij zijn broek open en trok hij mij naar zich toe. 'Lief maar aan mijn lolly,' zei hij. Vanaf die dag gebeurde telkens hetzelfde als we door die tunnel reden: Amina zat achterin naar muziek van 'Kinderen voor Kinderen' te luisteren en keek naar buiten, terwijl ik Fernand moest pijpen. Na een paar keer wist ik dat ik moest blijven sabbelen tot er iets wits uit kwam. En ik wist ook dat er achteraf een pakje Mentos voor me klaarlag: als dat vieze spul gekomen was, mocht ik een muntje eten.

« De avonden bij Fernand thuis verliepen volgens een vast ritueel. Eerst moesten we ons wassen, zei hij altijd. Amina en ik moesten in een groot bad gaan zitten, en vervolgens kwam hij naakt tussen ons in staan. Hij nam een washandje met zeep en dan moest ik langdurig tussen zijn billen wrijven. Daarna begon hij weer over zijn lolly en moesten we eraan likken of trekken; ofwel wreef hij, terwijl ik hem waste, met zijn lolly over het gezicht van mijn zusje. Het vreemde is dat we aanvankelijk nog veel lachten ook. Mijn zus en ik vonden het wel prettig om in het water te stoeien, en van de rest snapten we amper iets.»

Morgen Walibi

MARYNISSSEN « Soms mochten we nog even tv kijken. Fernand zat dan altijd tussen ons in met een opengeslagen kamerjas. Vaak zette hij tekenfilms op en sabbelde ondertussen op mijn piemel. Of mijn zus en ik moesten hem pijpen of aftrekken. Ik kon de tekenfilmstemmetjes wel horen, maar ik zag er nooit veel van. Ik krijg vandaag nog altijd kippenvel van tekenfilmpjes: ik háát ze gewoon.

« Daarna gingen we samen slapen. Meestal moest ik met Fernand mee in het dubbele bed, en lag mijn zus op het blauwe veldbedje. Er hing een lichtbak boven het bed, met een koordje om aan te trekken, en er brandde altijd een geelbruin sfeerlichtje in de kamer. Aan de muur hingen kiekjes van Fernand met kinderen. Soms stoeiden we wat of hielden we een kussengevecht, en Fernand ver-

telde altijd vrolijk over welk pretpark we de volgende dag zouden bezoeken.

« Maar toen kwam het ergste. Meestal gebeurde het met mij, terwijl Amina op het veldbed lag te slapen of te huilen. Ik denk nu dat ze vaak deed alsof ze sliep, omdat ze dan met rust werd gelaten, al durfde Fernand haar soms wel wakker te maken om haar in zijn spelletjes te betrekken.

« Fernand trok me dicht tegen zich aan en kustte me over mijn hele lichaam. Soms bleef hij ook op mijn poep, dan moest ik giechelen. Mij overal nat zeveren deed hij ook graag. Dat vond ik minder erg dan wanneer hij met zijn stoppelbaard over mijn lichaam schuurde. Ik moest hem over zijn buik strelen en zo naar beneden gaan. Hij stak zijn penis in mijn mond, tot dat spul er weer uitkwam. Die smaak proef ik vandaag nog, het heeft iets van kokosnoot. Ik kokhals als ik eraan denk. Soms smeerde hij het ook over mij uit.

« Als ik zei dat het niet ging in mijn mond, dat het te groot was, draaide hij me om en ging boven op mij zitten. Hij stak zijn vingers in mij. Dat deed pijn. Later kwam er iets hards bij: de pijn ging dan branden. Ik brulde het uit en zocht het gezicht van mijn zusje, dat eerst vragend keek, dan huilde, en het op den duur gewoon werd. Het is een beeld en gevoel dat ik niet meer uit mijn hoofd krijg - het volle gewicht van Fernand op mij, zijn gehijg en zijn woorden: 'Morgen gaan we naar Walibi. Of wil je liever naar Bobbejaanland?' Fernand probeerde ons steeds weer rustig te krijgen. Ik herinner me vaag dat hij me soms iets te slikken gaf. Of dat hij me in de kussens duwde, zodat ik minder lawaai zou maken.

« Jaren heeft dat geduurd: elk weekend, elke vakantie, elke feestdag, elke keer als mijn moeder ziek of overspannen was. Van 1976 tot 1985, bijna tien jaar lang. Het is degoutant als ik er te lang over nadenk, maar Fernand liet zich aan één stuk door bevredigen als wij bij hem waren, het hele weekend door. Ik besepte niet wat er gebeurde, en ik wist ook niet dat het fout was wat hij met ons deed. Als hij mijn zus en mij weer naar huis bracht, hadden wij het te druk met de cadeaus die hij ons gaf, of wilden we honderduit vertellen over de pretparken die we hadden bezocht. In die parken waren wij de baas: we mochten overall op en dronken en snoepten ons ziek. Fernand knuffelde ons en deed net alsof wij zijn kinderen waren. Als wij naar speelgoed wezen, kregen we het ook. En als Fernand zei dat het genoeg was, begonnen we te prullen en gaf hij toe. Wij probeerden die dagen in het pretpark zo lang mogelijk te rekken, en als we 's avonds eindelijk in de auto zaten, werd het muisstil.

« Fernand beperkte zijn seks spelletjes tot de auto en het huis, maar soms nam hij ons ook mee naar de jeugdvoetbalclub van Blaas-

veld, waar hij verantwoordelijk was voor de miniemen. Daar zei hij dat we net zo goed mee konden douchen met de andere kinderen. Ik zie onszelf nog staan onder die douche: Mientje als enig meisje en ik als enige kleine jongen; we hadden niet eens mee gevoeld. En Fernand stond er altijd bij en keek ernaar.»

Doktertje spelen

HUMO Heeft je moeder zich nooit vragen gesteld bij wat er zich bij Fernand thuis afspeelde? Of was ze misschien op de hoogte? **MARYNISSEN** « Dat heb ik me de voorbije jaren heel vaak afgevraagd. Tegen mij zegt ze dat ze niets vermoedde, maar ik denk dat ze het wel wist, dat ze het alleen niet kon stopzetten. Dat kan niet anders. Ze heeft ons toch samen met Fernand gezien? Ze heeft toch gezien hoe hij ons verwende met cadeaus? Ik meen mij zelfs te herinneren dat Fernand geld aan mijn moeder gaf. Hij maakte gewoon handig gebruik van ons: hij vermurwde ons met cadeautjes en speelgoed en zei dat we moeder met rust moesten laten, omdat ze anders ziek of kwaad zou worden.

» Maar zelfs al hebben mijn zus en ik nooit iets tegen mijn moeder gezegd: er waren tekenen genoeg. Ze zag toch hoe wij rond Fernands lijf gingen? Of hoe we altijd maar met nieuw speelgoed naar huis kwamen? Ik klaagde als kleine jongen ook voortdurend over brandende pijn in mijn achterwerk. Ik durfde bijna niet naar de wc te gaan. 's Nachts kon ik niet slapen: ik wilde altijd maar gaan staan, met mijn benen wijd uiteen. Mijn moeder zei dan gewoon dat ik me niet moest aanstellen; ze heeft me nooit naar de dokter gebracht.

» Ik speelde ook heel vaak doktertje met mijn zus. Wij deden dingen die je normaal als kind niet doet. Toen Amina en ik op een keer bij mijn grootouders met de knickers aan het spelen waren, heeft mijn zus een paar knickers bij zich naar binnen gestoken. Mijn grootvader werd kwaad, maar hij stelde zich verder geen vragen. Ook zij hebben gezien hoe wij rond Fernand cirkelden: we zaten voortdurend op zijn schoot, stoelden met hem, en knepen in zijn billen. Ik kan me niet voorstellen dat wij in het bijzijn van mijn moeder of mijn grootouders nooit eens in zijn kruis grepen: wij wisten niet dat het verkeerd was wat hij met ons deed.

» Als mijn moeder ons vrijdagavond vroeg of één van ons thuis wilde blijven om haar met iets te helpen of zo, begonnen wij altijd heftig ruzie te maken, omdat geen van ons tweeën naar Fernand wilde. Ik kreeg soms ook zonder aanleiding hysterische buien, waarschijnlijk doordat ik mij moest inhouden als ik bij Fernand was en ik bijvoorbeeld zag hoe hij zijn lijf tegen het gezicht van mijn zusje schuurde, of als ik de pijn verbeet, in een soort trance kwam en hem zijn zin liet doen.

» Er zijn mensen die zeggen dat we sneller hadden moeten praten. Maar dat is onzin: dat konden wij niet. Wij waren kinderen met wie een volwassene kon uitrichten wat hij maar wilde. Een echte vader en moeder hebben wij nooit gehad: liefde of affectie kenden wij niet. Onze opvoeding bestond uit het afkopen van onze welwillendheid met cadeaus. Niemand had ons ooit gezegd dat grote mensen kinderen geen pijn mogen doen. Wij vonden het normaal dat mensen die ons graag zagen, zoals Fernand, ons af en toe ook pijn deden. **HUMO** Op een gegeven moment, nadat hij jullie bijna tien jaar had misbruikt, is Fernand tegen de lamp gelopen.

MARYNISSEN « Ik was twaalf, en op een dag werd ik door de rijkswacht opgehaald. Ik moest ergens in een kazerne foto's van penis- en bekken en er werd mij van alles gevraagd waar ik niets van snapte. Toen moest ik ook nog eens met poppen spelen, en sloeg ik helemaal dicht. Na een tijdje mocht ik weer weg. Ik ging de gang op, blij dat het gedaan was, en wat verder zag ik Fernand in een kamertje zitten. Het weekend ervoor had hij me nog misbruikt bij hem thuis. Ik zwaaide even naar hem en ging verder. Dat is voor mij een heel traumatische herinnering, het feit dat ik naar hem zwaaide. Daarna heb ik hem nooit meer teruggezien. Het is pas veel

Het verhaal van Jef, pedofilieslachtoffer

later dat ik beseftte wat hij me had aangedaan.

» Achteraf ben ik te weten gekomen dat mijn vader, tegen wie Amina blijkbaar had verteld dat Fernand haar verkracht had, een klacht had ingediend. In het oorspronkelijke proces-verbaal, dat ik onlangs heb ingekeken, staat ook een verklaring van mijn moeder waaruit blijkt dat zij wel degelijk op de hoogte was van wat Fernand met ons uitspookte: ik had haar gezegd dat ik niet meer naar Fernand wou, omdat mijn poep altijd pijn deed als ik bij hem was geweest.»

Geen straf

MARYNISSEN « Uit het gerechtelijk dossier blijkt dat Fernand op 28 januari 1985 is aangehouden. Tijdens een huiszoeking had de politie grote hoeveelheden naaktfoto's van kinderen en kinderporno gevonden. Fernand hield ook lijsten bij van welk kind hij naakt had gezien, wat er gebeurd was, enzovoort. Hij kwam in contact met zijn slachtoffers omdat hij vrijwilliger was in een aantal homes, en ook via zijn werk voor de miniemen van FC Blaasveld. Verschillende kinderen hebben tegen hem getuigd; ik blijkbaar ook, hoewel ik me daar nauwelijks iets van herinner.

» De correctionele rechtbank van Mechelen heeft Fernand veroordeeld, maar hij kreeg een opschorting van de uitspraak. De rechtbank achtte de feiten wel bewezen, maar sprak geen straf uit om zijn reclassering te vergemakkelijken. Fernand behield dus zijn blanco strafregister, maar hij kreeg wel een proeftijd opgelegd waarin hij geen nieuwe feiten mocht plegen. Het openbaar ministerie vond dat een veel te lichte straf en tekende beroep aan. Twee jaar later kreeg Fernand een gevangenisstraf van zes maanden met uitstel, en een proeftermijn van vijf jaar waarin hij geen nieuwe feiten mocht plegen. Hij heeft dus nooit een effectieve straf gekregen; en aan zijn voorwaardelijke straf werden geen voorwaarden verbonden, zoals medische of therapeutische begeleiding.»

HUMO Dat is vandaag, in het post-Dutroux-tijdperk, haast ondenkbaar.

MARYNISSEN « In het begin van de

Xtc-dealer

HUMO Toen ze je in Mol lieten gaan, ben je alleen gaan wonen, en kort daarna heb je je eerste zelfmoordpoging ondernomen. **MARYNISSEN** « Ik was constant dronken en onder invloed van drugs: dat had ik van de andere jongens in Mol geleerd. Ik had ook een vriendinnetje, met wie ik vaak ruzie maakte. Toen we op een dag weer eens tegen mekaar aan het schreeuwen waren geweest, zag ik het niet meer zitten. Dronken en met een wasdraad rond mijn nek ben ik 's avonds op de tuinmuur gekropen. Ik vond een regenpijp, knoopte de draad vast en sprong naar beneden. Mijn adem werd even afgesneden, en toen brak de koord. Ik viel in de tuin van de buren en zag het licht aangaan. Niet veel later was de politie er. Die uniformen werkten op mij als een rode lap op een stier: ik wist gewoon dat ze me niet zouden geloven. Ik ben behoorlijk agressief geworden, en ik moest een nacht in de cel slapen. Van de koord rond mijn nek en de striemen hebben ze niets gezegd. Ook de volgende dag heeft niemand gevraagd wat er aan de hand was. Ik ben gewoon terug naar huis gegaan.

» Vanaf toen ben ik echt op

jaren tachtig werd er veel minder streng geoordeeld over zedenfeiten. Het vonnis was ook geveld door rechter Koen Aurousseau; die ondertussen zelf veroordeeld is voor zedenfeiten (*de beruchte SM-zaak, waarin Aurousseau en zijn vrouw vervolgd werden, dvda*).

» Het ergste vind ik dat Fernand nooit vervolgd is geweest voor verkrachting. In de jaren tachtig was er pas sprake van verkrachting als er een *voltrokken geslachtsgemeenschap* was geweest. Volgens die definitie konden dus alleen maar meisjes of vrouwen verkracht worden. (*Pas in 1989 werd die definitie uitgebreid, dvda*). Fernand heeft ook nooit toegegeven dat hij mij anaal heeft gepenetreerd. Tijdens zijn ondervragingen minimaliseerde hij altijd alles: hij zei dat hij zijn penis gewoon tussen mijn billen langs mijn anus wreef. Terwijl mijn anus wel voortdurend kapót was.»

Nooit meer pijn

HUMO In de periode dat Fernand vervolgd werd, was jij in een ander home terechtgekomen: Polendam in Vosselaar. Ook daar werd je lastiggevallen door een pedofiel.

MARYNISSEN « Polendam was opgevat als een pleeggezin met een tiental kinderen. De 'pleegouders' Louis en Maria V. stonden erop dat wij hen vader en moeder noemden. Louis V. had de gewoonte mij elke ochtend vroeger dan de anderen te komen

wekken, met een paar tikken op mijn billen. In de keuken hielp ik hem dan met het maken van de lunchpakketten. Daarna ging hij in zijn slip en onderhemd op de zetel liggen en moest ik zijn buik en penis strelen; verder ging hij gelukkig niet. Hij riep me ook graag zijn bureau binnen. De deur ging dan op slot, en ik moest in mijn ondergoed op de grond gaan liggen en gymnastiek-oefeningen doen: benen omhoog, en open, en toe. Vaak gingen er na mij nog andere jongens binnen, of moesten we die 'oefeningen' samen doen. Ik liet hem maar begaan.

» Tot op de dag dat hij toch zijn duim in mijn anus stak. Ik was razend, en ben naar de rijks-wachtkazerne van Turnhout gefietst. Daar belde ik aan en vroeg of ik met iemand kon praten. Toen kwam het eruit: 'Er gebeurden in mijn home dingen die niet kunnen.' Ik legde in detail uit wat er gebeurd was. De rijks-wachter was vriendelijk, gaf me iets warmes te drinken, luisterde, maar zette geen letter op papier. Hij vroeg of ik het allemaal niet verkeerd geïnterpreteerd had. Het was duidelijk dat hij me niet geloofde. 'We zullen een oogje in het zeil houden,' zei hij nog.

» Toen ik de rijkswachtkazerne verliet, is er iets in mij gebroken. Ik weet nog dat ik voor de poort stond en tegen mezelf zei: 'Vanaf nu is het afgelopen. Vanaf nu doet niemand mij nog pijn.' Als ik wilde overleven, moest ik mijn eigen weg gaan.

'Ik kan me niet voorstellen dat mijn zus en ik nooit eens in het kruis van Fernand gegrepen hebben als mijn moeder of grootouders erbij waren: wij wisten niet dat het verkeerd was, wat hij met ons deed.'

de mij tot vier maanden gevangenisstraf, waarvan twee maanden effectief. Na die twee maanden in de Nieuwe Wandeling in Gent ging ik opnieuw in Turnhout wonen, en het duurde niet lang of ik was opnieuw aan het dealen. Kort daarna ben ik tijdens een razzia in een café nog eens opgepakt en opnieuw in de gevangenis beland, in Turnhout en Hoogstraten, waar ik samen zeven maanden heb gezeten. Niet lang na mijn vrijlating ben ik nog eens veroordeeld en in de cel beland, deze keer voor geweldplegingen.»

Opnieuw verraden

MARYNISSEN « Na vier jaar in de gevangenis van Hoogstraten, kwam ik voorwaardelijk vrij. Ik had met korte tussenpauzes ongeveer zeven jaar in de cel doorgebracht: ik was 24 en wat ik van de wereld kende waren homes en de gevangenis. 'Er moet iets gebeuren, of je brengt je hele leven in de cel door,' dacht ik. Ik wilde zo graag opnieuw beginnen, ik wilde zo graag geen crapul meer zijn. Daarom ging ik individuele therapie en groeps-therapie volgen.

» De eerste die ik werkelijk in vertrouwen heb genomen, was de psychologe bij wie ik in the-

» Die weg bestond uit drank, uitgaan en fuiven. Ik kroop 's avonds door mijn raam naar buiten en bleef de hele nacht weg. Ik spijbelde op school, zette overal een grote mond op en vocht vaak. Ik had voortdurend nachtmerries en stootte mijn hoofd vaak opzettelijk tegen de muur. Stilaan werd ik een beest.

» Op een dag kreeg ik via een oudere vriend een seksboekje in handen, en wat ik toen zag bracht een kortsluiting in mij te weeg: alleen maar mannen en vrouwen. Seks tussen mannen, en tussen volwassenen en kinderen, kwam er helemaal niet in voor. Ik begon langzaam maar zeker te beseffen dat het heel fout was wat Fernand en Louis V. deden.

» Via een paar jongens uit het home was ik in contact gekomen met Louis De P, die in Beerse woonde, in een huis bij de molen. Louis runde een vrije radio en ik wou graag deejay worden. Toen hij me op een dag zei dat hij me apart wilde spreken, had ik daar wel oren naar. Maar over deejay worden zei hij niet veel: hij deed zijn broek open en vroeg me hem te bevredigen. Ik gaf hem een stamp en liep weg. Toen ik later hoorde dat hij ook dingen deed met kinderen voelde ik de agressie door mijn lijf stromen.

» Ik dronk me lazarus en ging naar het huis van Louis. Ik had een pistool bij me dat ik van een vriend had geleend - achteraf bleek het maar een alarmpistool te zijn. Ik kwam bij de molen aan, ging naar binnen en zag Louis op de zetel liggen met een deken over zich: hij lag naar pornofilms te kijken. Dat was voldoende om mijn stoppen te doen doorslaan: ik schoot op hem. Toen ik begreep dat het geen echt pistool was, nam ik een hamer en sloeg op zijn hoofd. Een paar uur later heeft de rijkswacht me opgepakt, en de volgende dag ben ik voor de jeugdrechter in Antwerpen verschenen. Die geloofde mijn verhaal niet. Het enige wat hij zei was: 'Geef nu toch gewoon toe dat je hebt ingebroken om zijn geld te stelen.' Hij stuurde me naar het opvoedingsgesticht van Mol; waar ik enkele maanden heb gezeten.»

rapie was. Ze was bezorgd, en ik geloofde haar. Ook bij de psychiater die verantwoordelijk was voor de therapie, gebeurde er iets: ik huilde. Ik had mijn vrese-lijke geheim verteld, maar ik wou niet dat de anderen met wie ik in groepstherapie was, dat ook zouden kennen. Ik schaamde mij nog altijd. Ik was bang dat iemand me zou zeggen dat ik vroeger had moeten reageren, of dat ik niet had moeten instemmen met wat Fernand met mij deed. Uitleggen dat ik niet beter wist, en dat Fernand de enige was die aandacht voor mij toonde, vond ik onmogelijk. Toen de psychologe een paar dagen later in de groepstherapie vroeg of ik misschien iets over Fernand wou vertellen, wist ik niet wat ik hoorde: ik voelde me verraden en kroop volledig in mijn schulp. Niet lang daarna hield ik beide therapieën voor bekeken.»

HUMO Je ondernam je tweede zelfmoordpoging. **MARYNISSEN** « Dat was tweeën-half jaar geleden, op 29 maart 2000. Ik deed 's morgens mijn ogen open en ik beseftte dat ik compleet vastzat. 'Mijn leven is zinloos,' dacht ik. Elk uitzicht op geluk was weg. 'Het is genoeg geweest,' zei ik tegen mezelf. Ik heb toen een hele verzameling

Opgepakt wegens kindermisbruik

BANGKOK ■ Een 24-jarige Brit wordt in Thailand vervolgd wegens het seksueel misbruiken van kinderen en het verspreiden van pornografie via internet. Dat heeft de Thaise politie gisteren gemeld. De Thaise politie verdenkt de Brit ervan op zijn hotelkamer jongens tussen de 7 en 14 jaar te hebben misbruikt en gefilmd. Hij kan tot vijftien jaar gevangenisstraf worden veroordeeld. *D'V/N 11-1*

KLM weigert video tegen sekstoerisme

DEN HAAG - De jongerenorganisatie 'Move Your World' wil dat de KLM passagiers tijdens vluchten naar landen zoals Thailand waarschuwt tegen kindersekstoerisme. Dat moet met een video en folders. De KLM weigert aan het verzoek te voldoen.

■ **GARY GLITTER** - De voormalige Britse glamourrockster Gary Glitter is Cambodja uitgezet op verdenking van pedofilie. De Brit werd daarvoor in eigen land in 1999 veroordeeld.

Suriname gaat sekstoerisme

Door Daphne Groenendijk, correspondent in Suriname *D'V/N 25/11*

PARAMARIBO ■ Vijftien jaar cel of een boete van vijf miljard Surinaamse guldens (1,7 miljoen euro). Dat is de straf die mensen in Suriname straks krijgen opgelegd als is aangetoond dat ze opzettelijk iemand met hiv of aids hebben besmet.

"We willen de seropositieven, zowel van lokale afkomst als de 'toeristen' uit Nederland, die in Suriname onveilige seks hebben, afschrikken", zegt Jennifer Simons, parlementariër van de Millennium Combinatie en arts van beroep.

Het lijkt nu weer wat rustiger te worden, maar het 'hivtoerisme' is volgens Simons

nog steeds zorgwekkend. "Seropositieve Nederlanders trokken naar Suriname voor seks zonder condoom. Het is verschrikkelijk te zien hoeveel meisjes daar in trappen. Ze krijgen kleren en geld om hun familie te verzorgen en dat kunnen ze goed gebruiken." De 'daders' bestraffen konden de hulpverleners en politie niet. Simons: "Het enige wat we konden doen was een organisatie opzetten die tegen deze 'toeristen' waarschuwt."

De lokale 'opzettelijke hivbesmetters' gaan ook nog steeds ongestoord hun gang. Zo is al sinds 1992 bij de hulpverleners en politie bekend dat een inmiddels 32-jarige man, besmet met hiv, nog steeds seks heeft met jongetjes van veertien jaar en jonger. Hij heeft dat uitgebreid op een lokaal radiostation, Radio Zon, twee jaar geleden

bekendgemaakt en loopt nog steeds vrij rond. Inmiddels zijn twee van zijn 'vriendjes' overleden aan de gevolgen van aids. Recent is weer een jongeman van 29 ontdekt die zijn vriendinnen van 20, 23 en 24 heeft blootgesteld aan zijn ziekte. Ook zij zijn seropositief. "Ik ben vermoord, ik ben alleen nog niet dood", zei één van hen tegen het opinieblad Paramaribo Post.

De plannen staan al op papier en liggen op dit moment bij De Nationale Assemblée. Alleen moet er deze maand nog goed over worden gediscussieerd. De verbods- en gebodsbepalingen zijn bijvoorbeeld nog niet goed vastgelegd. En het begrip 'opzet' moet volgens critici nader worden uitgelegd. Ook de hulpverleners in het veld, die straks met de wet moeten gaan werken, willen zich er nog over buigen.

aanpakken

Boete kan oplopen tot 1,7 miljoen euro

Maar omdat de doorligwonden op mijn hielen steeds erger werden en ik zware ademproblemen kreeg, belandde ik opnieuw in het ziekenhuis, deze keer in het UZA. Daar bleek dat ik een botontsteking aan mijn hiel had en een voetamputatie riskeerde. Bovendien was mijn luchtpijp al die tijd verkeerd behandeld. Er volgden weer een paar operaties én anderhalf jaar in het ziekenhuis.

Op een gegeven moment was mijn luchtpijp zo vernauwd, dat ik voortdurend het gevoel had dat ik stikte. Ik werd opnieuw geopereerd: de chirurg legde mijn keel open, haalde mijn luchtpijp eruit, sneed wat kraakbeen weg, trok mijn longen op en legde alles opnieuw dicht. Vijftien uur duurde dat. Twee dagen ervoor was ik een soort neksteun gaan passen, die mijn hoofd na de operatie in de juiste houding moest houden. Maar toen ik die steun na de operatie aandeed, bleek mijn hoofd net in de verkeerde houding te staan: mijn kin wees naar boven in plaats van beneden. Dus kreeg ik gewoon enkele draadjes tussen mijn hoofd en borstkas, om mijn luchtpijp in de juiste stand te houden. Kelly stond erop te kijken en zag hoe ik plotseling blauw werd. Ik was aan het stikken en dacht: nu is het echt gedaan.

Toen ik mijn ogen opnieuw opende, waren er drie weken voorbij: ik had opnieuw in een coma gelegen. En opnieuw had ik zware doorligwonden aan mijn achterhoofd. Mijn stembanden waren geraakt, waardoor ik een zware stem had. Eten is nog altijd een probleem: het lijkt altijd ergens in mijn slokdarm te blijven steken.

Degout van seks

HUMO In je boek schrijf je: 'En zo werd ik een brave gehandicapte.'

MARYNISSEN ■ Ik zat meestal thuis, keek wat tv, en rookte af en toe een joint, omdat dat mijn pijn verzachtte. Tot ik in februari van dit jaar op de televisie beelden zag van de molen van Beerse. Er zouden kinderen misbruikt zijn, zei de reporter op het VTM-nieuws. Hij liet een buurvrouw aan het woord die zei dat de kinderen overdreven, want zij woonde daar al lang en had nog

nooit, enzovoort. Ik dacht dat ik gek werd. De herinneringen aan die molen speelden me nog vaak genoeg parten. Ik belde de politie, maar toen ze aankwamen stak de agressie weer de kop op: ik ging ervan uit dat ze me toch niet zouden geloven. Ik voelde me zo bedreigd dat ik een keukennmes vastnam. Gelukkig was Kelly thuis: ze is met die agenten naar buiten gegaan; heeft ze kort iets over mijn geschiedenis verteld en kon hen overtuigen om weg te gaan. Later heb ik contact opgenomen met de nieuwsredactie van VTM, en een paar dagen later heb ik mijn verhaal voor de camera's van 'Telefacts' verteld. Het moest er gewoon allemaal uit. Ook mijn zus heeft haar verhaal gedaan. Zo is de bal aan het rollen gegaan en is 'Eerst moesten we ons wassen' er gekomen.

HUMO Wat hoop je precies met je boek te bereiken?

MARYNISSEN ■ Ik hoop dat mijn verhaal alle misbruikte kinderen bereikt die niet geloofd worden. En ook alle mensen die misbruikte kinderen liever niet geloven. Ze moeten weten dat het waar is: dat grote mensen die met kinderen rotzooien die kinderen voor de rest van hun leven kapotmaken. Sinds Fernand en die andere pedofielen aan mijn lijf hebben gezeten, is mijn leven een aaneenschakeling geweest van angst, eenzaamheid, wanhoop en liefdeloosheid.

HUMO Je schrijft in 'Eerst moesten we ons wassen' dat je nog steeds geplaagd wordt door nachtmerries.

MARYNISSEN ■ Ik heb zeker drie of vier keer per week dezelfde nachtmerrie: dat ik Fernand moet laten doen. Die pijn voel ik nog steeds levensecht, want in mijn slaap duw ik mijn benen tegen elkaar, en volgens Kelly sla en schreeuw ik ook. Het allerergste is dat ik het van angst soms in mijn broek doe. Dat is zo verneederend: dan ben ik letterlijk weer dat kleine Jefke dat zich niet kan verdedigen.

Ik ga al vijftientwintig jaar slapen en ik sta al vijftientwintig jaar op met Fernand, en alles wat hij mij heeft aangedaan. Hij beheerst mijn leven volledig. Ik heb na al die jaren ook nog steeds pijn aan mijn achterste als ik naar de wc ga. Elke avond voor

ik ga slapen, zeg ik tegen Kelly: 'Alsjeblieft, laat me vannacht niet van Fernand dromen.'

Maar het ergste wat hij me heeft aangedaan, is dat hij mij seksueel heeft getraumatiseerd. Dat is iets waar heel veel pedofielielachtoffers mee worstelen: de geuren, smaken en geluiden van de dader overvallen je op de meest ongepaste momenten, vaak als je zelf aan het vrijen bent. Het is mij al dikwijls overkomen dat de gedachte aan Fernand opkwam, en dat mijn erectie meteen weg was.

Ik weet nu dat ik meisjes vaak pijn heb gedaan. Ik had er gewoon geen idee van wat dat was: tederheid. De seks die ik zelf had ervaren, was hard en pijnlijk. Met vrouwen deed ik wat in me opkwam: ik had weinig respect voor hun lichaam, en van hun gevoelens wist ik niks af. Jarenlang heb ik gedacht dat seks iets was om mannen te behagen: snel, hard neuken, en klaar is Kees. Meestal vrijde ik onder invloed van drank of drugs. Eigenlijk heb ik mijn hele leven een degout van seks gehad. Gelukkig begint dat de laatste tijd, met Kelly, wat te veranderen.

HUMO In je boek leg je de schuld van alles wat er in je leven verkeerd is gegaan bij de pedofielen die je als kind hebben misbruikt. Maar had je, toen je als twintiger het criminele pad opging, ook niet een eigen verantwoordelijkheid?

MARYNISSEN ■ Ik heb duizenden keren tegen mezelf gezegd, als ik weer eens in de gevangenis was beland of ruzie had gemaakt met Kelly: 'Het verleden mag de rest van mijn leven niet kapotmaken.' Maar hoe hard ik mijn best ook deed: het ging niet, het verleden was altijd sterker. Blijkbaar is dat typisch voor pedofielielachtoffers: misbruikte jongens worden agressief en opstandig, meisjes richten hun agressie naar binnen en doen zichzelf geweld aan.

HUMO Lijdt je zus Amina even erg onder het verleden als jij?

MARYNISSEN ■ Mijn zus heeft al ettelijke keren zelfmoord probeeren te plegen en staat vol littekens, omdat ze zichzelf voortdurend verminkt. Haar laatste zelfmoordpoging dateert van kort na de 'Telefacts'-uitzending. Ze zit nu in de psychiatrie. Ze had ge-

hoopt dat door haar getuigenis op tv Fernand opnieuw voor de rechter zou moeten verschijnen. Het was een grote teleurstelling dat dat niet gebeurde.

HUMO Hoe groot is de kans dat je Fernand, met de nieuwe wetgeving, opnieuw voor de rechter kunt brengen?

MARYNISSEN ■ Dat is volgens een advocaat die ik heb geraadpleegd uitgesloten. Fernand is al veroordeeld voor die feiten, en het is niet mogelijk hem er nog eens voor aan te klagen.

HUMO Uiteindelijk is Fernand nauwelijks gestraft voor wat hij jou en je zus heeft aangedaan. Hoe voel je je daarbij?

MARYNISSEN ■ Ik vind dat schandalig. Die man heeft mijn leven en het leven van mijn zus kapotgemaakt, en hij is daar nooit voor gestraft. Ik ben ooit eens, in mijn drugsperiode, naar hem toe gereden om hem van kant te maken, maar hij was niet huis.

Mensen als Fernand zouden levenslang moeten worden opgesloten en elke dag herinnerd moeten worden aan de pijn die ze hun slachtoffers hebben aangedaan.

HUMO Hoe zie jij je toekomst ondertussen?

MARYNISSEN ■ Ik heb financiële problemen. Ik heb een degelijke revalidatie nodig, en een aangepaste woning en rolstoel, maar de verzekering wil niet helpen, zolang ik mijn rekeningen van het ziekenhuis - samen 900.000 oude frank - niet betaald heb. Het ziekenfonds komt in principe niet tussenbeide na een zelfmoordpoging.

Maar ik ben hoopvol. Ik wil mensen helpen die hetzelfde hebben meegemaakt als ik. Elke keer als ik voorbij een school kom, denk ik: 'Hier zit misschien wel een kind dat misbruikt wordt.' Dat is de belangrijkste reden waarom ik 'Eerst moesten we ons wassen' heb geschreven: om pedofielielachtoffers te helpen. Ik wil graag voordrachten geven over mijn ervaringen, in de hoop dat andere kinderen mijn lot bespaard blijft. Ik ben jarenlang misbruikt, nu zou ik graag gebruikt worden om anderen te helpen.

Diederik Van den Abeele
(Foto's Johan Jacobs)

en het verspreiden van pornografie via internet. De Thaise politie verdenkt de Brit ervan op zijn hotelkamer jongens tussen de 7 en 14 jaar te hebben misbruikt en gefilmd. Hij kan tot vijftien jaar gevangenisstraf krijgen. *D'V/N 11-1*

Brit (24) in Thailand vervolgd voor misbruik

Een 24-jarige Brit wordt in Thailand vervolgd wegens het seksueel misbruiken van kinderen.

Londen strenger tegen misbruik van kinderen

APC 30-1

LONDEN (ANP) - Britse volwassenen die met kinderen aanpappen om hen te misbruiken, moeten voortaan rekening houden met vijf jaar cel.

Dit voorstel lanceerde de Britse regering gisteren samen met andere wetswijzigingen om seksuele misdrijven aan te pakken. Londen sprak bij de presentatie over de radicaalste herziening van de zedenwetgeving in vijftig jaar. De nieuwe overtreding van 'aanpappen' geeft de politie de mogelijkheid in te grijpen en een verdachte te arresteren voordat

er seksuele handelingen plaatsvinden. Dat geldt bijvoorbeeld voor een oudere man die zich op het internet in een chatroom uitgeeft voor een 15-jarige jongen, en op die manier contact legt met een minderjarige. Londen vindt de nieuwe wetgeving nodig om kinderen beter te beschermen, aldus verantwoordelijk bewindsman David Blunkett. Personen die zijn veroordeeld voor seksueel misbruik dienen zich voortaan elk jaar te laten registreren, en niet meer om de vijf jaar. Doen zij dat niet dan riskeren zij vijf jaar cel.

Van onze correspondent Peter de Waard LONDEN

VK 30/1

Seks buiten wordt verboden voor Britten

strafbaar, tenzij de deur niet is afgesloten. 'Niemand wil ongewild toeschouwer zijn als andere mensen seks hebben', zo verklaarde staatssecretaris Hilary Benn de nieuwe wet.

De wet maakt deel uit van een serie voorstellen die door de Labourregering worden beschouwd als de belangrijkste verandering van de zedenwetten in vijftig jaar. Doel is vooral de strafvervolgning van verkrachters en pedofielen te vergemakkelijken. 'Alle seks waarbij geweld is ge-

bruikt, bedreigingen zijn geuit, kidnap heeft plaatsgevonden of het slachtoffer niet bij bewustzijn is, wordt in de toekomst door rechters als verkrachting beschouwd. Het hebben van seks met kinderen onder de 13 jaar wordt eveneens automatisch als seksueel misbruik beschouwd en kan met levenslang worden bestraft. Wie kinderen onder die leeftijd vraagt zich uit te kleden, kan tien jaar cel krijgen. Op het aanpappen met kinderen via chatrooms op het internet komt vijf jaar cel te staan. Wie zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik, moet zich elk jaar laten registreren. De regering wil zo kinderen beter beschermen en de politie de mogelijkheid geven in te grijpen voordat iemand in herhaling valt.

Seks in openbaar kan - met mate

Van onze verslaggever Bert Wagendorp AMSTERDAM

VK 1/2

In Engeland is het binnenkort afgelopen met de seks in de openbare ruimte, zelfs de eigen achtertuin is straks verboden terrein voor de liefdesdaad. Wie wat wil, moet naar binnen - de gordijnen hoeven nog net niet dicht. Wat de vraag oproept hoe het er in Nederland voorstaat met de vrijheid van liefde in tuin, park, berm of bosjes - in Gods mooie natuur, kortom.

In de nieuwe *Sexual Offences Act* die momenteel voorligt in het Lagerhuis, wordt korte metten gemaakt met publieke seks: maximaal zes maanden straf. Het wetsvoorstel verbaast de Alkmaarse zedenadvocate mr. Van Dijk ten zeerste. Want een wet, redeneert zij, is toch bedoeld om een nijpend probleem in de samenleving aan te pakken. 'En ik kan me niet voorstellen dat seks in het openbaar een echt probleem vormt in Engeland.'

In Nederland evenmin. Daarom komt in het Wetboek van Strafrecht ook geen wetsartikel voor dat seks in de openbare ruimte verbiedt. Wel wordt in artikel 239 de 'schennis van de eerbareid' behandeld. Daarop staat een maximale gevangenisstraf van drie maanden, 'of een geldboete van de tweede categorie'. Onder schennis van de eerbareid wordt verstaan het in het openbaar 'willens en wetens verrichten van een onder de gegeven omstandigheden voor het normaal ontwikkelde schaamtegevoel kwetsende handeling'.

Artikel 239 richt zich vooral tegen seksueel exhibitionisme, ook

wel bekend als 'potloodventen'. Maar volgens het OM zou het in theorie ook mogelijk zijn met artikel 239 in de hand gevallen van openbare seks voor de rechter te brengen. Alleen is het de vraag of de rechter tot veroordeling zal overgaan.

Volgens een arrest van de Hoge Raad van november 1974 moet de vraag of sprake is van schennis van de eerbareid door de rechter namelijk 'beoordeeld worden aan de hand van de hier te lande heersende zeden welke worden beïnvloed door de bij een belangrijke meerderheid van het Nederlandse volk levende opvatting'. En die zijn ruimhartig - hoewel niet onbegrensd.

Want ondanks het ontbreken van een specifiek wetsartikel betreffende openbare seks en een tolerant klimaat is niet bij voorbaat alles toegestaan. In juni vorig jaar klaagden voorbijgangers bij de Maastrichtse politie over een trioetje aan de Kesselkade. De politie betrapte een 36-jarige Duitser en twee Poolse vrouwen van 21 en 24 op heterdaad. Het drietal moest een boete van 130 euro per persoon betalen, volgens het proces-verbaal overigens niet vanwege het liederlijke gedrag, maar omdat 'de geslachtsdelen zichtbaar waren'.

Advocate Van Dijk sluit niet uit dat het mogelijk is langs civielrechtelijke weg een einde te maken aan seks in het openbaar, bijvoorbeeld wanneer dat op grote schaal plaatsvindt in een park en buurtbewoners daarvan last ondervinden. 'Je zou dan kunnen wijzen op verstoring van het woongenot.' Of op geluidsoverlast? 'Minder waarschijnlijk, maar zou ook kunnen.'

Engeland pakt misbruik van kinderen hard aan

Door Harm Harkema, correspondent in Engeland

DIN 30/1

LONDEN ■ Groot-Brittannië gaat nog veel harder dan al het geval is optreden tegen kindermisbruik. Zo wordt ook het aanpappen met kinderen, met het doel ze te misbruiken een misdaad, waarop een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar komt te staan. Justitie hoopt zo onder andere op te kunnen treden tegen pedofielen die via chatrooms op het internet contact leggen met kinderen.

Wie kinderen uit de kleren praat zonder dat er lichamenlijk contact aan te pas komt, moet rekening houden met tien jaar cel. Wordt het kind ook nog aangeraakt dan is de maximumstraf 14 jaar. Strafbaar zijn ook zij die seksuele gunsten van kinderen proberen te kopen.

BRUSSEL — Britse politie en gerecht hebben nieuwe wapens in de jacht op pedoseksuelen. De Labour-regering heeft gisteren een radicale hervorming voorgesteld van de wet op seksuele misdrijven. Nog voor hij een vinger heeft uitgestoken, kan een pedoseksueel vijf jaar cel krijgen. DS 30-1

BLNA wekelijks lekken in de Britse media namen van verdachten in *Operation Ore*, de grootschalige politie-jacht naar kinderporno op het Internet. Vorige week nog kwam Pete Townshend van de legendarische rockband *The Who* in opspraak.

Bij de 6.000 Britse klanten van een Amerikaanse betaalsite zijn rechters, artsen, leraars, militairen, maatschappelijk werkers en politieagenten; 1.400 van hen zijn al gearresteerd, volgens een prioriteitenlijst. Eerst de ex-veroordeelden, dan degenen met maatschappelijk aanzien. De bescherming

van kinderen staat, sinds de moord op de 8-jarige Sarah Payne in 2000 door een veroordeeld pedoseksueel, hoog op de agenda. Het is dus niet toevallig dat veel bepalingen in het nieuwe wetsontwerp op de seksuele misdrijven daarvoor gaan.

„De oude wet dateert uit de tijd van de gloeilamp. Nu zitten kinderen op twee klikken van pornosites”, zei de Britse minister van Binnenlandse Zaken David Blun-

De controverse maakte de pin-up op pagina 3 slechts populairder. Ze werd een soort onderdog en vielen kochten de krant uit nieuwsgierigheid. Dat droeg bij aan het enorme succes van *The Sun* in de jaren tachtig, waarbij de oplage verdubbelde tot 2,5 miljoen.

Maar de de pin-up lijkt haar bes- te tijd te hebben gehad. De oplage van *The Sun* stagneert al geruime tijd rond de 3,5 miljoen stuks. De krant is minder spraakmakend dan concurrent de *Daily Mirror*, die probeert een serieuzere koers te volgen. Daarnaast zijn vrouwen veel belangrijker geworden als krantenkopers en is de traditionele arbeidersklasse aan het verdwijnen.

Mediaredacteur Roy Greenslade van *The Guardian* - zelf ooit tabloid-hoofdredacteur - denkt overigens niet dat Rebekah Wade de pagina-3-pin-up onmiddellijk zal afschaffen. 'Ik verwacht niet dat zij dat nu al aandurfte.'

Peter de Waard

VK 30/1

The Sun wil af van dagelijks bloot

Het is bijna van een grote Britse traditie verloren dreigt te gaan. Heel het land speculeert en discussieert al een week lang over het mogelijk verdwijnen van de glimlachende topless-pin-up die dagelijks op de derde pagina van Engeland's grootste schandaalblad, *The Sun*, is te zien. 'The Sun' zonder pagina 3 is als het land zonder koning. Heilig schennis', schreef een van de fans naar het discussieforum van de BBC op internet.

Aanleiding voor voor de onrust is het besluit van mediagigant Rupert Murdoch een vrouw aan het hoofd van het macho-bolwerk *The Sun* te zetten. Begin deze week werd David Yelland vervangen door de 34-jarige Rebekah Wade. Zij zal een nieuwe, vrouw-vriendelijker koers voor het tabloid moeten uitzetten.

Niet alleen zou Rebekah Wade een principieel tegenstander zijn van de *page 3-girl*, ook zou ze er om commerciële redenen van af willen. De dagelijkse portie bloot zou niet meer in deze tijd passen en de lezers nauwelijks meer aanspreken.

De 20-jarige Stephanie Rahm was de eerste die, in november 1970 - een jaar nadat Murdoch *The Sun* herlanceerde - half ontkleed op pagina 3 verscheen. Volgende de overlevering was dit een paniekmaatregel van de opmaak, omdat op het laatste moment een artikel was weggefallen.

Het bleek een voltreffer te zijn. Net als de andere Britse tabloids probeerde *The Sun* vooral mannelijke lezers aan te spreken, omdat deze kranten op weg naar het

het aantal veroordelingen voor verkrachting die in 2002 zijn bekendgemaakt, zinderen na: de veroordelingen zijn teruggevallen van een op de drie van de aangiften in 1977, naar een op de 13 nu. „Daders halen te vaak gelijk door te zeggen dat ze 'echt waar' dachten dat de vrouw er zin in had”, zei Betty Moxon, de ambtenaar die de nieuwe wetgeving mee uitdokterde, aan de BBC.

Volgens het ontwerp kan bij verkrachting geen sprake van instemming zijn als de vrouw onder invloed was van drank of drugs, als ze niet bij bewustzijn was en als ze ontvoerd of bedreigd werd. De dader moet ook zelf bewijzen dat hij 'redelijke' inspanningen leverde om zich ervan te vergewissen dat de vrouw instemde met seks.

„Vrouwen met een mentale handicap worden beter beschermd. Verkrachting wordt ook uitgebreid naar ander seksueel geweld dan penetratie.

Vrouwenorganisaties hadden gepleit voor een aparte regeling voor *date rape*, waarbij een vrouw na een uitje wordt verkracht, maar dat wilde de regering niet. „Verkrachting is verkrachting.”

In 2000 keurde het Belgische federale parlement een wet goed die minderjarigen beter beschermt tegen misbruik. (1vd)

PUBLICATION OF THE SEXUAL OFFENCES BILL - PROTECTION FOR CHILDREN AND THE MOST VULNERABLE

Reference: 023/2003 - Date: 29 Jan 2003 10:41 Home Office UK

Protection for children and the most vulnerable is at the heart of the Sexual Offences Bill, published today. It is the most radical overhaul of sex offences legislation for 50 years and aims to provide a clear, coherent and effective set of laws that will increase protection, enable the appropriate punishment of abusers and ensure the law is fair and non-discriminatory. The Bill ensures that existing Victorian laws on sex offences are fit for the 21st century, that they reflect today's society and attitudes and provide effective protection against today's crimes. The Bill also contains new measures to strengthen the monitoring of offenders on the sex offenders register and a range of new offences and harsher sentences for sexual offences against children and vulnerable people. Home Secretary David Blunkett said:

"Protection for children and the most vulnerable is a priority for the Government. All crime has a damaging effect on individuals and communities. But sexual crime, especially against children, can tear apart the very fabric of society. "In order to tackle this head-on we have put child protection into the National Policing Plan, recruited record numbers of police officers and increased the policing budget by 25 per cent to help tackle child crimes. The Government has also set up the National Criminal Intelligence Service, National Crime Squad and National Hi-tech Crime Unit. "This is now the first time for 50 years a Government has had the courage to take on the difficult and sensitive task of reforming sex offences legislation. "The current law on sex offences is inadequate, antiquated and discriminatory and does not reflect changes in society, social attitudes and what we now know about patterns of abuse, particularly

the extent and nature of child abuse. "We are dealing with difficult and sensitive issues, and we aim to strike the right balance between providing greater protection for victims and ensuring fairness under the law for defendants. The new offences in this Bill clearly set out what is and what is not acceptable behaviour, together with appropriate penalties, giving the public confidence that they are adequately protected."

Mr Blunkett also said:

"Strong measures already exist to deal with sex offenders who want to travel abroad. Under law anyone released from prison on licence is automatically prevented from travelling overseas and any registered sex offender already has to notify the police if they intend to travel abroad for eight days or more. "We have been working on further measures specifically designed to deal with sex offenders planning to travel abroad to commit sexual offences, and these will be brought in as an amendment to the Bill."

The Bill details proposals to:

- **Strengthen protection for children:**
 - Children under 13 will not be capable in law of giving consent to any form of sexual activity. Any sexual intercourse with a child under 13 will be charged as rape.
 - A range of new offences designed to tackle all inappropriate sexual activity with children, including a new offence of causing a child to engage in sexual activity - which will capture behaviour such as inappropriately persuading children to undress.
 - A new grooming offence based on meeting a child with the intention of committing a sex offence, and civil order to apply both to Internet and off-line grooming, which will enable restrictions to be placed on people displaying inappropriate sexual behaviour before an offence is committed.
 - New offences with severe penalties against those who

Strengthen protection for vulnerable people:

- Three new categories of offences to give extra protection to those with a learning disability or mental disorder from sexual abuse. Including 'breach of a relationship of care', to protect those who have the capacity to consent, but are vulnerable to exploitative behaviour.

Strengthen protection for the public:

- A new order to make those known to have been convicted of sex offences overseas register as sex offenders when they come to the UK, whether or not they have committed a crime here.
- All those on the sex offenders' register to confirm their details in person annually.
- Offenders on the register to provide National Insurance details as a further safeguard against evasion.
- The period within which a sex offender must notify the police of a change of name or address to be reduced from 14 days to three.
- Sex Offender Orders and Sex Offender Restraining Orders to be amalgamated into a Sexual Offences Prevention Order (SOPO) and made available for anyone convicted of a violent offence where there is evidence they present a risk of causing serious sexual harm.

sexually exploit children for their own gain. The new offences relating to sexual exploitation of a child will protect children up to the age of 18. It will cover a range of activity including: buying the sexual services of a child, causing or encouraging children into sexual exploitation, facilitating the sexual exploitation of a child and controlling the activities of a child involved in prostitution or pornography.

- Maximum penalties for sexual offences against children and vulnerable people have been raised to reflect the severity of these crimes. Any offence involving penetration against a child under 13 or a person who lacks the capacity to consent, will attract a life sentence.

Strengthen offences for sexual violence:

- Clarifying the law on consent in regard to rape.
- A new offence of sexual assault by penetration.
- A new offence of causing sexual acts without consent
- Strengthening drug rape offences.
- Rape extended to include oral penetration.

Strengthen offences to deal with sexual exploitation:

- In addition to the new offences relating to sexual exploitation of children, there will be new offences relating to the sexual exploitation of adults.
- A new offence of trafficking people for sexual exploitation.

Notes to Editors

1. The Sexual Offences Bill and the white paper 'Protecting the Public', which was published on 19 November 2000, can be found on www.sexualoffencesbill.homeoffice.gov.uk
2. The proposals on sex offences in the Bill have been developed from the Sex Offences Review set up by the Government in 1999. The Review was conducted independently of Ministers and with the following terms of reference:
 - to provide coherent and clear offences which protect individuals, especially children and the more vulnerable, from abuse and exploitation;
 - to enable abusers to be properly punished; and
 - to be fair and non-discriminatory.
 The recommendations of the independent Review were published for public consultation in 'Setting the Boundaries' in July 2000. The consultation period closed in March 2001.
 1. In addition the Government carried out a Review of the Sex Offenders Act and proposals were published for public consultation by Home Office in July 2001

2. In addition, the Home Office is today publishing Research Findings 183, a study to inform the work of sex offender treatment programmes. Hard copies are available from the Home Office Press Office on 0207 273 2270 or on the Research, Development and Statistics website <http://www.homeoffice.gov.uk/rds/pubsintr01.html>

Published: 29 Jan 2003

Paedophile alert over spy camera mobiles

Swimming pool ban on cellphones to protect changing room children

Amelia Hill
Sunday January 19, 2003
The Observer

Mobile phones are to be banned from swimming pools, changing rooms, public toilets and creches because of fears that paedophiles will roam them with the new generation of camera-equipped handsets to take secret photographs of naked and half-dressed children. The phone cameras, which look almost identical to normal mobiles, allow people to take pictures fast and unobtrusively, often without the subjects knowing. Sporting bodies, local government associations, child protection groups and sex offence experts called last week for them to be banned from both public and private areas in which both children and adults could be photographed. "This technology is the next big thing for paedophiles, and it's only a matter of time before it's abused on a massive scale," said Ray Wyre, a child sex offences expert who has treated some of the country's worst such criminals.

"The phones couldn't offer paedophiles a more ideal way of collecting the material they want. They enable offenders to take pictures of excellent quality from far away and in absolute secret. "The pictures can be transmitted straight on to the internet, and it's just a matter of time before you can transmit moving images in the same way," Wyre added. The multimedia messaging (MMR) phones have already been barred from other public and private sports and leisure centres, including health clubs, fitness suites and aerobics and fitness classes, saunas and team changing rooms. Ralph Riley, chief executive of the Institute of Sport and Recreation Management, said: "Some of our operators have already banned the use of all mobile phones because of fears these new phones

child protection policy adviser lengths. Now they just have to wander around with a phone."

responsible organisations that impose them have no other choice. "The very nature of Peeping Tom-type photography makes it difficult to police," he said. Chris Atkinson, the NSPCC's

David Sparks, chief executive of the Amateur Sports Association, said: "I really can't see any other way of tackling the situation."

was caught taking photographs of himself in a changing room. The group is now considering extending the ban to more than 100 of its sports centres and spa hotels across the country.

review their procedures in light of this." The Whitbread Group has banned mobile phones from its David Lloyd Fitness Centre in Edinburgh last month after a male customer

might be slipped in. "But all public buildings including swimming pools, sports centres and the like which already do not allow photographs under any circumstances, need to

Meer openheid in grote zeden-zaken

PAR 8/1

(Van een verslaggever) AMSTERDAM - In zedenzaken als de herhaaldelijke verkrachting van het zwakbegeefde meisje Tessa door een groep jongens, eind 1999 tot begin 2000 in Westerpark, moet voortaan meer openheid worden betracht. Burgemeester Job Cohen zal daartoe in dergelijke zaken het initiatief nemen. Dat heeft het college van burgemeester en wethouders bepaald, naar aanleiding van een evaluatie van de verkrachtingszaak.

Die zaak veroorzaakte veel ophef, nadat de pleegouders van het meisje de zaak eind 2001 in de openbaarheid hadden gebracht - een jaar later.

Dat het stadsdeel de zaak niet in de openbaarheid had gebracht, leidde tot grote ophef. In de Tweede Kamer werd de regering ter verantwoording geroepen en ook in de gemeenteraad werden mondelinge en schriftelijke vragen gesteld.

Het college oordeelt nu dat het stadsdeel niets valt te verwijten, aangezien de bestuurders zich hebben gehouden aan de richtlijnen van het openbaar ministerie en de politie in zedenzaken. Zeker als, zoals in deze zaak, zowel daders als slachtoffer minderjarig zijn, brengt de overheid die niet naar buiten.

Dat wordt anders. Cohen, in een notitie bij het onderzoeksrapport over de Tessa-zaak: "Achteraf constateren we dat in voorkomende gevallen meer openheid moet worden betracht, gericht op het voorkomen van maatschappelijke onrust."

Een coördinator van het Steunpunt Seksueel Geweld moet de leiding van dergelijke onderzoeken voortaan ter hand nemen, aangestuurd door 'de zedendriehoek' van justitie, politie en stadsbestuur. Cohen wordt hoofdvantwoordelijk in dit soort gevallen.

Overigens constateert de burgemeester opnieuw dat het in de Tessa-zaak vooral misging doordat te weinig opvangplaatsen beschikbaar zijn voor meisjes zoals de dertienjarige Tessa. Die heeft grote psychische problemen door de herhaaldelijke verkrachting en had al problemen doordat ze zwakbegeeft is. Pas op 26 januari 2002 vond men voor Tessa een plek.

Volgens het college is het rijk voor dat probleem verantwoordelijk; Den Haag moet meer 'intramurale zorg' scheppen.

Het stadsdeel Westerpark, de GG & GD, de gemeenteraad, de politie en justitie zullen de bevindingen van het college binnenkort bespreken.

Meute lyncht verdachte van verkrachting

VX 16/1

QUITO - Een meute in de Equadoraanse stad Cayambe heeft woensdag een veronderstelde kinderverkrachter gelyncht. De 26-jarige Marcelo Quinonez werd uit de gevangenis gesleept, mishandeld, overgoten met benzine en in brand gestoken. De politie wist hem te bevrijden, maar de menigte kreeg hem weer te pakken en stak hem nogmaals in brand. Hij overleed in het ziekenhuis. (AP)

Kinderen

BY 14 N 9-1

Wilma Bloem uit Assen reageerde op 24 december op de behandeling van een zaak tegen een man, die werd verdacht van ontvoering van een 9-jarig kind uit Onderdendam.

Wilma Bloem uit Assen vraagt zich naar aanleiding van de ontvoering van een klein meisje door een pedofiel af 'waar de tijd gebleven is dat onze kinderen gewoon rustig buiten konden spelen'. Maar hoe vreselijk hun daden ook zijn: niet de pedofielen zijn de grootste bedreigingen voor kinderen. In deze gevallen gaat het om hooguit enkele tientallen per jaar en daar komen minder dan tien kinderen per jaar bij om. Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat er jaarlijks minstens zeventig baby's en kleuters door hun ouders doodgeslagen worden, en dat een veelvoud van dit aantal lichamelijk en/of geestelijk zwaar gewond wordt. Die kunnen nooit meer onbekommerd buiten spelen. Nog weer een veelvoud van dit aantal - en dan praten we al over honderden - komt om in het verkeer. En nog weer een veelvoud daarvan raakt in het verkeer gewond, soms met blijvende invaliditeit als gevolg. Dat tienduizenden kinderen niet meer veilig buiten kunnen spelen is vrijwel helemaal aan het (auto)verkeer te wijden. Voor honderden kinderen zijn de ouders de grootste bedreiging. Voor enkele tientallen kinderen vormen pedofielen een reëel gevaar. Laten we de dingen wel in perspectief blijven zien!

Zware straf gevraagd in pedofiliezaak

BS 11/12

De procureur in Turnhout vorderde gisteren effectieve celstraffen van zeven tot tien jaar tegen de kopstukken van de ophefmakende pedofiliezaak in Beerse. In de beklagdenbank zitten zeven familieleden.

Een meisje van acht en haar broertjes van elf en twee werden jarenlang misbruikt door hun moeder, haar ex-partner, de grootmoeder, een oom en een grootoom van de kinderen. Ook de grootvader en een tweede oom staan terecht. Ze misbruikten in totaal acht kinderen. Het proces vond plaats achter gesloten deuren. De procureur sprak van een walgelijk dossier.

Noorse meisjes veroordeeld voor verkrachting

AP 10/1

OSLO - Twee 15-jarige meisjes zijn gisteren voor een Noorse rechtbank schuldig bevonden aan verkrachting en mishandeling van een vriendin. Beiden zijn veroordeeld tot 270 uur gemeenschapsdienst of acht maanden gevangenisstraf en het beta-

Vrijgesproken van ontucht

ASSEN - De rechtbank in Assen heeft gisteren de 69-jarige Assenaar M.S. vrijgesproken van ontucht met een 14-jarig meisje. Het verhaal van het meisje werd weliswaar onder-

steund door haar moeders broer, die meelde in de ge-dwongen zoepartij op de hoogte waren gebracht. De rechter miste echter de over-leiding; te veel tegenstrijdig-heden in de verklaringen.

len van 34.600 kroon (4.700 euro) compensatie aan het slachtoffer. Vijf meisjes van 14 en 15 jaar lokten het slachtoffer naar de schuur en mishandel-den haar urenlang, waarna zij haar dwongen tot gemeenschap met een volwassen man die hen daarvoor 200 kroon (ongeveer 26 euro) betaalde.

Vries, Johan Rijfkgogel

Cel en tbs voor ontuchtpleger

SP 11/1

LEEUWARDEN - De rechtbank in Leeuwarden heeft een 35-jarige ontuchtpleger, R. de B., gisteren veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging. De Leeuwarder heeft seksuele handelingen verricht bij drie jongens tussen de 12 en 16 jaar.

De straf is lager dan de eis van de

officier van justitie, omdat de rechter niet bewezen acht dat de man ook nog met een vierde jongen ontucht pleegde.

De officier vroeg drie jaar cel en tbs met dwangverpleging. In 2000 is de man ook al wegens ontucht veroordeeld. Toen kreeg hij drie jaar cel, waarvan een jaar voorwaardelijk. In zijn proeftijd ging hij weer snel de fout in. Volgens hen is de man verminderd toerekeningsvatbaar. (ANP)

Kindermisbruik traditie in Belgische familie

AP 10/1

Zes leden van dezelfde Belgische familie zijn in Turnhout veroordeeld tot tien jaar cel voor grootschalige incest. De moeder van de drie slachtoffertjes, haar ex-vriend, grootvader, grootmoeder, een achteroom en een oom werden allen schuldig bevonden. Een andere oom werd vrijgesproken. De zaak kwam in 2001 aan het rollen. Het jongste slachtoffer was ten tijde van het misbruik anderhalf jaar. Alle verdachten ontken- den hun eigen betrok-

kenheid. Ze erkenden dat er misbruik was, maar schoven de schuld door naar de anderen. Kindermisbruik was bijna traditie in de familie. Ook de beklagden werden als kind misbruikt door familieleden. Dat hebben ze altijd voor de buitenwereld verborgen kunnen houden. Als de omgeving vragen begon te stellen, verhuisden ze. Afspraken voor ouderavonden op school en bij de schoolarts werden telkens afgezegd.

Zware straffen voor incestfamilie Beerse

Zes leden van de zogenaamde 'incestfamilie van Beerse' zijn gisteren door de correctionele rechtbank van Turnhout veroordeeld tot straffen van acht tot tien jaar effectief. Ze werden eveneens voor twintig jaar ontzet uit hun rechten. Eén beschuldigde werd vrijgesproken op grond van twijfel. De zaak zorgde voor veel commotie, de feiten wogen dan ook bijzonder zwaar. In totaal misbruikten de familieleden acht kinderen, van wie sommige langdurig en verregaand. Het jongste kind was amper anderhalf.

Francine V. uit Brecht, de moeder van drie slachtoffertjes, werd veroordeeld tot acht jaar. Joseph V. uit Heusden-Zolder, Francines ex-vriend, kreeg tien jaar; grootoom François V. uit Beerse negen jaar;

grootvader Karel V. kreeg tien jaar; grootmoeder Maria D. acht jaar en oom Ferdinand werd veroordeeld tot tien jaar cel. Oom Gustaaf V. werd vrijgesproken.

Familieleden misbruikten in totaal acht kinderen, van wie het jongste anderhalf was

Nadat de twee oudste kinderen van Francine V., 7 en 10 jaar oud, hun toenmalige pleegouders vertelden dat hun natuurlijke familie hen regelmatig seksueel misbruik-

ten, werd in 2001 een onderzoek geopend. Daarop werden in 2002 vijf leden van de familie gearresteerd. Later werden een oom en grootvader Karel V. verwezen naar de rechtbank. Ze bleken in totaal acht kinderen te hebben misbruikt of verkracht, meestal bij de grootouders op de Molenberg in Beerse, of bij andere familieleden.

De zaak werd achter gesloten deuren behandeld. Tijdens hun proces ontken- den de beklagden de hen ten laste gelegde feiten. Hoewel ze ernstige misbruiken waren toegaven, schoven ze de verantwoordelijkheid naar de anderen door. Advocaat Hans Vanheusden, die de belangen van de slachtoffertjes behartigde, noemde kindermisbruik een traditie in het gezin.

Rechter straft incestplegers

rechtbank Turnhout

TURNHOUT - De rechtbank in Turnhout kende geen genade voor de leden van de familie V. uit Beerse, die bij een grootschalige incestaffaire waren betrokken. Ze kregen acht tot tien jaar celstraf. Toch werd een van de zeven familieleden wegens twijfel vrijgesproken.

Guy Van Nieuwenhuysen

Het Turnhoutse parket liet vijf gezinsleden op 4 februari 2002 arresteren, na een maandenlang onderzoek naar bewijzen van seksueel misbruik in de familie V. De feiten speelden zich af in het molenhuis op de Molenberg in Beerse, maar ook bij een oom in Turnhout en in de woning van Francine V. in Brecht.

Na de arrestatie van de vijf betrokkenen kwamen nog meer feiten aan het licht. Niet minder dan acht kinderen vielen in de handen van de perverse familieleden. De jongste werd al misbruikt nadat hij pas het moederhuis had verlaten. Uiteindelijk belandden zeven familieleden op de beklagdenbank. Sommigen liepen in het verleden al veroordelingen voor zedendelicten op.

De rechtbank legde zware straffen op. Voor Francine V. en haar moeder Marie-Josée D. zelfs meer dan het Openbaar Ministerie had gevorderd. De rechters tilden ook zwaar aan het feit dat Francine V. en haar ex-echtgenoot Joseph V. uit Heusden-Zolder enkele jaren geleden in een aflevering van het programma Goedele op VTM zonder schroom hadden getuigd over hun ongebreidelde sekshonger. Een opname van die reportage stak ook in het dossier.

Dat Francine V., die in haar jeugd zelf meermaals was misbruikt, thuis nooit enig norm-

besef inzake seksuele beleving had meegekregen, gold als een verzachtende omstandigheid. Incest was een familietraditie in de familie V.

Centrale figuren

De rechtbank beschouwde grootvader Karel (65) en diens broer Nand (67) als de centrale figuren in de incestzaak. Zij dwongen hun familieleden tot seksuele perversiteiten en kregen tien jaar cel. Ook Joseph V. (41) kreeg tien jaar. François V. (38) liep negen jaar op, Francine (31) en haar moeder Marie-Josée (59) acht jaar. Eén broer, die in het dossier een beperkte rol werd toegeschreven, werd wegens twijfel vrijgesproken. De veroordeelden werden twintig jaar ontzet uit hun burgerrechten en blijven na het

uitzitten van hun straf nog tien jaar ter beschikking van de regering. "Een goede zaak", meende meester Raf De Schepper. "Dan kunnen nog belangrijke voorwaarden, waaronder een contactverbod, worden opgelegd. De rechters hebben de incestcarroussel eindelijk stilgelegd." Hoe groot de psychische schade is die de slachtoffers hebben opgelopen, moet nog worden nagegaan. Meester Hans Vanheusden ziet de toekomst van de kinderen somber in: "Het probleem is dat de kinderen het gedrag van hun familieleden als normaal beschouwden, tot ze plots werden geconfronteerd met de normen die de maatschappij oplegt. Hun wereld is ingestort."

De veroordeelden overwegen in hoger beroep te gaan.

De beklagden aanhoren onbewogen het vonnis. Op de foto rechtstaand Nand V., Joseph V. en Marie-Josée D., zittend Karel V. Francine V. liet verstek gaan. (Foto RTV)

Verdachten steeds vaker geweldadig in rechtszaal

College van procureurs-generaal hoopt op een discussie over de beveiliging van justitiële gebouwen, want het geweld van woensdag en eerder 'valt niet te tolereren'

Van onze verslaggevers NK 30/1
AMSTERDAM

volgens het college 'niet te tolereren' in een rechtszaak waar de handhaving van de rechtsorde is opgedragen aan speciaal daartoe aangestelde functionarissen. Over de beveiliging van justitiële gebouwen zal 'ongetwijfeld' een nieuwe discussie ontstaan, aldus de procureurs.

Zo ligt er de vraag waar de man die woensdag in de rechtbank in Assen werd veroordeeld tot dertig maanden cel wegens ontucht, het scherpe voorwerp vandaan had waarmee hij zijn keel pleegde door te snijden. Het is een vraag die persrechter Stef van der Kolk uit Assen gisteren nog niet kon beantwoorden. Laat de politie dat maar uitzoeken.

De man, de 45-jarige A.B. uit het Drense Nieuw-Buinen, was van

voorgerechtigd op een discussie over de beveiliging van justitiële gebouwen, want het geweld van woensdag en eerder 'valt niet te tolereren'

directeur Gevangeniswezen van het ministerie van Justitie, is het voor het eerst in Nederland dat een dergelijk incident leidt tot de dood van een gevangenismedewerker. Van der Sande is gisterenmiddag naar Leeuwarden afgereisd om het personeel van De Marwei bij te staan: 'Iedereen was verslagen'.

Tijdens een persconferentie die na de steekpartij werd gegeven, stond de vraag centraal of gevangenispersoneel voldoende veilig is.

De creatief therapeutische verblijf alleen in een ruimte met gedetineerden, die bovendien psychisch gestoord zijn. De therapeut had geen speciale zelfverdedigingsstrategie gehad.

Marwei-directeur Jacques De

Direct na het vonnis pakte hij een mesvormig voorwerp waarmee hij zich in zijn hals stak, daarna liet hij zich hevig bloedend op de grond vallen. Twee agenten van de parketpolitie boden eerste hulp, die de man aanvankelijk met zijn armen probeerde af te weren. Hij verkeert, hoewel hij grote hoeveelheden bloed verloor, niet in levensgevaar. Hij kreeg gisteren bloed toegediend, aldus de Asser persofficier van Justitie M. Wolters.

Via zijn advocaat, P. van der Meer, heeft de man inmiddels laten weten dat hij in hoger beroep gaat tegen het vonnis. Maar volgens zijn raadsman heeft hij na de mislukte zelfmoordpoging zijn doodswens behouden. B. heeft zijn advocaat ook verteld over het meegesmokkelde mes. Hij zou het in

voorrest. B. werd veroordeeld tot dertig maanden cel wegens ontucht met zijn 9-jarig stiefkind.

De rechtbank rekende hem de manier waarop hij ontucht pleegde de zwaar aan. De man nam het kind op 7 juli geblinddoekt mee naar een geheime SM-kamer in zijn woning, terwijl de moeder lag te slapen. In de SM-kamer takelde hij het meisje omhoog en drong bij haar binnen. De rechters wezen er op hoe vernederend en traumatisch dit voor het kind moet zijn geweest.

De Nieuw-Buiner hoorde het vonnis timide en met zijn hoofd geleiden van de Drent, terwijl de moeder van het kind lag te slapen.

De man hoorde het vonnis timide en met zijn hoofd voorovergebogen aan. Plotseling ging hij staan en sneed hij zijn hals door. Hij viel schokkend op de grond neer, veel bloed verliezend. De parketwacht heeft direct de hulpdiensten gewaarschuwd.

Tegen B. was twee weken geleden vier jaar cel geëist. De officier van justitie wees de Drent er destijds op dat juist hij zich leugenachtig opstelde. Zo probeerde hij tijdens het onderzoek eerdere zware delicten te verdoezelen. De man heeft 25 jaar geleden zijn neefje vermoord.

de slaagkans groter zou zijn geweest.

■ ZIE VERDER
Advocaat verwacht nieuwe zelfmoordpoging 3
Vervolg van pagina 1

ASSEN ■ Van der Meer benadrukt dat Albert B. de ontucht blijft ontkennen. "Hij wordt niet geloofd en is tijdens de zitting voor leugenaar uitgemaakt", zegt Van der Meer.

Tijdens de zitting twee weken geleden zei de officier van justitie dat B. zich leugenachtig opstelde en tijdens het onderzoek eerdere zware delicten verdoezelde, waaronder een 25 jaar geleden gepleegde moord op zijn neefje. Hij ontkende de ontucht te hebben gepleegd, maar volgens deskundigen kon het verhaal van het kind niet verzonnen zijn.

De rechtbank veroordeelde B. woensdag tot dertig maanden cel. De manier waarop de man de ontucht met zijn 9-jarige stiefdochter pleegde, re-

heeft misbruikt. De man hoorde het vonnis met gebogen hoofd aan. Twee weken geleden werd vier jaar cel tegen B. geëist. Hij ontkende toen de ontucht te hebben gepleegd. Na het vonnis ging hij staan, sneed zijn hals door en viel schokkend op de grond. Er lag snel een plas bloed op de grond. De man is in kritieke toestand in het ziekenhuis opgenomen. Zijn toestand is stabiel, aldus persrechter Van der Kolk.

Wat betreft de veiligheids situatie in de penitentiaire inrichting De Marwei in Leeuwarden is al heel duidelijk dat een psychisch gestoorde gedetineerde tijdens de creatieve therapie een aantal maanden heeft ingestoken op zijn begeleider, die ter plaatse overleed.

Het voorwerp waarmee hij dit deed was afkomstig uit de handenarbeidruimte. De creatief therapeut was moeder van twee kinderen.

Volgens Peter van der Sande,

Een gedetineerde man van Joeslavische afkomst heeft woensdagochtend een mede-werker van de Leeuwarder penitentiaire inrichting De Marwei doodgestoken.

Tijdens de wekelijkse creatieve therapie stak de man op de creatief therapeut in met een scherp voorwerp dat in de handenarbeidruimte voorhanden was. De vrouw, getrouwd en

op de Bijzonder Individuele Begeleidingsafdeling, wat inhoudt dat hij psychisch gestoord is. Marwei-directeur Jacques de Jong verklaarde gisteren dat de creatief therapeut ten tijde van het steekincident alleen in de handenarbeidruimte verblijf met de gedetineerden, die allen psychisch gestoord zijn. Volgens hem is dit de normale gang van zaken.

ASSEN ■ De veroordeelde ontuchtpleger die woensdag na het vonnis in de rechtbank in Assen zijn hals doorsneed, gaat in hoger beroep. Hij ontkent de ontucht waarvoor hij is veroordeeld. De 45-jarige Albert B. uit Nieuw-Buinen blijft na de mislukte zelfmoordpoging in de rechtbank zijn doodswens houden. Dat zegt zijn raadsman P. van der Meer.

het Huis van Bewaring in Hoogeveen zelf in elkaar hebben gezet met een scheermesje en het doelbewust hebben meegenomen naar de rechtbank. De rijksrecherche onderzoekt hoe de man het mesje mee kon nemen en bij zich kon houden in de rechtszaal.

De verdachte kwam uit gevangenis De Grittenborgh in Hoogeveen, werd vervoerd naar Assen en daar kort ingesloten in de cellengang van de rechtbank. Omdat de man vanuit een inrichting werd aangevoerd, gaat hij niet door een detectiepoortje, dat bij de publieksingang staat.

Raadsman Van der Meer benadrukt dat zijn cliënt de ontucht blijft ontkennen. "Hij wordt niet geloofd en is tijdens de zitting voor leugenaar uitgemaakt. Hij zou niet meegewerkt hebben tijdens het onderzoek, maar dat klopt niet. Hij heeft hooguit gezegd dat het verleden er niet toe doet", zegt Van der Meer.

De advocaat heeft B. woensdag opgezocht in het ziekenhuis in Assen. "Mijn cliënt liet meteen weten dat hij, zodra hij in de gelegenheid is, een nieuwe zelfmoordpoging gaat ondernemen."

Volgens de advocaat wil de man niet meer verder leven omdat hij niet wordt geloofd. Van der Meer wijst er verder op dat de familie van B. de schokkende details over de ontuchtzaak uit de media heeft vernomen.

Man snijdt keel door in rechtbank Assen na vonnis

Door onze correspondent NR
ASSEN, 30 JAN. Een 45-jarige man uit Nieuw Buinen heeft gisteren voor het oog van de rechtbank in Assen geprobeerd zijn keel door te snijden.

Dat gebeurde nadat hij het vonnis tegen zich had horen uitspreken, waarbij hij werd veroordeeld tot 30 maanden gevangenisstraf wegens ontucht met zijn negenjarige stiefdochter. De man, tegen wie vier jaar cel was geëist, nam haar onder meer - geblinddoekt en met haar mond dichtgeplakt - mee naar een geheime SM-kamer, waar hij het kind seksueel misbruikte.

Direct na het vonnis pakte hij een mesvormig voorwerp waarmee hij zich in zijn hals stak, daarna liet hij zich hevig bloedend op de grond vallen. Twee agenten van de parketpolitie boden eerste hulp, die de man aanvankelijk met zijn armen probeerde af te weren. Hij verkeert, hoewel hij grote hoeveelheden bloed verloor, niet in levensgevaar. Hij kreeg gisteren bloed toegediend, aldus de Asser persofficier van justitie M. Wolters.

Via zijn advocaat, P. van der Meer, heeft de man inmiddels laten weten dat hij in hoger beroep gaat tegen het vonnis. Maar volgens zijn raadsman heeft hij na de mislukte zelfmoordpoging zijn doodswens behouden. B. heeft zijn advocaat ook verteld over het meegesmokkelde mes. Hij zou het in

Pedofiel (45) snijdt eigen keel door

Van onze correspondent
ASSEN, donderdag

Voor de ogen van rechters, officier van justitie en publiek heeft een man die net wegens ontucht was veroordeeld, in het gerechtsgebouw in Assen zijn keel met een mes doorgesneden.

Stabiel TEL 39/1

De 45-jarige A.B. uit Nieuw-Buinen, die veel bloed verloor, is naar het ziekenhuis in Assen gebracht. Zijn situatie is volgens de rechtbank stabiel.

Volgens persrechter mr. J.S. van der Kolk heeft de Drent vermoedelijk het mes meegesmokkeld uit het huis van bewaring in Hoogeveen, waar hij in voorarrest zat. Volgens van der Kolk zal er een onderzoek worden ingesteld hoe en wanneer de man het wapen heeft weten binnen te smokkelen.

Of de man ook is gefouilleerd toen hij naar de rechtbank werd gebracht, is volgens de persrechter onduidelijk.

Zie verder pag. 6 kol. 2

PEDOFIEL

VERVOLG VAN PAGINA 1

B. werd door rechter mr. J. Münzbrock veroordeeld tot 30 maanden cel. Hij zou zich afgelopen zomer aan zijn 9-jarige stiefdochter hebben vergrepen. Dat gebeurde in een geheime sm-kamer in de woning van de Drent, terwijl de moeder van het kind lag te slapen.

De man hoorde het vonnis timide en met zijn hoofd voorovergebogen aan. Plotseling ging hij staan en sneed hij zijn hals door. Hij viel schokkend op de grond neer, veel bloed verliezend. De parketwacht heeft direct de hulpdiensten gewaarschuwd.

Tegen B. was twee weken geleden vier jaar cel geëist. De officier van justitie wees de Drent er destijds op dat juist hij zich leugenachtig opstelde. Zo probeerde hij tijdens het onderzoek eerdere zware delicten te verdoezelen. De man heeft 25 jaar geleden zijn neefje vermoord.

Zelfmoordpoging in rechtbank van Assen

In hoger beroep na poging tot zelfmoord

ASSEN ■ De veroordeelde ontuchtpleger die woensdag na het vonnis in de rechtbank in Assen zijn hals doorsneed, gaat in hoger beroep. Hij ontkent de ontucht waarvoor hij is veroordeeld. De 45-jarige Albert B. uit Nieuw-Buinen blijft na de mislukte zelfmoordpoging in de rechtbank zijn doodswens houden. Dat zegt zijn raadsman P. van der Meer.

van onze verslaggevers NK 30/1
AMSTERDAM

volgens het college 'niet te tolereren' in een rechtszaak waar de handhaving van de rechtsorde is opgedragen aan speciaal daartoe aangestelde functionarissen. Over de beveiliging van justitiële gebouwen zal 'ongetwijfeld' een nieuwe discussie ontstaan, aldus de procureurs.

Zo ligt er de vraag waar de man die woensdag in de rechtbank in Assen werd veroordeeld tot dertig maanden cel wegens ontucht, het scherpe voorwerp vandaan had waarmee hij zijn keel pleegde door te snijden. Het is een vraag die persrechter Stef van der Kolk uit Assen gisteren nog niet kon beantwoorden. Laat de politie dat maar uitzoeken.

De man, de 45-jarige A.B. uit het Drense Nieuw-Buinen, was van

■ Drie incidenten op één dag in rechtbanken en gevangenis

Bij drie ernstige geweldsincidenten in justitiële complexen zijn gisteren twee doden gevallen. In de rechtbank in Assen overleefde een veroordeelde ontuchtpleger een zelfmoordpoging, waarbij hij zichzelf in de keel stak. In de gevangenis De Marwei in Leeuwarden stak een gedetineerde een personeelslid dood. In een rechtszaal in Arnhem gijzelde een verdachte met een vuurwapen een officier van justitie. Bij de daarop volgende bevrijdingsactie werd de gijzelnemer gedood en raakte een persoon gewond.

Veroordeelde snijdt na uitspraak hals door

Door Jon van Schilt

ASSEN/HOOGEVEEN ■ Voor de ogen van rechters, publiek en pers heeft de 45-jarige Albert B. uit Nieuw-Buinen gisteren in de Asser rechtbank een zelfmoordpoging ondernomen.

De man werd veroordeeld tot 30 maanden cel wegens ontucht met zijn negenjarige stiefdochter. Hij stond na het voorlezen van het vonnis op en stak een mes in zijn hals. Hoewel hij door de slagaderlijke bloeding een grote hoeveelheid bloed verloor, is de toestand van de

man inmiddels stabiel.

Nadat B. zichzelf in de hals sneed, zakte hij schokkend in elkaar. Het bloed spoot uit zijn hals. De mensen van de parketpolitie, die hem naar een cel in het gebouw zouden escorteren, boden direct eerste hulp.

Vanwege de weinige ruimte in de zaal, was het moeilijk hem in de stabiele zijligging te krijgen. Bovendien schermde B. met zijn armen de plek waar hij zich had verwond af.

Zodoende was niet meteen duidelijk waarmee B. zichzelf had gestoken. Naast hem lag echter het plastic handvat van

het mes met daaraan nog een klein stukje van het afgebroken lemmet. Het gaat vermoedelijk om een lichtgewicht papiermesje.

Hoewel de professionele hulpverleners snel ter plaatse waren, duurde het zeker twintig minuten voordat B. per ambulance kon worden afgevoerd naar het ziekenhuis in Assen. De toestand van de man was te instabiel om hem meteen te vervoeren.

■ ZIE VERDER

Verdachte veroordeeld voor ernstig misbruik

3

Verdachte veroordeeld voor ernstig misbruik

Vervolg van pagina 1

ASSEN ■ Zwijgzaam had B. in de rechtszaal het vonnis aangehoord. Hij kreeg dertig maanden cel voor het seksueel misbruik van zijn negenjarige stiefdochter.

De rechtbank rekende het hem zwaar aan dat hij het meisje afgelopen zomer onder valse voorwendselen meelokte naar zijn SM-kamer. Hij blinddoekte het meisje, plakte haar mond af en takelde haar aan haar enkels via het plafond naar bo-

ven. In die positie misbruikte hij haar.

De rechtbank sprak van 'zeer nederende en traumatische ervaringen'. De schadeclaim van het slachtoffer kon niet worden toegewezen vanwege te weinig onderbouwing.

Grote vraag is hoe B. het mes vanuit het huis van bewaring De Grittenborgh in Hogeveen heeft kunnen meenemen naar de rechtbank in Assen. De gevangenisdirectie deed er gisteren het zwijgen toe. Het ministerie van justitie in Den Haag

volgde dit voorbeeld.

De Asser rechtbankpresident J.S. van der Kolk liet in een eerste reactie weten dat de parketpolitie verdachten niet fouilleert. "Wij gaan er van uit dat deze mensen in de gevangenis of het huis van bewaring worden gefouilleerd en dat het dus veilig is als ze bij ons in de rechtbank komen." Wel kondigde hij direct een onderzoek aan. "We moeten weten waar de verantwoordelijkheden liggen en of de huidige procedures scherp genoeg zijn."

Steeds meer gewelddadige incidenten en emotionele taferelen in rechtbanken

Door Sjoerd Jansen

ASSEN/GRONINGEN ■ Gewelddadige incidenten in Nederlandse rechtsgebouwen komen door de jaren heen niet op grote schaal voor. Toch lijkt de algehele verruwing van de maatschappij zich meer en meer ook binnen de rechtbanken te manifesteren.

Zo staat menig een nog het beeld op het netvlies van de oud-vermogensbeheerder D. de G., die eind vorig jaar als een van de hoofdverdachten in de 'Clickfonszaak' in de rechtszaal de officier van justitie te lijf ging. De G. sloeg voor het oog van de tv-camera's wild op officier Tonino in en werkte hem tegen de grond. De belaagde magistraat werd bevrijd door de zwager van De G.

Ook de man die vorig jaar tot een

jarenlange gevangenisstraf werd veroordeeld wegens de brandstichting die leidde tot de Enschedese vuurwerkramp, ging volkomen door het lint. Alle tv-journaals lieten zien hoe de man na het voorlezen van het vonnis de drie rechters probeerde aan te vallen.

Maar ook familie en bekenden van slachtoffers op de publieke tribune laten zich niet onbetuigd. In Utrecht doken drie rechters van schrik onder de tafel, nadat er 'granaat' werd geschreeuwd. Van een explosief was echter geen sprake. Wel probeerde iemand vanaf de publieke tribune met een steen een verdachte van een dubbele moord te raken.

In Den Haag gingen boze Turken een verdachte van een moord en de rechters te lijf.

Zuidelijk temperament speelde

begin vorig jaar eveneens een rol in de rechtbank in Assen, waar een rij agenten er niet in slaagde om de gemoederen in bedwang te houden. Tijdens een moordzaak gingen Turkse familieleden van het slachtoffer en familie van de daders elkaar met tientallen te lijf. Rechters en verdachten verlieten schielijk de zaal. In de rechtbank in Groningen smeet de weduwe van een vermoorde Pekelder twee jaar geleden stoelen naar de moordenaar.

Het beroemdste voorbeeld van eigenrichting in de rechtszaal betreft echter de Duitse Marianne Bachmeier, die begin jaren tachtig voor de ogen van de rechters de moordenaar van haar dochtertje doodschoot. Ze werd veroordeeld tot zes jaar cel, waarvan ze er drie uitzat.

kenden de rechters hem zwaar aan. Meteen na de uitspraak sneed de Nieuw-Buiner zijn keel door. Hij bleef in leven en werd overgebracht naar het ziekenhuis in Assen. Zijn toestand is stabiel.

De advocaat heeft B. gisteren opgezocht in het ziekenhuis in Assen. "Mijn cliënt liet meteen weten dat hij, zodra hij in de gelegenheid is, een nieuwe zelfmoordpoging gaat ondernemen."

Volgens de advocaat wil de man niet meer verder leven omdat hij niet wordt geloofd. Van der Meer wijst er verder op dat de familie van B. de schokkende details over de ontuchtzaak uit de media heeft vernomen. Van enige anonimiteit in zijn woonplaats is geen sprake. Beelden van het huis van B. zijn tot tweemaal toe op de regionale televisie getoond.

Parketpolitie waakt over veiligheid in rechtszaal

Door Rob Zijlstra

ASSEN ■ De parketpolitie - onderdeel van de regiopolitie - is belast met de ordehandhaving in de rechtszaal en met de bewaking van verdachten.

Medewerkers van parketpolitie (parketwachters) zijn altijd aanwezig tijdens rechtszaken. De ordehandhaving is overigens maar een van de taken van

de parketpolitie. Een andere taak is bijvoorbeeld het innen van boetes van personen die weigeren te betalen.

Vervoer

Verdachten die moeten voorkomen worden of door de parketpolitie of door de justitiële Dienst Vervoer en Ondersteuning van een huis van bewaring naar een rechtbank vervoerd.

De mate van beveiliging is afhankelijk van het zogenoemde risicoprofiel van een verdachte. Verdachten van wie bekend is dat zij gewelddadig zijn of die in het verleden gewelddadig zijn geweest, krijgen extra bewaking. Meestal gebeurt dit in overleg met de rechtbank en het openbaar mi-

nisterie.

Gezamenlijk kan worden besloten dat publiek achter een glazen wand moet zitten en dat alle bezoekers van een (openbare) zitting bij binnenkomst worden gefouilleerd. Hiertoe kan ook besloten worden wanneer wordt ingeschat dat een strafzaak bij aanwezigen heftige emoties zou kunnen oproepen.

De agente riep: Albert, niet doen. Niet doen! D. 14 N 30/1

N iemand in de Asser rechtszaal kon gistermiddag even na half twee bevroeden wat Nieuw-Buiner Albert B. (45) van plan was. Met gebogen hoofd hoorde B., klein van stuk, de uitspraak aan. Zwijgend stond hij op en in één beweging stak hij het mes in zijn hals. Het bloed gutste met kracht uit zijn lichaam. Het gebeurde op amper een meter afstand

van ondergetekende, die als rechtbankverslaggever de uitspraken bijwoonde.

Een van de mensen van de parketpolitie zag het gebeuren. In een uiterste poging B. van zijn zelfmoordpoging te weerhouden, sprong de agent bovenop hem. Maar het was te laat. Ook de andere agente, die voor B. liep, had direct door wat er

en paniek groot in het gerechtsgebouw. "Bel een ambulance!" ... "Dat heb ik al gedaan!" ... "Doe het nog maar een keer!" Lang zag het er naar uit dat de poging van B. zou lukken. Later kwam het bericht: toestand stabiel. Opluchting, maar ook een beeld dat nimmer van het netvlies zal verdwijnen.

Jon van Schilt

Ontslag Law moet rust brengen in Amerikaanse kerk

PAUS VERLIEST EEN VAN ZIJN NAUWSTE VERTROUWELINGEN

Van onze redacteur Dominique Minten

BRUSSEL — Paus Johannes Paulus II heeft het ontslag aanvaard van kardinaal Bernard Law, de aartsbisschop van Boston. Law lag het hele jaar onder vuur wegens zijn aanpak van een rits pedofiele schandalen. Het Vaticaan hoopt dat het ontslag een catharsismoment wordt voor de gehavende Amerikaanse kerk.

„Ik ben de Heilige Vader ten zwaarste dankbaar dat hij mijn ontslag aanvaard heeft. Het is mijn diepe wens dat deze actie zal leiden tot verzoening en eenheid, twee zaken waaraan het bisdom Boston zo veel nood heeft.”

Dat stond te lezen in de afscheidsbrief die Law gisteren verspreide. Kardinaal Law is meteen de hoogste kerkfiguur die ten ondere gaat in het pedofilieschandaal dat begon in het aartsbisdom Boston, maar uitdijde naar de hele Amerikaanse kerk.

Law was als hoofd van de kerk in Boston de kernfiguur. Niet dat hijzelf beschuldigd werd van pedofilie. Hij hield wel pedofiele priesters de hand boven het hoofd door hen over te plaatsen naar andere parochies op het moment dat ze in opspraak kwamen.

Begin dit jaar al riepen de Amerikaanse gelovigen om zijn aftreden, maar daar had Law geen oren naar.

„Je vlucht niet weg als er problemen in de familie zijn”, liet hij weten. Maar het werd niet stil in de Amerikaanse kerk en het Vaticaan riep in april de kardinalen naar Rome voor spoedoverleg. Law zou er zijn terugtreden hebben voorgesteld, maar de paus zou er niet op ingegaan zijn.

De kardinalen kregen wel de opdracht mee hard op te treden tegen misbruikers. Op een bischoppenconferentie in juni besloot men dat priesters die beschuldigd werden, geen contact meer mochten hebben met gelovigen. Tot ongelofe van vele gelovigen staken de bisschoppen echter nauwelijks een hand in eigen boezem. Het tumult gaat dan ook niet lig-
vooral in Boston, het derde grootste bisdom van de Verenigde Staten, is de toestand ondertussen helemaal uit de hand gelopen.

„We gaan gewoon door. Dit is gewoon één foute bisschop minder. Law was niet het probleem.

„Dit is gewoon één foute bisschop minder”

NEW YORK — De slachtoffers van seksueel misbruik in de Amerikaanse rooms-katholieke kerk reageren opgelucht en blij op het aftreden van kardinaal Law van Boston. Maar voor de meesten was hij slechts een symbool van de corruptie in de kerk. „Law was niet het probleem. Dat zit dieper. Zijn aftreden is maar een eerste stap. We zullen er hard voor moeten vechten dat het daar niet bij blijft.”

Van onze correspondent in de VS Frank Koois

B LUNA een jaar heeft John Harris naar dit moment toegewerkt. Hij stelde zich als lid van de actiegroep Strop (Speak Truth To Power, oftewel „Zeg de Macht de Waarheid”) elke zondagochtend op voor de kathedraal van Boston waar Law de mis celebreeerde. Hij hield kerkgangers een bord voor hun gezicht, schreeuwde leuzen en wachtte op het moment dat Law via één van de drie ingangen de kerk probeerde in te komen. Dan stoven hij en de anderen op Law af en schreeuwden ze hem toe dat de waarheid boven tafel moest komen en dat hij moest opstappen.

Natuurlijk is Harris verheugd dat Law nu weggaat. In 1979 — Harris was toen 21 jaar oud — is hij naar eigen zeggen in een rooms-katholiek opvanghuis voor straatjongeren aangerand door de priester die de leiding had.

„Telkens als ik Law zag, beleefde ik dat trauma weer. En elke keer als hij eromheen draaide of zei van zaken niets geweten te hebben, niet met ons wilde praten, kreeg ik een klap in mijn gezicht. Dan noemde hij mij in feite een leugenaar. Ik denk dat mijn genezing kan gaan beginnen nu hij weg is.”

„Ik heb eerst staan juichen. Het is toch maar mooi gelukt”, zegt Phil DeAlbuquerque, de officiële voorman van de groep. „Ik was blij voor de slachtoffers. Na zoveel jaren waarin niemand hun verhaal wilde horen, waarin de daders gewoon hun gang konden blijven gaan, hebben ze eindelijk een suc-
NEW YORK, 13 JAN. Sinds de Amerikaanse rooms-katholieke kerk begin vorig jaar in opspraak is geraakt over pedofiele priesters en het dooptoelbeleid van de kerk, zijn 1205 priesters beschuldigd van misbruik van minderjarigen. Dat heeft The New York Times gemeld. In totaal zouden inmiddels 4268 mensen een aanklacht hebben ingediend. (AP)

Kardinaal Law wilde begin jaren negentig niet weten van een harde aanpak van pedofiele priesters. Zijn obstructie van toen lijkt hem gisteren fataal geworden. © Reuters

ken een veilige plaats voor kinderen zijn.”

„Mijn vrouw en ik kunnen geen kinderen krijgen. We zijn altijd wel actief geweest in de rooms-katholieke kerk. Toen ik erachter kwam wat de kerk kinderen aan- deed, was ik zo geschokt dat ik niet stil kon blijven zitten. Na alles wat ik intussen meegemaakt heb, ben ik niet optimistisch. Ik heb de eerste veertig jaar van mijn leven binnen de kerk gewerkt. Ik ben bang dat ik nu veertig jaar boetedoening daarbuiten zal moeten doen om de kerk tot een kind- vriendelijke plaats te maken. De hiërarchie is zo weinig flexibel dat dat misschien nog niet genoeg is.”

Ook Harris gaat door. „De strijd tegen de kerk hopen mis- schieën dat ze de draad weer ge- woon kunnen oppakken na Law opgeofferd te hebben. Daarom hoopten sommige leden van onze groep in het verleden heel stiekem dat hij niet zou opstappen. Dat maakte het voor ons makkelijk om de aandacht op de corruptie in de kerk te blijven vestigen.”

Een andere actiegroep, SNAP (The Survivors Network for Those Abused by Priests of Network van Overlevenden van Misbruik door Priesters), zoekt minder de con- frontatie op en organiseert vooral zelfhulpgroepen. SNAP heeft be- wust nooit het aftreden van Law geëist. Ze wilden in plaats daarvan

een officiële bestraffing door het Vaticaan.

„Zijn aftreden zal troost bieden aan slachtoffers en katholieken in andere parochies op het moment dat ze in opspraak kwamen. Begin dit jaar al riepen de Amerikaanse gelovigen om zijn aftreden, maar daar had Law geen oren naar.”

„Je vlucht niet weg als er problemen in de familie zijn”, liet hij weten. Maar het werd niet stil in de Amerikaanse kerk en het Vati- caan riep in april de kardinalen naar Rome voor spoedoverleg. Law zou er zijn terugtreden heb- ben voorgesteld, maar de paus zou er niet op ingegaan zijn.

De kardinalen kregen wel de op- dracht mee hard op te treden tegen misbruikers. Op een bis- schoppenconferentie in juni beslo- ten ze dat priesters die beschul- digd werden, geen contact meer mochten hebben met gelovigen. Tot ongelofe van vele gelovigen staken de bisschoppen echter nau- welijks een hand in eigen boezem. Het tumult gaat dan ook niet lig-
vooral in Boston, het derde grootste bisdom van de Verenigde Staten, is de toestand ondertussen helemaal uit de hand gelopen.

„We gaan gewoon door. Dit is gewoon één foute bisschop min- der. Law was niet het probleem.

ER ZIJN NOG VEEL ANDERE PRIESTERS EN BISSCHOPPEN DIE GEEN VERANTWOORDING HEBBEN AFGELEGD

Boston. Maar dat alleen brengt geen fundamentele verandering met zich mee in hoe bisschoppen met slachtoffers omgaan”, luidde de officiële lijn.

David Cerulli van de SNAP-afde- ling in New York, die jaren terug een geheime schikking met de kerk over zijn aanranding trof, formuleert het kort en afgewogen: „We gaan gewoon door. Dit is gewoon één foute bisschop min- der. Law was niet het probleem.

Twee jaar cel voor broeder die 11/12 kinderen verkrachtte

Een 72-jarige broeder is door de Kortrijkse strafrechtbank veroordeeld tot vier jaar cel, waarvan de helft met uitstel, voor de aanranding en de verkrachting van vier kinderen tussen twee en zes jaar uit een gezin uit Ledegem. De moeder en twee van de slachtoffers moet hij elk 5.000 euro schadevergoeding betalen, de jongste twee kinderen elk 3.000 euro. De zaak ging aan het rollen toen het oudste kind van het gezin verklaarde dat de broeder hem had misbruikt. De ouders dienden klacht in bij het vertrouwenscentrum Kinderen in Nood. Achteraf bleek dat de broeder een vriend des huizes van het gezin was, dat het financieel niet breed had. Volgens de psycholoog die de man onderzocht, heeft hij een perverse mentaliteit en toont hij nauwelijks schuldgevoel. Volgens de rechter had de broeder gezag over de kinderen en legde hen achteraf het zwijgen op. (belga)

Priesters VS beschuldigd

NEW YORK, 13 JAN. Sinds de Amerikaanse rooms-katholieke kerk begin vorig jaar in opspraak is geraakt over pedofiele priesters en het dooptoelbeleid van de kerk, zijn 1205 priesters beschuldigd van misbruik van minderjarigen. Dat heeft The New York Times gemeld. In totaal zouden inmiddels 4268 mensen een aanklacht hebben ingediend. (AP)

Homoseksualiteit bestaat niet op school

door Monique de Knecht ^{63f}
^{2/1}

DEN HAAG - Homoseksualiteit is geen taboe meer, maar het is niet de bedoeling dat je er op school over praat. Het onderwerp wordt genegeerd en als er wel over wordt gesproken is het vaak in negatieve zin. Dat blijkt uit de actie 'Hoe tolerant is jouw school?' waarop de afgelopen vijf weken zo'n vijfhonderd leerlingen en docenten uit het voortgezet onderwijs hebben gereageerd. Driekwart van de respondenten zegt 'soms of veel' problemen te hebben meegemaakt rond seksualiteit. Veel leerlingen houden hun (homo)seksuele geaardheid voor zich omdat ze anders buiten de groep vallen. Homoseksualiteit blijkt geen onderwerp op school, maar wel een scheldwoord. Zijn heteroseksuele pubers onzeker, homoseksuele pubers (ongeveer vijf procent) kunnen er niet eens over praten. Of ze worden uitgescholden of ze krijgen juist te horen dat homoseksualiteit heel normaal is en ze er dus verder niet over hoeven te praten. In beide gevallen hebben homoseksuele jongens en lesbische meisjes het gevoel dat ze buiten de groep vallen als ze het onderwerp aansnijden, zo blijkt uit de actie waarin leerlingen en docenten werden gevraagd te bellen over de tolerantie jegens homo's op school. Volgens COC-voorzitter Henk Beerten blijken scholen in de Randstad niet toleranter dan elders in het land. Het opleidingsniveau doet er ook weinig toe. „Op een vmbo-school zijn jongeren vaak directer en harder. Op een havo/vwo wordt meer

Homoseksualiteit nog steeds taboe onder scholieren

ANP AMSTERDAM ^{VK 3/1}

Praten over homoseksualiteit op middelbare scholen is nog altijd een taboe. Dat blijkt uit het gezamenlijke onderzoek *Hoe tolerant is jouw school?* van het COC, het homojongerenmagazine *Expreszo* en het APS Expertisecentrum Onderwijs en Homoseksualiteit. De organisatie stelde een meldpunt open, waarop bijna vijfhonderd docenten en leerlingen uit het voortgezet onderwijs reageerden via sms, telefoon of e-mail.

Volgens COC-voorzitter H. Beerten ergert 75 procent van de deelnemers zich geregeld aan de manier waarop met homoseksualiteit op de scholen wordt omgegaan. Ongeveer 15 procent van die groep ondervindt direct last, wordt gepest of kan niet zichzelf zijn.

Beerten: 'Homoseksualiteit wordt door scholen niet als een probleem ervaren. Men denkt tolerant te zijn en daarom is er geen aandacht voor. Daardoor wordt het probleem juist ontkend. Als er over het onderwerp homoseksualiteit gesproken wordt, is het in negatieve zin.' Veel docenten hebben op hun school niet verteld dat ze homoseksueel zijn. Beerten: 'Ze verwijten dat zichzelf vaak, maar ze voelen zich niet geroepen er open over te zijn.'

Volgens Beerten zijn er geen grote verschillen tussen de Randstad en de rest van het land. De COC-voorzitter pleit voor een nieuw vak op de scholen: liefde, verliefdheid en relaties. Daarbij zou ook aandacht moeten zijn voor homoseksualiteit. 'Bij hetero's wordt liefde gezien als iets moois, terwijl bij homo's seksuali-

teit negatief naar voren komt.' Beerten benadrukt dat de uitkomsten nog nader worden geanalyseerd en later dit jaar officieel worden gepresenteerd.

HOMO'S NOG TABOE OP SCHOLEN

AMSTERDAM - Praten over homoseksualiteit op middelbare scholen is nog altijd een taboe. Dat stelt homo-organisatie COC na de actie 'Hoe tolerant is jouw school?', waar bijna vijfhonderd docenten en leerlingen uit het voortgezet onderwijs op reageerden.

Volgens COC-voorzitter H. Beerten ergert 75 procent van de deelnemers zich geregeld aan de manier waarop met homoseksualiteit op de scholen wordt omgegaan. Ongeveer 15 procent van die groep ondervindt direct last, wordt gepest of kan niet zichzelf zijn. „Homoseksualiteit wordt door scholen niet als een probleem ervaren. Men denkt tolerant te zijn en daarom is er geen aandacht voor. Daardoor wordt het probleem juist ontkend. Als er over het onderwerp gesproken wordt, is het in negatieve zin."

Veel docenten hebben op hun school niet verteld dat ze homoseksueel zijn. „Ze verwijten zichzelf dat vaak, maar ze voelen zich niet geroepen er open over te zijn." Volgens Beerten zijn er geen grote verschillen tussen de randstad en de rest van het land.

Nieuw vak

Beerten pleit voor een nieuw vak op de scholen: liefde, verliefdheid en relaties.

Daarbij zou ook aandacht moeten zijn voor seksualiteit en homoseksualiteit. „Bij hetero's wordt liefde gezien als iets moois, terwijl bij homo's seksualiteit negatief naar voren komt. „Ik wil dat homo's en lesbo's in klassen vertellen over hun geaardheid." Het nieuwe vak zou volgens Beerten vanaf de basisschool moeten worden gegeven.

Het onderzoek was een initiatief van het COC, het homojongerenmagazine *Expreszo* en het APS Expertisecentrum Onderwijs en Homoseksualiteit. De uitkomsten worden nog nader geanalyseerd en later dit jaar gepresenteerd. Leerlingen in het middelbaar en voortgezet onderwijs konden een e-mail, sms'je of telefoonje naar het onderwijsmeldpunt 'Hoe tolerant is jouw school?' sturen.

Vibrerende bezem

Amerikaanse ouders hebben zich bij speelgoedfabrikant Mattel beklagd over het nieuwste Harry Potter speelgoed: een plastic bezem. De *Nimbus 2000* geeft licht, je kunt er mee zappen en het ding vibreert. Dat laatste vinden sommige ouders niet zo geslaagd.

„Wat hebben jullie je in 's hemelsnaam in het hoofd gehaald? Een trillende bezem voor tussen de benen van kinderen?“, schrijft een van hen aan Mattel. Deze ouder heeft de batterijen uit het apparaat gehaald.

Andere ouders hebben het nog niet zo door, blijkt op de website Amazon.com waar de bezem kan worden besteld, en waar klanten het speelgoed kunnen beoordelen. 'Een fantastisch product', schrijft een oom. 'Ons nichtje speelt er de hele dag mee, tot ze volledig is uitgeput.'

Politie druk met zoekactie naar verliefde tiener

Van een onzer verslaggevers ^{TEL}
ALMERE, donderdag

De politie heeft gisteravond in de omgeving van Almere een grote zoekactie op touw gezet naar een rode bestelbus, waarin een vijftienjarige meisje onvrijwillig zou zijn meegenomen door een onbekende man. De ouders van het meisje alarmeerden de politie hierover om 20.30 uur en meldden de politie dat hun dochter was ontvoerd.

In de loop van de avond werd echter duidelijk dat het minderjarige meisje een relatie heeft met een 29-jarige plaatsgenoot; een relatie die door de ouders van het meisje niet wordt getolereerd.

Vrijwillig

Volgens de politie staat het inmiddels vast dat de verliefde tiener vrijwillig in de bestelbus is gestapt en er met haar vriend vandoor is gegaan.

Later op de avond keerde het meisje uit zichzelf terug in het ouderlijk huis.

De politie, die voor de zoekactie in de regio de hulp had ingeroepen van een helikopter van het Korps Landelijke Politie Diensten (KLDP), uitgerust met een warmtevoelige camera waarmee mensen in het donker kunnen worden getraceerd, bleef omstreeks 10.00 uur de zoekactie af.

'Misbruik in bijna alle bisdommen in de VS'

Het schandaal over seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk in de Verenigde Staten strekt zich uit tot in bijna alle diocesen.

Er zijn 1205 geestelijken zijn genoemd in aanklachten waarbij 4268 kinderen waren betrokken. In slechts zestien van de 177 RK diocesen in de VS is geen melding gedaan van seksueel misbruik.

Dit meldde de Amerikaanse krant *The New York Times* gisteren op basis van een onderzoek van rechtbankgegevens, publicaties in de media en kerkelijke documenten waarin namen worden ge-

noemd en uit gesprekken met betrokkenen en deskundigen. De helft van de genoemde geestelijken is beschuldigd van misbruik van meer dan een jongere en 16 procent zou meer dan vijf slachtoffers hebben gehad.

Opmerkelijk is dat acht van de tien aangeklaagden zijn beschuldigd van misbruik van jongens. In de lekenwereld is dat circa 33 procent. Op basis van haar onderzoek concludeert de *New York Times* dat 1,8 procent van de priesters die in de periode van 1950 tot 2001 zijn gewijd, beschuldigd zijn van seksueel misbruik.

Dat beeld is niet compleet; veel bisschoppen hebben slechts gedeeltelijke lijsten van beschuldigde priesters gepubliceerd. In bisdommen die zeggen complete lijsten openbaar te hebben gemaakt liggen de percentages een stuk hoger: in Baltimore (Maryland) gaat het om 6,2 procent van de priesters die de laatste halve eeuw zijn gewijd, in Manchester (New Hampshire) om 7,7 procent en in Boston om 5,3 procent. „Dit is slechts het topje van de ijsberg, de werkelijke omvang van het probleem moet een stuk groter zijn“, aldus deskundigen.

Weer aanklachten priesters Boston

BOSTON - Met het indienen van zeventig nieuwe aanklachten tegen priesters van het aartsbisdom Boston is het aantal gestegen tot 470. In 23 van de nieuwe zaken is sprake van verkrachting. Dit meldde donderdag *The New York Times*.

Tegen dertien priesters is voor het eerst een klacht ingediend. Vijf van hen leven nog; drie zijn nog actief. In 52 gevallen is een klacht tegen het aartsbisdom ingediend. Ook 22 huidige of vroegere functionarissen van het bisdom, onder wie de vorige maand afgetreden aartsbisschop, kardinaal Bernard Law, worden ervan beschuldigd onvoldoende toezicht te hebben gehouden.

(ANP) schuldigde priesters heeft meer dan één minderjarige misbruikt, 16 procent zelfs vijf of meer. Niet minder dan 43 procent van deze priesters wordt ervan beschuldigd zich aan kinderen van twaalf jaar of jonger te hebben vergrepen. (ANP)

„Nonnen op grote schaal seksueel misbruikt“

Ref. 6-1-2003
SAINT LOUIS (ANP)- Zeker 40 procent van de rooms-katholieke nonnen die nu in de Verenigde Staten leven is ooit seksueel misbruikt. Dat meldt de krant *Saint Louis Post Dispatch* zondag.

Volgens een studie van de universiteit van Saint Louis zijn ongeveer 34.000 nonnen slachtoffer geworden van seksueel misbruik. Een deel van hen zei misbruikt te zijn door priesters of andere nonnen. Bij het onderzoek werd ook misbruik tijdens de kindertijd meegerekend. Het onderzoek is al uitgevoerd in 1996, maar heeft destijds weinig publiciteit gekregen. Het afgelopen jaar is er erg veel beroering geweest in de Rooms-Katholieke Kerk in de Verenigde Staten wegens beschuldigingen van seksueel misbruik van kinderen door priesters.

Seksueel misbruik VS priesters 'top van ijsberg'

NEW YORK - De Rooms-Katholieke Kerk in de Verenigde Staten telt 1205 priesters van wie bekend is dat zij beschuldigd zijn van seksueel misbruik van minderjarigen. Dit blijkt uit een onderzoek van *The New York Times*. 4268 personen zeggen slachtoffer van een priester te zijn.

Volgens het dagblad is 1,8 procent van alle priesters die tussen 1950 en 2001 de priesterwijding ont-

vingen, beschuldigd van misbruik. „Dit is slechts de top van een ijsberg“, zei prof. William Stayton, die veel gevallen van pedofiele priesters heeft bestudeerd. „Slechts heel zelden wordt van een zaak melding gemaakt.“

In bisdommen die vrijwillig of op last van de rechter complete lijsten van daders hebben gepubliceerd, is het percentage veel hoger. In het aartsbisdom Boston, dat in de pu-

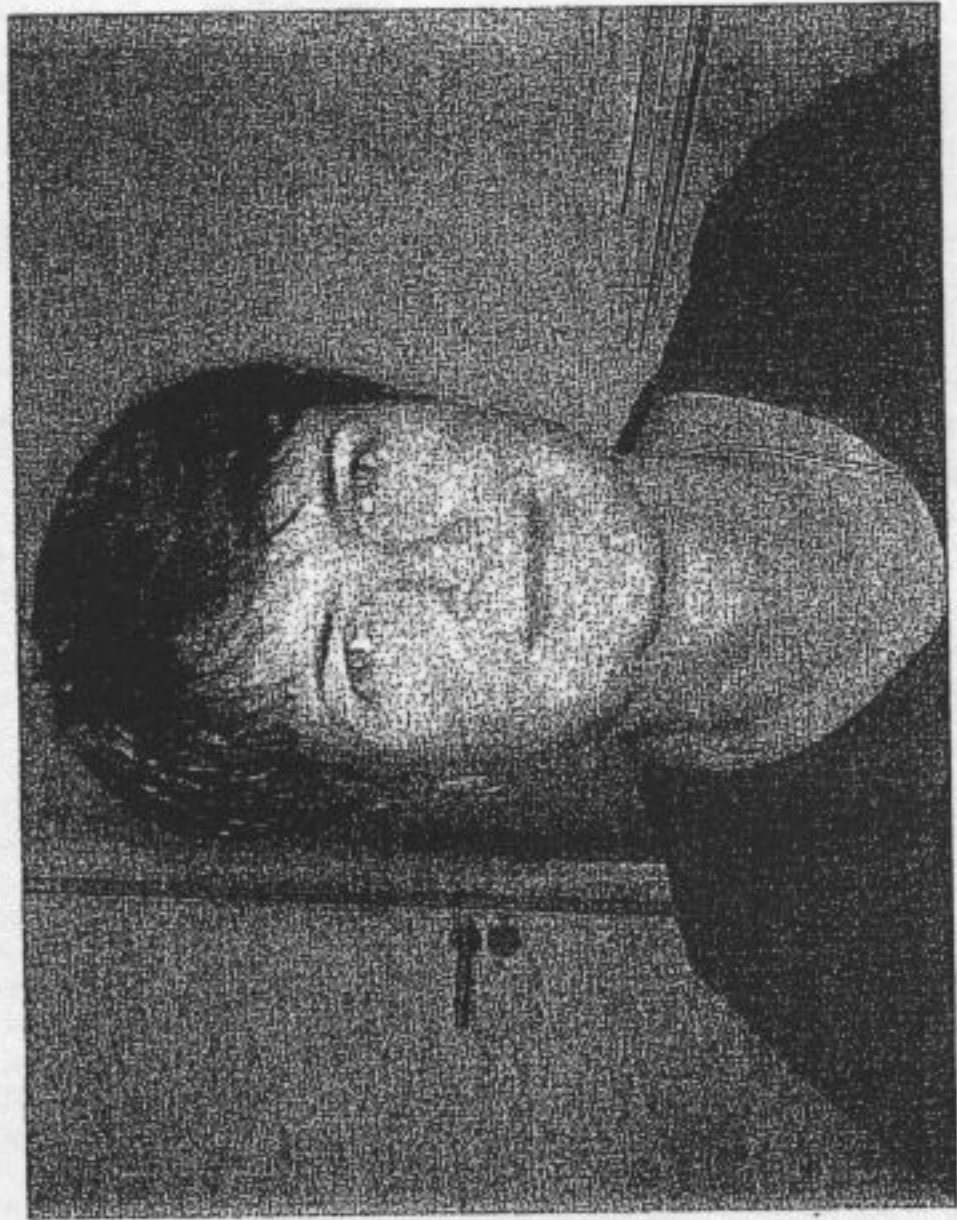
bliciteit de meeste aandacht kreeg, is het percentage 5,3. Ruim tien bisdommen komen daarboven.

Het bisdom Manchester in de staat New Hampshire scoort met 7,7 procent het hoogst. Kardinaal Ratzinger, wiens congregatie voor de geloofsleer de gevallen van seksueel misbruik moet beoordelen, sprak in november van „niet meer dan 1 procent“.

De helft van de ruim 1200 be-

Afscheid van

Jany Rademakers na 13 jaar weg bij onderzoeksinstituut

Hoe is het nu met de jeugd en de voorlichting?

Het gaat me aan het hart dat de abortus en de soa nu weer toegenomen. Onze jongeren deden het in de jaren 80 heel goed. Een kwart gebruikte zelfs de Double Dutch methode, pil en condoom. We waren een voorbeeldland. Misschien zijn we zelfgenoegzaam geworden. We hebben het laten versloffen. Er is in ieder geval te weinig geïnvesteerd in het bestendigen van de voorlichting. Er bestaat het idee dat 'ze het wel weten'. Ik zeg: er komen steeds nieuwe jonge mensen bij, dus moet er steeds opnieuw voorlichting worden. Er moet nu echt wel iets gebeuren, anders krijg je later alleen maar nog meer problemen.

Geldt dit met name voor allochtone jongeren?

Ik vind het erg als men voortdurend over moslims of Turken en Marokkanen praat. Alsof er een verschil is tussen 'wij' en 'zij'. Ik vind dat je iedereen als individu moet bekijken, niet als categorie. We hebben overigens van minister Borst nog wel geld gekregen voor het maken van voorlichtingsmateriaal aan allochtonen. De aanpassing van die allochtonen, dat lukt niet, het worden geen Nederlanders. Als een meisje een hoofddoek wil dragen, moet

In de seksuologie valt geen carrière meer te maken

ze dat zelf weten. Maar ik sta wel op bepaalde rechten voor alle jongeren, dus een recht op informatie, voorkeur, je mag anderen niet schaden, enzovoort. Voorlichters moeten ook niet al

Dr. Jany Rademakers kreeg in 1999 een onderscheiding van de Nederlandse Vereniging voor Seksuologie voor haar onderzoek en publicaties op verschillende terreinen van de seksualiteit. Ze hield zich in het bijzonder bezig met het gedrag van jongeren en anticonceptie, maar ook de voorlichting aan allochtonen had haar belangstelling. Ze werkte dertien jaar bij het Nederlands Instituut voor Sociaal Seksuologisch Onderzoek in Utrecht, dat is opgegaan in de Stichting Rutgers Nisso Groep.

Je bent op 1 oktober weggegaan bij het Nisso. Is dit, na de ophetfing van de Rutgers Stichting, en het verdwijnen van hoogleraren seksuologie, opnieuw een signaal van teloorgang en afbraak van de betekenis die aan seksuologie wordt gehecht?

Strikt genomen werkte ik het laatste jaar voor de Rutgers Nisso Groep, waarin het Nisso (onderzoek) samen was gegaan met de Rutgers Stichting (hulpverlening). Die hele samenvoeging was op zich misschien wel een goed idee, maar het gaf ook onrust. Ik ben weggegaan omdat ik me nu al 20 jaar met jeugd en seks bezig houd. Op een gegeven moment kom je dan steeds hetzelfde tegen. Ik wilde wel eens wat anders. Ik werk nu voor het Universitair

Medisch Centrum in Utrecht. Ik doe onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs: hoe zorg je ervoor dat de artsen goed opgeleid worden. Dat de hoogleraren seksuologie verdwijnen vind ik ook erg. Het betekent dat er steeds minder

perspectief is voor mensen die in de seksuologie een carrière zouden willen opbouwen. Alleen aan de universiteitsklinieken zijn er dan nog wat mogelijkheden, en nog niet eens bij allemaal.

het Nisso

we er minder moeilijk over doen. En daar moet je vroeg mee beginnen. Als ze op de basisschool zitten. Als ze vragen wat beffen is en je weet het antwoord, dan moet je daar gewoon op reageren. Ik vind dat ouders daar het beste geschikt voor zijn, en niet de leeftijdgenootjes.

En oudere jeugd?

Die moeten de betekenis van seks ook leren relativiseren. Het hoeft niet altijd even perfect romantisch en bevredigend te zijn. Soms ga je eten en dan valt het tegen. Dat kan met seks ook. Er zijn ook periodes dat je er meer dan anders mee bezig bent. Seks wordt geromantiseerd.

Ik ben niet van de generatie die zegt als dat kind dat wil, dan mag-ie dat doen

Wij Nederlanders kunnen er heel gewoon mee omgegaan. In Frankrijk ook, daar accepteert men de seksualiteit als iets natuurlijk en gewoons. Ze hangen het niet aan de grote klok, want het is heel privé, maar ze doen er niet moeilijk over. Dat in tegenstelling tot Amerika en Engeland waar men toch op een hele hypocriete jaren-vijftig manier met seks omgaat. Wij hebben nu in Nederland een beetje een terugslag, maar zij zijn nooit aan die vernieuwing toegekomen.

En ouders?

De voorlichting aan ouders moet ook doorgaan. Je kunt ouders ondersteunen als ze vragen hebben. Er is natuurlijk veel aandacht gekomen voor seksueel misbruik van kinderen, dus ouders kunnen zich afvragen of je nog wel met je kind in bad kunt gaan als dat kind negen is. Je kunt ze ook best in je bed nemen. Het ligt aan de ouders

om de grens te stellen. Ik ben niet van de generatie die zegt: 'Als dat kind dat wil, dan mag-ie dat doen'. Als een kind iets wil waarvan jij het gevoel hebt dat het niet passend is, dan moet je daar dus niet op ingaan.

Als er ouders zijn die denken dat dat wel kan? Tja, dat vind ik niet goed. Ik denk dat het niet passend is. Het is moeilijk om de grens te leggen tussen veiligheid en intimiteit aan de ene kant en seksualiteit aan de andere. Als je je als ouder onzeker voelt, dan kun je boekjes lezen, bijvoorbeeld van Sanderijn van der Doef, die heeft voor kinderen geschreven, dus dat kunnen die ouders ook voorlezen, en er zijn ook boekjes

voor ouders zelf. Maar ik vind dus echt dat ouders niet zelf door hun eigen seksuele gedrag hun kinderen kunnen voorlichten, dat levert zo'n conflict op in je rol als ouder. Ik zeg niet dat dat altijd traumatisch hoeft te zijn, maar jij als ouder moet toch de veiligheid en continuïteit garanderen. Je mag best bloot rondlopen in huis als dat voor jou de gewoonste zaak van de wereld is, maar als je er een erotische bedoeling mee hebt, dan is dat natuurlijk heel ongemakkelijk voor jezelf en voor je kinderen, dus dan moet je dat niet doen. Het is heel moeilijk te zeggen, je moet dit doen of dat. Wat je wel van ouders mag verwachten is dat ze zich afvragen: "Wat betekent dit voor mijn kind?" Dat ze zich inleven in het kind. Wat je ziet is dat veel ouders dat wel doen. Die zijn empathisch, leven zich in in een ander. Maar vaders zijn dat veel minder, die zijn vaak veel meer op zichzelf gericht.

Niet alleen politie mag ernaar vragen

Identificatieplicht vanaf twaalf jaar oud

Door een onzer redacteurs **MM**
DEN HAAG, 14 DEC. Minister Donner van Justitie wil de identificatieplicht laten gelden voor iedereen vanaf twaalf jaar. Daardoor moeten ook kinderen zich straks desgevraagd in de openbare ruimte kunnen identificeren.

Dat blijkt uit het wetsvoorstel over de identificatieplicht dat Donner deze maand heeft rondgestuurd.

De minister wil een algehele plicht voor het dragen van een identiteitsbewijs invoeren. Bij vermoedens van strafbare feiten of overtredingen is het strafbaar als betrokkenen zo'n bewijs niet kunnen tonen. Daarop komt een boete te staan van maximaal 2.250 euro of twee maanden cel. Overigens wordt de politie ook gerechtigd identiteitspapieren te vragen als

het vermoeden bestaat dat iemand die niet bij zich draagt.

Op termijn krijgen ook opsporingsambtenaren van bijvoorbeeld gemeenten controlebevoegdheid, hoewel het volgens Donner niet de bedoeling is dat elke ambtenaar achter een loket of op straat die bevoegdheid krijgt. Eerder zei minister Donner ter toelichting op het wetsvoorstel in deze krant dat hij geen spectaculaire daling van de criminaliteit na invoering van identificatieplicht verwacht. Maar het geeft de politie volgens hem wel meer armslag om op straat autoriteit af te dwingen. „De politie kan zich makkelijker op bijvoorbeeld jongeren op straat richten. Het maakt ze minder anoniem bij kleine vergrijpen en vandalisme.”

GroenLinks noemt het onzinnig om kinderen van 12 jaar op te zaden

len met een identificatieplicht. „Het kabinet wil mensen groot maken door ze klein te houden”, aldus GroenLinks-woordvoester F. Halsema. „Je kunt nu alleen nog buiten spelen als je je paspoort bij je hebt. Mag je de klas pas in als je paspoort laat zien?”

In de meeste Europese landen bestaat de identificatieplicht al lang. Alleen in Groot-Brittannië is het verplicht op zak hebben van een identificatiebewijs taboe. Britten vinden dat hun privacy daarmee wordt geschonden; ze worden al boos als de politie hen naar hun rijbewijs vraagt als ze verdacht worden van een verkeersovertreding. Vluchtelingen in Calais vertelden onlangs aan deze krant dat die anonimiteit op straat één van de redenen is voor hen om naar Groot-Brittannië te reizen.

Legitimatie svp

DE DEMISSIOINAIRE minister van Justitie, Donner, wil een algemene identificatieplicht invoeren, inclusief een draag- en toonplicht. Dat staat in een voorontwerp van een wetsvoorstel dat voor advies naar allerlei instanties is gezonden.

Nederland kent sinds 1994 een partiële algemene identificatieplicht. De politie kan de verdachte van delicten als voetbalvandalisme en zwartrijden verplichten zich te legitimeren. Een legitimatieplicht geldt ook al op de werkplek. Dat moet dus wel flink zoden aan de dijk hebben gezet, zou men zeggen. Maar dat valt te betwijfelen, zo blijkt uit een recente studie van de Nijmeegse rechtssociologe Anita Böcker met de titel 'Identificatieplicht: oplossing of oorzaak van problemen'. Zij spreekt van symboolwetgeving met een hoog ideologisch gehalte. De meerprijs van een algemene draag- en toonplicht is dubieus. Het potentieel voor overlast en ergernis is dat allesbehalve.

Hoewel de discussie zeker na de elfde september 2001 meer is verschoven van 'mag het?' naar 'helpt het?', blijft de legitimatieplicht een belangrijke toetssteen voor de kwaliteit van de relaties tussen overheid en burger. Het is veelzeggend dat het Amerikaanse Congres ondanks de aanslagen de ID-kaart uit het pakket antiterrorismemaatregelen van president Bush heeft geschrapt. Als het om identificatieverplichtingen gaat, lijken politici en bestuurders in Nederland veeleer „het genootschap Onze Taal”, zoals eens spottend werd opgemerkt in de Tweede Kamer. Er is een heel breiwerk van 'partiële' legitimatieverplichtingen gegroeid - per 1 januari weer bij de tabaksautomaat - dat steeds minder te onderscheiden valt van de algemene legitimatieplicht die nog steeds als on-Nederlands geldt.

HET STRATEGISCH AKKOORD van het inmiddels demissionaire kabinet heeft daarmee gebroken en koos vierkant voor een algemene identificatieplicht. Toch zijn er verschillende redenen om de plannen van minister Donner niet als een logische stap te beschouwen. Al was het alleen omdat hij identiteitscontroles van een hulpmiddel tot een doel in zichzelf maakt. De minister zegt wel dat dit niet de bedoeling is, maar een algemene toon- en draagplicht die niet als zodanig gecontroleerd wordt, is ongeloofwaardig. De minister wil de bevoegdheid bovendien niet alleen toekennen aan de politie, maar ook aan allerlei andere ambtenaren.

Met name de algemene draagplicht kan nog voor veel gedoe zorgen. Tot nu toe was het uitdrukkelijk niet nodig een identiteitsbewijs mee te nemen als men even een brief gaat posten. Dit kan overigens nog een veelbelovend nieuw werkteerterrein voor het dievengilde opleveren. Niet voor niets beperkt buurland Duitsland de legitimatieplicht tot een bezitsplicht.

De belangrijkste reden voor grondige bezinning op de plannen van Donner is dat hij de algemene draag- en toonplicht wil invoeren vanaf het twaalfde levensjaar. Dat is het moment waarop de strafrechtelijke aansprakelijkheid aanvangt. Deze ook internationaal gezien wel erg lage benedengrens is een vorm van overdrijving. Moeten beginnende tieners werkelijk verplicht worden met het paspoort van vader of moeder naar de sportclub te gaan? En wat moeten die ouders dan zonder? Een sanctie van twee maanden celstraf op overtreding van de identiteitswet is ook wel erg zwaar.

DONNERS PLAN zadelt nieuwe generaties op met een verplichting die hoe dan ook als een gebaar van wantrouwen van de overheid jegens de burger moet worden gezien. Zijn voorstel gaat te ver en past door het ingrijpende karakter ervan niet bij de demissionaire status van de bewindsman.

Identificatieplicht

Commentaar

In de Europese Unie behoort Nederland tot de laatste landen zonder identificatieplicht. Ter bestrijding van terrorisme, criminaliteit en illegaal in de Unie verblijvende vreemdelingen is aansluiting van Nederland bij de Europese norm onvermijdelijk en noodzakelijk.

Niet alleen de huidige coalitie is gedrongen van de noodzaak een identificatieplicht in te voeren. D66'er Roger van Boxtel, minister van protestenbeleid in het vorige kabinet, verklaarde zich kort na de terreuraanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten eveneens voorstander van een algemene identificatieplicht. Tweederde van de Nederlandse bevolking vindt dat de politie te allen tijde iedereen overal naar zijn identiteit mag vragen.

Het voorstel dat minister van Justitie Donner ter advies heeft opgesteld, wijkt af van de Europese norm. Hij wil twaalfjarigen verplichten een identiteitskaart op zak te hebben, in een poging de jeugdcriminaliteit te beteugelen. Al is de gedachtegang te begrijpen, beter is het aan te sluiten bij België, Frankrijk en Duitsland en de identificatieplicht in te voeren voor zestien jaar en ouder.

Donner overdrijft verder schromelijk met de strafbaarstelling. Het niet kunnen tonen van een legitimatiebewijs moet als een overtreding worden gezien, niet als een misdrijf dat met vrijheidsberoving wordt bestraft.

Identificatieplicht maakt de opsporing, de preventie en ophefdering van strafbare handelingen gemakkelijker. Wel zal Donner moeten aantonen dat de identificatieplicht ook daadwerkelijk bijdraagt aan de criminaliteitsbestrijding. Omdat identificatie een inbreuk op de privacy inhoudt, kan invoering alleen worden gebillijkt als een groter belang, veiligheid en misdaadbestrijding, er aantoonbaar mee gediend zijn.

Sommige tegenstanders van verplichte identificatie beschouwen het instrument als een symbolische daad. Dat is het niet. In de ons omringende landen weten politie en justitie een groter aantal boeven te vangen en op te sluiten dan in Nederland. De bewijslast ligt dus bij Nederland als het gaat om het lage percentage opgehelderde en bestrafte overtredingen, het hoge aantal illegalen en de aantrekkingskracht van ons land als centrum voor internationale (drugs-)maffiosi.

Discriminatie door politiefunctarissen is een ander argument. Blauwogige blanken zou minder snel om hun pas worden gevraagd dan donkerharigen met een gefinte huidskleur. De Nederlandse politie staat gelukkig, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Antwerpse, niet bekend als rechtsextrem of racistisch. Dat allochtonen zijn oververtegenwoordigd in onze gevangenissen, heeft heel andere achtergronden.

Plicht tot identificatie is slecht idee

De algemene identificatieplicht zal niet leiden tot effectievere misdaadbestrijding, maar wel tot machtsuitbreiding van de politie en verslechtering van de relatie met de burgers, denkt F.J.M. Feldbrugge. **VK 10/1**

Met een merkwaardige gelatenheid heeft de bevolking kennisgenomen van de plannen van de minister van Justitie om een algemene identificatieplicht in te voeren. De meeste burgers zijn er niet gelukkig mee, maar nemen aan dat het toch onvermijdelijk is en hopen dat het allemaal wel mee zal vallen. Het gemiddelde (toekomstige) Kamerlid zal er ook zo over denken.

Het ministerie verwijst op zijn website naar de drie hoofdtaken van de politie: opsporing van strafbare feiten, handhaving van de openbare orde en hulpverlening. Alleen voor de eerste taak bestaat nu een algemene identificatieplicht voor personen die zijn staande gehouden of aangehouden als verdachte. Daarnaast is er een groot aantal bijzondere situaties waarin men verplicht kan zijn zich te identificeren; het tonen van het rijbewijs door de automobilist is het bekendste voorbeeld.

Voor de handhaving van de openbare orde beschikt de politie over allerlei bevoegdheden, die ook het geven van aanwijzingen en bevelen omvatten. Wie zich daar niet aan houdt maakt zich schuldig aan een strafbaar feit. Hij of zij kan dan direct als verdachte verplicht worden tot identificatie.

Voor die taak heeft de politie dus helemaal geen algemene identificatieplicht nodig. Nog minder duidelijk is waarom de politie, bovenop haar bestaande bevoegdheden, voor haar hulpverleningstaak ook nog uitgerust moet worden met een algemene bevoegdheid, zoals nu voorgesteld.

Aan het eind van de toelichting van het ministerie komt de aap uit de mouw: de wettelijke identificatieplicht omvat een toonplicht die een plicht tot het permanent dragen van een geldig identiteitsbewijs met zich mee brengt. Daar gaat het om: wat de bedenkers van het voorstel eigenlijk willen is dat iedereen zo'n papier altijd bij zich heeft. Waar dat voor nodig is zegt het ministerie niet, maar de voorgaande discussie levert wel enkele argumenten op.

Er wordt op gewezen dat de meeste van de ons omringende landen al een dergelijke draagplicht kennen. Dat is op zichzelf geen sterk argument, want waarom moeten wij hún voorbeeld volgen en zij niet het ónze.

Een effectievere bestrijding van de criminaliteit zou mogelijk worden. Dat is niet erg geloofwaardig. Een beetje crimineel zorgt dat hij een onberispelijk papier op zak heeft. Verder is de Britse criminaliteitsbestrijding veel doeltreffender dan de Franse, en lijkt de Duitse politie daarentegen weer beter te scoren dan de Nederlandse. Een duidelijk verband tussen algemene identificatieplicht en effectievere criminaliteitsbestrijding is daarom nog lang niet aangetoond.

Het schamelste argument is dat men zich nu al in zoveel gevallen

moet kunnen identificeren en dat de meeste mensen altijd wel een of ander document op zak hebben. Dan zou men ook het meenemen van geld of bankpas verplicht kunnen stellen.

De voorstanders van de algemene identificatieplicht, of liever gezegd de algemene draagplicht, zien over het hoofd dat, hoezeer men het aantal bijzondere gevallen waarin een document getoond moet worden ook uitbreidt, er steeds een kloof blijft gapen tussen die situaties en de situatie die nu wordt beoogd. In alle reeds bestaande bijzondere gevallen is de drager van het document de vragende partij, hij wil iets van iemand, en de tegenpartij verlangt dan identificatie.

Langzamerhand wordt zichtbaar waar het echt om draait: machtsuitbreiding van de overheid. De openbare ruimte, het domein van alle burgers, moet aan de macht van de politie worden onderworpen. De voorstanders van de nieuwe regeling zien blijkbaar niet in dat er een hoge prijs voor betaald zal moeten worden in verlies van vertrouwen in, en prestige van de politie. Van de hulpverleningstaak zal weinig overblijven, want men zoekt niet zo gauw hulp bij een instantie die tegelijkertijd bedreigend is.

Nu tracht het ministerie ons gerust te stellen door toe te zeggen dat de politiecontrole op dit punt ook gebonden is aan het criterium van de redelijke taakuitoefening. Helaas heeft de burger niet veel aan die toezegging. Kan ik van de controlerende ambtenaar eisen dat hij mij eerst van de redelijkheid van zijn vordering overtuigt? Dat lijkt nogal riskant. Is er een effectieve sanctie mogelijk tegen een controle die achteraf niet redelijk blijkt te zijn?

Bovendien, als eenmaal de grote stap naar invoering van een algemene identificatieplicht is gezet zijn alle volgende stappen tot aanscherping ervan kleiner. Nu al prijkt het soft-nummer op het identiteitsbewijs en het zal niet zo moeilijk zijn om geleidelijk het document met meer gegevens, al of niet elektronisch, op te tuigen. De wetgeversmantra dat het allemaal heel zorgvuldig geregeld zal worden, stelt niet erg gerust.

Naast pure machtsuitbreiding van de politie en onvermijdelijke verslechtering van de relaties tussen overheid en bevolking - naar mijn oordeel het hoofdbezwaar van de voorgestelde regeling - zijn nog andere bezwaren genoemd. Dat het nieuwe systeem discriminatie van minderheden bevordert ligt nogal voor de hand. Als de politie niet iedereen kan of wil controleren zal zij een selectie moeten maken; dan richt men zich eerst op mensen die zich op een of andere manier afwijkend gedragen. Willen wij dat allemaal in Nederland?

F.J.M. Feldbrugge is jurist.

Toetsing door rechter nodig 'Politie mag niet zomaar om pas vragen'

Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 11 JAN. De politie zal bij invoering van een algemene identificatieplicht altijd duidelijk moeten maken waarom zij om identiteitspapieren gevraagd heeft. Dat zogeheten 'noodzaakscriterium' moet altijd in het proces-verbaal gemeld zijn.

Dat zei Hoofdadvocaat-Generaal B.E.P. Myjer van het ressortpakket in Amsterdam gisteravond op een verkiezingsdebat, georganiseerd door NRC Handelsblad en De Balie. Een dergelijke verplichting moet ongebreidelde controles op identiteitsbewijzen voorkomen, omdat de rechter dat noodzaakscriterium kan toetsen. Myjer zei ervan uit te gaan dat minister Donner van Justitie een dergelijke bepaling in de wet zal opnemen.

Minister Remkes van Binnenlandse Zaken (VVD) verzet zich tegen het wetsvoorstel van minister Donner van Justitie (CDA) waarin een minimumleeftijd van twaalf jaar is opgenomen voor de identificatieplicht. De coalitiepartners CDA en LPF zijn wel voorstander van het wetsvoorstel. Donner wil een algehele plicht voor het dragen van een identiteitsbewijs invoeren. Op het niet kunnen tonen van dat bewijs komt een boete te staan van maximaal 2.250 euro of twee maanden cel.

De discussie over de identificatieplicht vanaf twaalf jaar laaide afgelopen week weer op toen minister Remkes (Binnenlandse Zaken, VVD) zich in het televisieprogramma Nederland Kiest afvroeg of „twaalf jaar wel een adequate leef-

tijd is". Remkes: „Ik vind dat ik als minister alle argumenten zorgvuldig heb te wegen, welke leeftijd het meest adequaat en effectief is."

GroenLinks-lijsttrekker Femke Halsema zei in hetzelfde programma dat haar partij „faliekant" tegen het wetsvoorstel van minister Donner is. „Ik ben er ook niet van overtuigd dat een meerderheid van de Nederlandse bevolking zit te wachten op een identificatieplicht vanaf twaalf jaar."

Gisteravond liet VVD-woordvoerder C. Cornielje tijdens het verkiezingsdebat weten dat hij voor een beperkte identificatieplicht is die met name regelt wie onder welke omstandigheden om identiteitspapieren mag vragen. Dat is volgens hem noodzakelijk om willekeur door de politie uit te sluiten.

LPF-Kamerlid Eerdman zei gisteren in een reactie dat hij het „ridicuel" vindt dat Remkes opeens „een omtrekkende beweging maakt". De LPF steunt het voorstel van Donner en is van mening dat „een slappe aanpak niet meer werkt". Volgens Eerdman is twaalf jaar wel degelijk een adequate leeftijdsgrens omdat „criminelen steeds jonger met verkeerde zaken bezig zijn."

Advocaten tegen wetsontwerp

Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 27 JAN. De Nederlandse Orde van Advocaten verzet zich tegen uitbreiding van de identificatieplicht. Het wetsontwerp van demissionair minister Donner (Justitie) maakt niet duidelijk dat de effectiviteit van de rechtshandhaving daardoor verbetert, aldus de Orde. Als het wetsvoorstel toch wordt aangenomen, moet daarin

in ieder geval de verplichting voor de politie worden opgenomen om in het proces-verbaal een zogeheten 'noodzakelijkheidscriterium' op te nemen. Daardoor kan de rechter achteraf altijd toetsen of de politie terecht van haar recht om een identiteitsbewijs te vragen, gebruik heeft gemaakt. De Orde bepleit verder dat de in het wetsvoorstel genoemde leeftijdsgrens van twaalf jaar wordt verhoogd naar wat in andere Europese landen gebruikelijk is: zestien jaar.

Commissarissen willen uitbreiding identificatieplicht

DEN HAAG — De Raad van Hoofddistrictcommissarissen (RHC) is positief over een uitbreiding van de identificatieplicht. De raad stelt dat een algemene identificatieplicht geen doel op zich mag zijn, maar moet dienen om ongewenst gedrag te beëindigen. Dit adviseerde de RHC gisteren aan minister Donner van Justitie.

De hoofdcommissarissen pleiten voor de invoering van een landelijk register van alle afgegeven, gestolen en vermiste legitimatiebewijzen. De politie zou hier 24 uur per dag toegang tot moeten hebben. De raad vindt bovendien dat een legitimatiebewijs ook een vingerafdruk of irisscan moet bevatten. Met deze maatregelen kan de toenemende fraude van legitimatiebewijzen worden bestreden.

Mensen die door hun identiteit te verzwijgen onder een strafbaar feit proberen uit te komen, moeten

hiervoor flink worden gestraft, vinden de hoofdcommissarissen. De strafmaat voor het niet willen of kunnen tonen, moet strenger worden dan de straf voor het gepleegde delict, zo adviseren zij de minister.

In tegenstelling tot de Nederlandse Orde van Advocaten en de Jeugdraad, kan de RHC zich wel vinden in de leeftijdsgrens van 12 jaar. Jongeren maken zich op steeds jongere leeftijd schuldig aan strafbare feiten. Als de grens wordt gesteld op 15 of 16 jaar, verwacht de raad dat deze groep vaker zal proberen zich jonger voor te doen. Met de grens op 12 jaar, kan dit probleem worden ondervangen.

De RHC vindt ook dat iemand na verlies pas een nieuw legitimatiebewijs kan krijgen, als aangifte bij de politie is gedaan. De raad verwacht echter dat de politie het drukker krijgt door de uitbreiding

BITS OF FREEDOM NIEUWSBRIEF 2003 Nr. 1 - 31 januari 2003

In het afgelopen jaar is een hevig debat gevoerd over opsporing en privacy. Onder invloed van 11 september en een publieke opinie die om meer veiligheid roept is een stortvloed aan voorstellen en nieuwe maatregelen over Nederland uitgestort.

De voorstellen bestaan uit een identificatieplicht vanaf 12 jaar, een biometrische chip in het paspoort, nieuwe bevoegdheden voor de politie om opgeslagen data bij telecomproviders en andere bedrijven op te kunnen vragen en vergaande nieuwe bevoegdheden om gegevens over onverdachte burgers op te slaan, te bewerken en desgewenst uit te wisselen met buitenlandse politiediensten.

Of door dit soort maatregelen de effectiviteit van de opsporing toeneemt, is niet altijd even duidelijk. De schade die de voorgestelde maatregelen toebrengen aan de privacy van burgers wordt steeds vaker op de koop toe genomen. Het is vooral verontrustend dat de nieuwe bevoegdheden niet vergezeld gaan van een strikter toezicht op de uitvoering en grotere transparantie richting parlement en publiek middels rapportage.

Het gebrek aan toezicht en transparantie is het duidelijkst zichtbaar bij het aftappen van telecomcommunicatie. Cijfers over de toepassing van dit opsporingsmiddel zijn niet of slechts gedeeltelijk voorhanden. Bovendien blijkt in diverse rechtszaken dat de apparatuur waarmee de Nederlandse

van de legitimatieplicht. Daarom zouden burgers aangifte van vermissing bij de afgevend instantie moeten kunnen doen.

Net als de adviserende instanties, is ook de politiek verdeeld over de identificatieplicht. CDA, VVD en LPF willen wel uitbreiding, terwijl de linkse partijen dat niet willen in verband met het risico op willekeur en schending van de privacy.

Desgevraagd zeggen de meeste ouderorganisaties dat ze het idee van een identificatieplicht voor 12-jarigen en oudere kinderen minder geslaagd vinden. De Nederlandse Katholieke Oudervereniging (NKO) en de Landelijke Oudervereniging voor het Bijzonder Onderwijs zien liever dat er meer tijd en geld gestoken wordt in preventie en vinden het plan niet proportioneel. (ANP)

politie aftapt nooit aan een proces van certificering of toetsing is onderworpen. Daardoor ontstaan steeds grotere twijfels over de betrouwbaarheid van het vergaarde bewijs.

Bits of Freedom heeft al sinds 2000 een WOB procedure lopen om de aftapcijfers over de jaren negentig op te vragen. Een uitspraak van de bestuursrechter wordt verwacht rond 20 februari 2003.

CPB: gegevens burger wegdoen

DEN HAAG — Het is niet nodig en vooral gevaarlijk om de politie 'zomaar' informatie te laten bewaren over niet-verdachte burgers. De informatie zal 'ongetoetst' en 'onbetrouwbaar' zijn. Bovendien staat de privacy van de Nederlandse burger op het spel. Deze kritiek uit het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) op het plan van minister Donner (Justitie) om de politie deze bevoegdheid te geven. Nu mag slechts bij hoge uitzondering informatie worden bewaard over burgers die geen verdachte zijn. (ANP)

Terugstaren naar het oog van de douane

Technisch is het eenvoudig om te controleren of iemand is wie hij zegt, aan de hand van zijn iris, hand- of vingerafdruk. Maar waterdicht bewijs leveren 'biometrische' pasjes niet.

Door MENNO STEKETEE
AMSTERDAM, 30 JAN. De Nederlandse overheid wil dat het nieuwe paspoort wordt voorzien van biometrische kenmerken, karakteristieken van bijvoorbeeld de iris, de vingerafdruk en het gezicht. Deze zijn per individu uniek. Tegelijk eist de Amerikaanse overheid dat identiteitspapieren van buitenlandse bezoekers zonder visumplicht, zoals Nederland, vanaf herfst volgend jaar biometrische kenmerken bevatten. Biometrie biedt veel toepassingen, maar deze methode voor het identificeren van mensen is volgens deskundigen niet waterdicht.

Op de luchthaven Schiphol is sinds 2001 op bescheiden schaal een 'biometrisch document' in gebruik. Reizigers die niet in de rij willen staan voor de paspoortcontrole — bijvoorbeeld zakenlieden — kunnen bij Privium, onderdeel van de Schiphol Group, een pasje laten maken waarin gegevens over de iris zijn opgeslagen. Zo'n pas verleent snelle doorgang bij de zogenoemde automatische grenspassage, een onbemande controlepoort. Afgelopen vrijdag is de vijfduizendste Privium-pas uitgereikt, meldt een woordvoerder van de Schiphol Group, de onderneming die de luchthaven beheert. De methode is in oktober vorig jaar goedgekeurd door TNO.

Het maken van een irisscanpasje is simpel. De reiziger meldt zich bij de burelen van Privium tussen de twee grote vertrekhallen. Daar moet aan een marchaussee een paspoort worden overhandigd, die vervolgens in een politiecomputer bekiijkt of de betreffende klant geen verkeersboetes heeft uitstaan — of de afgelopen jaren nog naar Afghanistan is geweest.

Bij goedkeuring van de gelichte doopceel moet de Privium-gedagde tweemaal een paar seconden in een speciale camera turen om de iris in kaart te brengen, waarna een apparaat een plastic pasje produceert waarop de kenmerken van de iris in een algoritme zijn opgeslagen.

Om misbruik van de irisgegevens te voorkomen, worden deze niet opgeslagen in een database. De kaarthouder is zo de enige bezitter van de biometrische data.

Bij de speciale Privium-poortjes in de vertrekhal moet deze 'irispas' in een gleuf worden ingebracht, waarna een tourniquet openklikt. Achter dit draaihekje bevindt zich naast een tweede tourniquet een elektronisch 'oog' waarin de Privium-klant een paar seconden moet terugkijken.

Het brein achter dit oog vergelijkt de irisgegevens die in het pasje zijn opgeslagen met die welke

live worden gepresenteerd. Als ze overeenkomen, opent het tweede hekje en ligt de weg naar de gates en de belastingvrije winkels open. Wanneer de iris niet wordt herkend, gaat er een hekje aan de zijkant van de automatische passage open, waarna men alsnog achteraan moet sluiten bij de rij schuifelende mensen met een paspoort in de hand.

Van de Privium-pas bestaan twee soorten: Privium Basic van 99 euro per jaar en Privium Plus die 119 euro kost. De eerste, meldt de woordvoerder, zorgt alleen voor een snelle passage, de tweede ook voor voorrang bij het inchecken. De Schiphol Group heeft intussen met Joh. Enschedé een bedrijf opgericht, Dartagnan, dat internationale toepassingen van de irisscan, bijvoorbeeld op andere luchthavens, in kaart moet brengen.

De irispas is maar één voorbeeld

Irisgegevens alleen in pas vastgelegd, niet in database

van de toepassing van biometrie. Vinger-, en handafdrukken of een zogeheten gezichtsscan (waarbij onder meer afstanden tussen verschillende delen van het gelaat worden opgeslagen) kunnen ook worden toegepast als extra controle op het gebruik van bankpassen en deursloten of om computers te beveiligen. Een apparaat dat vingerafdrukken leest en is verbonden aan een toetsenbord, is voor enige honderden euro's te koop.

Een andere biometrische methode maakt gebruik van het karakteristieke ritme waarmee mensen bijvoorbeeld hun naam intypen. Elke persoon doet dat op onnavolgbare wijze.

De toepassingen van biometrische kenmerken zijn dus legio. Maar „niet waterdicht", zegt Ruud van Munster, werkzaam op dit terrein bij TNO. „Het is lastig", zegt Van Munster, „maar niet onmogelijk om kenmerken die onvervreemdbaar verbonden zijn met het lichaam te ontvreemden." Hij noemt een voorbeeld waarbij een biometrische controlemethode veel te omzeilen door het reliëf van een vingerafdruk vanaf een wijn-glas te kopiëren op een soort vingeroedje. De sensor die de echtheid van de 'vinger' moest verifiëren, ontdekte de fraude niet.

Doordat deze methodes in theorie dus zijn te bedotten, valt volgens Van Munster niet te verwachten dat het nieuwe paspoort op grote schaal zal worden gebruikt voor geautomatiseerde passage van internationale grenzen.

Het is volgens hem eerder een back-up voor de marchaussee die twijfelt aan de echtheid van een gewoon paspoort. „We willen de kans vergroten dat iemand is wie hij zegt."

PvdA, GroenLinks kritiseren registratieplan

Door een onzer redacteurs **MM**
DEN HAAG, 9 JAN. PvdA, GroenLinks en D66 voelen weinig voor het voorstel van minister Donner van Justitie om de politie ruimere bevoegdheden te geven bij het aanleggen van registers van personen waar geen concrete verdenking tegen bestaat. VVD, LPF en CDA zijn bereid mogelijke privacyaantasting die daarvan het gevolg is, voor lief te nemen.

CDA-woordvoerder Van Haersma Buma noemt privacy „niet

heilig als je terrorisme kunt voorkomen”.

Volgens VVD-woordvoerder C. Cornielje moet „meer gebruik gemaakt worden van de nieuwste technieken om criminaliteit te bestrijden. We moeten wel de voorstellen die raken aan de persoonlijke levenssfeer goed afbakenen en wettelijk regelen. De preventie van criminaliteit en terrorisme prevaleert boven de privacy. Uiteindelijk is het verruimen van de wet politieregisters ook in het voordeel

van burgers.”

De LPF wil bevoegdheden voor de politie „nu wettelijk goed regelen anders gebeurt alles in het geniep. De politie en de inlichtingendiensten moeten ruim baan krijgen. Ik denk ook niet dat veel Nederlanders er problemen mee hebben en dat ze het een aantasting van hun privacy vinden. Als je niets hebt gedaan, heb je ook niets te verliezen. Het zijn altijd kamergeleerden die zeggen dat de privacy in het geding is.”

Volgens Halsema van GroenLinks heeft Donner „blijkbaar weinig geleerd van de bevindingen van de commissie-Van Traa. De wetgeving waarin de opslag van politie-informatie tot stand is gekomen, is daarna niet voor niets tot stand gekomen. CID-tips zijn per definitie boterzacht en dus ook niet bruikbaar op de manier waarop Donner dat nu beoogt.”

Volgens D66-woordvoerder B. Dittrich mag onder de vlag van terrorismebestrijding niet alles over-

boord gezet worden. „Er wordt onder die noemer nu te veel mogelijk gemaakt. Voor mij is ook relevant dat het College Bescherming Persoonsgegevens faliekant tegen is. Er was indertijd wildgroei in de opslag van politiegegevens en die is niet voor niets aan banden gelegd.”

Ook PvdA-woordvoerder Wolfen wijst op het gevaar van „zachte informatie in dergelijke bestanden die vervolgens een eigen leven gaat leiden”.

Politie kan onverdachte nu al registreren

De politie moet **MM**
persoonsgegevens van onverdachte personen kunnen registreren, bepleit minister Donner. Maar de wet die hij voorbereidt, voorziet in verdergaande bevoegdheden.

Door onze redacteur **JOS VERLAAN**

DEN HAAG, 9 JAN. Minister Donner (Justitie) schiet door met zijn plan om op basis van anonieme tips registers aan te leggen van personen. Dat laat het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) weten. „De minister geeft zonder enig besef van historische kennis gehoor aan de wens van de politie om anonieme tips te mogen opslaan over personen tegen wie geen enkele concrete verdenking bestaat”, zegt bestuurslid U. van de Pol van het CBP. Hij vindt dat de minister onder het mom van terrorismebestrijding veel te ver gaat met zijn voorstel om wettelijk te bepalen dat de politie registers mag aanleggen van personen die niet verdacht zijn van strafbare feiten.

Dergelijke registers mogen nu ook aangelegd worden, maar alleen in het kader van specifiek strafrechtelijk onderzoek en moeten na vier maanden vernietigd worden. Dat is het gevolg van de in 2000 ingevoerde Wet op de politieregisters, die beperkingen oplegde aan registratie van anonieme tips die binnenkomen bij de politie. Aanleiding voor aanscherping van die wet waren de bevindingen van de parlementaire enquêtecommissie-Van Traa. In recherchebestanden kwamen tienduizenden anonieme tips voor, zonder enige controle op de bruikbaarheid of de betrouwbaarheid ervan. De nieuwe wet legde de opslag ervan aan banden. Anonieme tips mochten alleen nog maar langdurig worden opgeslagen bij delicten waar meer dan acht jaar celstraf voor staat. Bij opsporingsonderzoek waar minder straf op staat, mag die opslag voor beperkte duur en alleen onder verantwoordelijkheid van een officier van justitie.

De aanslagen van 11 september vorig jaar frustreren volgens de politie onderzoek naar potentiële terroristen en zware criminelen. Bovendien zijn anonieme tips nu niet bruikbaar voor misdaadanalyses

en het traceren van potentiële terroristen zonder strafblad. Zo kan informatie over een persoon die in Nederland vlieglessen volgt, in combinatie met andere gegevens wel degelijk informatie opleveren over terreurvoorbereiding, zonder dat er concrete strafbare feiten zijn gepleegd, is de redenering.

Op het ministerie van Justitie was al voor de aanslagen van 11 sep-

bemoelijkte die wederzijdse informatie-uitwisseling van recherchegegevens. Daarnaast moet de politie ruimere mogelijkheden krijgen om vertrouwelijke informatie te verstrekken aan andere overheidsdiensten als de reclassering, gemeenten, verslavingszorg, woningbouwcorporaties of de kinderscherming. In het regime van de huidige wet is dat verboden en mogen politiegegevens alleen gebruikt worden voor eigen opsporingsonderzoek.

In het jongste concept van die kabinetsnotitie is de mogelijkheid opgenomen om ook informatie op te nemen over niet verdachte personen die in speciale themaregisters voor langere tijd mogen worden opgeslagen. Bijvoorbeeld rond het thema terrorisme, of kinderporno. De politie mag daarin informatie opslaan over bijvoorbeeld reizen van bepaalde personen, contacten of vreemde gedragingen die mogelijk te maken hebben met terrorisme. Ook mag de politie andere bronnen raadplegen en opslaan dan verkregen via opsporingsonderzoek.

Volgens Van de Pol biedt de huidige wetgeving nu al mogelijkheden om dergelijke registers aan te leggen in het kader van terrorisme-

bestrijding. „Daar staan al anonieme tips in over smoezende Arabieren op een plein. Maar dat gebeurt door een speciaal researchteam en onder verantwoordelijkheid van een behandelend officier van justitie. Die registers bieden ook de mogelijkheid om analyses te maken. De huidige wet heeft zijn knelpunten. Als een team op terrorisme rechercheert, is het niet altijd mogelijk om informatie over andere gesignaleerde criminele activiteiten door te spelen aan andere researchteams. Verdergaande informatiebevoegdheden zijn in eerdere concepten aan de orde geweest, maar wel met degelijke controle op de opslag en betrouwbaarheid van gegevens. Bij invoering van die 'themaregisters' ligt het gevaar op de loer van ongebreidelde opslag van duizenden gegevens waarvan de betrouwbaarheid niet vaststaat. Als dan vervolgens rechtshulpverzoeken moeten worden gehonoreerd, ligt het gevaar op de loer van boterzachte informatie. Als het nodig is om de wandel van niet verdachte personen na te gaan, kan dat nu ook via de procedure van een verkennend onderzoek onder leiding van een officier van justitie en de vorming van tijdelijke politieregisters.”

‘Het gevaar dreigt van boterzachte informatie’

tember een wetswijziging in voorbereiding om de uitwisseling van vertrouwelijke politie-informatie beter te regelen. In wat eerst de 'visienota politieregistratie' heette en inmiddels de kabinetsnota 'Vernieuwing persoonsgegevens met het oog op bestrijding criminaliteit' is, wordt de informatie-uitwisseling over zware criminaliteit tussen politiekorpsen onderling geregeld. De huidige wetgeving

Donner: Meer neuzen in privé-leven
AD, 9-1-2002

Van onze politieke redactie
De politie moet meer mogelijkheden krijgen om te neuzen in het privé-leven van mensen die niet worden verdacht van een strafbaar feit. Volgens minister Donner (Justitie) is dat noodzakelijk voor de strijd tegen terrorisme.

Agenten mogen wat de CDA-bewindsman betreft gegevens verzamelen over bijvoorbeeld iemands reizen, contacten of antecedenten zonder dat er een concrete verdenking is. Ook zou informatie van internet of uit openbare registers over personen moeten kunnen worden opgeslagen in politiedossiers. Het gaat daarbij om mensen 'ten aanzien van wie aanknopingspunten bestaan dat zij betrokken kunnen zijn bij het beramen of plegen van terroristische misdrijven', aldus Justitie.

Nu mag de politie alleen bij uitzondering korte tijd gegevens opslaan van niet-verdachte personen. Het gaat dan om mensen bij wie wel enige indicatie bestaat dat zij iets op hun kerfstok hebben. Die gegevens mogen vanwege de privacybescherming niet langer dan vier tot zes maanden worden bewaard, en moeten daarna de prullenbak in. Die termijn moet worden opgerekt, vindt Donner. Terrorismebestrijding is volgens hem dusdanig

ernstig dat zo'n ingrijpende wetswijziging is gerechtvaardigd.

Donner wil dat de politie gegevens ook per thema kan opslaan. In deze themaregisters - bijvoorbeeld terrorisme, drugscriminaliteit of mensenhandel - kunnen agenten dan ook 'niet-harde' informatie kwijt. Bij de politie komen soms tips binnen die niet passen in een lopend strafrechtelijk onderzoek, en die dan ongebruikt blijven liggen. Maar samengevoegd in een dossier kunnen zij rechercheurs mogelijk op een spoor brengen, aldus een woordvoerder van Justitie.

Donners voorstel komt voort uit een advies van de werkgroep Gegevensuitwisseling en Terrorismebestrijding, waarin topambtenaren van politie, justitie en de veiligheidsdiensten zitten. De ruimere bevoegdheid voor de politie is niet alleen nodig voor de bestrijding van terrorisme, maar ook voor andere vormen van criminaliteit, schrijft de werkgroep.

Het College Bescherming Persoonsgegevens is fel gekant tegen het plan. De belangenorganisatie vreest dat informatie over volstrekt onschuldige personen terecht komt in de bak met terroristen. De politie heeft nu al voldoende mogelijkheden om verkennend onderzoek te doen en zodoende informatie te vergaren, aldus een woordvoerder.

‘Nodig voor bestrijding terrorisme’ Donner geeft meer ruimte aan politie

Door onze redacteur **JOS VERLAAN**

DEN HAAG, 8 JAN. Demissionair minister Donner van Justitie wil dat de politie ook personen mag registreren die niet verdacht worden van strafbare feiten. Hij wil hiervoor de wet wijzigen.

Volgens een woordvoerder van Donner zijn de ruimere bevoegdheden voor de politie nodig om bestrijding van terrorisme te verbeteren. De minister reageert met zijn voorstel op een advies van de werkgroep Gegevensuitwisseling en Terrorismebestrijding, waarin topambtenaren van Binnenlandse Zaken, Justitie, het openbaar ministerie, de veiligheidsdienst en de politie vertegenwoordigd zijn.

De ruimere bevoegdheid voor de politie is niet alleen nodig voor de bestrijding van terrorisme, maar ook voor andere vormen van criminaliteit, schrijft de werkgroep. Onder het regime van de huidige Wet op de Politieregisters mag de politie maximaal vier maanden gegevens opslaan, onder strikte voorwaarden ook van niet-verdachte personen. Dat wordt volgens de werkgroep door de politie als 'knellend' ervaren, temeer daar de gegevens dan nog louter voor concreet opsporingsonderzoek mogen worden gebruikt, niet voor analyses of andere onderzoeken.

In het advies wordt voorgesteld 'themaregisters' te vormen waarin de politie gegevens opslaat van niet-verdachte personen van wie 'aanknopingspunten bestaan dat zij betrokken kunnen zijn bij het beramen, voorbereiden of plegen van misdrijven die verband houden met het te onderzoeken thema'.

MM

In die registers kunnen onder meer contacten, antecedenten, reisbewegingen, gegevens uit buitenlandse rechtsverzoeken en openbare bronnen als internet worden opgenomen.

Na de parlementaire enquête inzake opsporing (van de commissie-Van Traa) werden de mogelijkheden voor de politie om persoonsgegevens op te slaan juist beperkt omdat controle over ongebreidelde politieregisters vaak ontbrak en het nut ervan niet duidelijk was.

De ambtelijke werkgroep stelt dat „het enkele feit dat iemand in Nederland vlieglessen volgt” op zichzelf „onvoldoende” is om gegevens op te slaan. Maar aangevuld met andere relevante informatie kan het wel leiden tot de conclusie dat opslag van gegevens over een persoon in een themaregister 'terrorisme' gerechtvaardigd is, aldus de werkgroep.

Ook Europol hanteert dergelijke analysebestanden. „Mede in het licht van toenemende internationale samenwerking, niet alleen op het gebied van terrorismebestrijding, lijkt een dergelijke mogelijkheid gewenst.”

In het advies wordt verder voorgesteld om betere informatie-uitwisseling mogelijk te maken tussen de veiligheidsdienst AIVD (voorheen de BVD) en financiële toezichthouders. [• Vervolg OPSPORING: pagina 3]

OPSPORING **MM**

‘Verdachte bankzaken ook melden’

[• Vervolg van pagina 1] Het gaat daarbij om bijvoorbeeld De Nederlandsche Bank, De Autoriteit Financiële markten en de Pensioen- en Verzekeringskamer als het gaat om financiering van terrorisme. Financiële toezichthouders zijn nu niet verplicht om dergelijke verdachte handelingen te melden. Als de AIVD om informatie vraagt, kunnen zij zelf beoordelen of verstrekking daarvan „proportioneel is in het licht van het doel waarvoor de gegevens worden gevraagd”. De werkgroep stelt voor dat de minister van Financiën hierover de knoop doorknakt.

Ook de registers van het Meldpunt ongebruikelijke transacties (MOT) moeten makkelijker toegankelijk worden voor de AIVD. In het MOT worden gegevens over transacties vergeleken met andere politiebestanden. Verdachte 'hits', bijvoorbeeld over witwaspraktijken van criminele gelden, worden doorgesluisd naar de politie. Maar anders dan voor politiefunctionarissen geldt voor MOT-medewerkers geen wettelijke verplichting om verdachte handelingen aan de AIVD te melden.

Nieuw
Als Mat Herben (LPF) de ronde over veiligheid opent, kiest hij het internationale perspectief: het land dat het mildst is tegen terroristen, trekt de meeste risico's. Maar Halsema van GroenLinks wordt boos. Al dat ge-roep om strengheid is een „loosge-luid“, vindt zij. Nederland is niet zo soft, het zit op een Europees ge-middelde. Waar of niet, she's lost. De meter duikt onder de vijftig.

Privacywet moet worden versoepeld'

Donner: strijd tegen terreur vraagt om actie

Van onze verslaggever
Marc van den Eerenbeemt
DEN HAAG

Die beslissing zou in handen van de minister van Financiën moeten komen, onder meer omdat de toezichthouders soms onvoldoende inzicht hebben in het belang van de informatie-uitwisseling. De AIVD kan daar door-gaan geen open kaart over spe-len.

De minister baseert zijn stelling-name mede op een rapport van een werkgroep die tot taak had te bezien of er voldoende wettelijke mogelijkheden bestaan tot gege-vensuitwisseling ten behoeve van terrorismebestrijding. In de werk-groep zaten vertegenwoordigers van politie, Openbaar Ministerie, de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de Militaire Inlich-tings- en Veiligheidsdienst en de ministeries van Justitie, Binnen-landse Zaken en Defensie.

De club adviseert tevens nader onderzoek te doen naar de moge-lijkheden tot het aftappen van sa-tellietcommunicatie. De veiligheidsdiensten hebben al de bevoegdheid tot het afuiste-ren en opnemen van communica-tie via de satelliet, maar de politie wil dit nu ook. Met name terroris-tische organisaties zouden inten-sief gebruik maken van deze ge-avanceerde methode. Meer afuisteren van satelliet-verkeer roept veel vragen op over de vereiste regelgeving en tech-niek, aldus de werkgroep. Bijvoor-beeld moet worden bekeken of de medewerking is vereist van ex-ploitanten van communicatiesa-tellieten als Inmarsat, Intelsat, Eu-telsat en Iridium. Ook is de vraag hoe het nummer van een satelliettelefoon kan wor-den achterhaald, wanneer dat nummer niet op voorhand bekend is.

Donner stoft oud wetsvoorstel af

Heilige privacy

Achtergrond | Voorstel om draaideurcriminelen extra te straffen ontmoet scepsis

Strafrechtskundigen hebben bedenkingen bij het idee van minister Donner van Justitie om veelplegers langere straffen te kunnen geven. Het op Amerikaanse leest geschoeide plan lijkt weinig bij te dragen aan de preventie van criminaliteit.

richtingen voor stelselmatige da-ders, waar ze kunnen afkicken van crimineel gedrag. Donner denkt aan een sober regime met meer mensen op een cel', zegt een woordvoerder van Justitie. Bij goed gedrag kan een veelpleger in aanmerking komen voor een resocialisatieprogramma.

De politie is enthousiast. Meerdere korpschefs pleiten al langer voor maatregelen om de 'kleine harde kern' - die verantwoordelijk zou zijn voor 60 procent van de criminaliteit - uit de maatschappij te halen.

Strafrechtskundigen zijn echter sceptisch. Het lijkt erop dat de veelplegers dezelfde behandeling wacht als de bolletjesslikkers, die zonder een zinvolle daginvulling op elkaar lip in een cel zitten, meent de Leidse hoogleraar Hans Nijboer. 'Misschien komt er een resocialisatieplan voor de veelplegers, maar ik zie vooral dat er bezuinigd wordt.'

Nederlandse politici laten zich volgens Nijboer steeds vaker inspireren door Amerikaanse en Britse ideeën over criminaliteitsbestrijding. Nijboer: 'Een ontwik-keling, die leidt tot populistisch tromgeroffel en Pavlov-reacties, ongeacht of de maatregelen in ons rechtssysteem passen.'

Het voorstel doet Nijboer den-ken aan de Californische zoge-noemde *Three strikes and you're out*-wet. De crimineel die voor de derde keer een misdrijf pleegt, ongeacht welk, kan een levenslange celstraf worden opgelegd. De wet leidde vorig jaar nog tot veel com-motie in de VS, omdat een man - die eerder was gepakt voor in-braken en winkeldiefstal - moge-lijk levenslang krijgt, nadat hij voor ruim 150 dollar aan kindervideo's had gestolen.

Volgens Nijboer is het voorstel van Donner minder draconisch dan de Californische wet, maar gaat het ook uit van de aanname dat strenger straffen tot terugdrin-ging van recidive leidt. De hoogle-kaar vindt echter ook dat het ge-ringe succes in Amerika om crimi-naliteit te voorkomen en te beper-ken een teken aan de wand is.

De Rotterdamse hoogleraar straf- en sanctierecht Paul Mevis vindt het onterecht dat er 'op maatregelen ter preventie van crimi-naliteit wordt bekibbeld, ter-wijl justitie aan de achterkant de rotzooi mag opruimen'. Hij noemt het plan een vervuiling van het strafrecht. Bovendien vindt hij het voorstel vooral symbolisch. Veel-plegers kunnen nu ook al zwaarder worden gestraft.

De rechtspraak laat evenwel

zien dat veelplegers vaak slechts voor één enkel feit en niet voor een reeks van feiten worden vervolgd, aldus de memorie van toe-lichting bij het wetsvoorstel van Donner. Dat heeft volgens Mevis vooral te maken met de onderbe-zetting bij het Openbaar Ministe-rie. Mevis: 'Het OM heeft geen tijd om het uit te zoeken. Daardoor wordt recidive nauwelijks aange-voerd als strafverzwaringgrond en worden voorwaardelijke straf-fen vaak niet geëxecuteerd.'

De Leidse strafrechtkundige Nijboer zegt dat Nederland anders dan in sommige andere lan-den nog geen cent heeft uitgegeven aan een geavanceerd on-line-systeem voor politie en justitie. Door zo'n systeem zou direct kun-nen worden nagegaan of iemand nog in zijn proefperiode zit als hij bij de politie binnenkomt.

Momenteel kent Nederland nog een vrijwel automatische ver-vroegde invrijheidsstelling, maar dat zou volgens Nijboer naar Ca-nadees model alleen mogelijk moeten zijn onder strenge voor-waarden en scherp toezicht. In Canada werken politie, justitie en de zogeheten *probation officers* nauw samen om herhaling van strafbaar gedrag tegen te gaan. Nijboer: 'Dat is effectiever dan ge-legenheidswetgeving.'

Commentaar

Privacybescherming is een Hollands heilig huisje. Suggesties voor ruimere opsporingsmogelijkheden van inlichtin-gen- en opsporingsdiensten kunnen steevast rekenen op de afwerende man-tre 'aantasting van de persoonlijke le-venssfeer'.

Voorbeelden daarvan uit het recente verleden zijn de ontvangst van de voorstellen voor een crimi-nale DNA-databank ('breekt in op de integriteit van het menselijk lichaam'), voor preventief fouilleren ('werkt racis-me in de hand') en voor de algemene identificatieplicht ('is puur politieke machtsuitbreiding').

Natuurlijk is zorg over de lange arm van overheidsdien-sten legitiem, vooral als niet tegelijkertijd de democratische controle op het gebruik van bevoegdheden goed is geregeld. Maar de wereld is veranderd sinds 11 september 2001. Ter-rorisme is een reële dreiging; zie de vondst van het gif ricine deze week in Londen. Anders dan het College Bescherming Persoonsgegevens met een snelle verwerping doet, verdient het voorstel van demissionair minister Donner (Justitie) tot verruiming van gegevensopname in politieregisters daarom serieuze overweging.

Uit justitieel onderzoek in het kader van het actieplan *Terrorismebestrijding en Veiligheid* van oktober 2001, blijkt dat met name de politie geholpen zou zijn met verruiming van de wettelijke regels voor het opslaan en onderling versprei-den van informatie. Gegevens die niet hard genoeg zijn voor opname in een permanent politieregister, krijgen nu geen brede verspreiding en moeten binnen strikte termijnen worden vernietigd. Zulke informatie kan later niettemin van pas komen. Daarom oppert Donner 'themaregisters', die zachte informatie over harde thema's, zoals terrorisme, zouden moeten bevatten.

De risico's liggen voor de hand. Onschuldige gedragingen kunnen in dossiers een eigen leven gaan leiden, zeker waar de garanties voor zorgvuldig beheer minder goed te geven zijn als meer ogen dan vroeger toegang hebben tot dit soort informatie. Ook is het de vraag, onlangs nog opgeworpen door de commissie-Van der Haak die de moord op Pim Fortuyn onderzocht, of de inlichtingendienst AIVD (voorheen BVD) voldoende functioneert. Een efficiënter contact tus-sen AIVD en politie maakt extra bevoegdheden misschien minder urgent. In brede kring bestaat overigens de indruk dat de organisatie van de politie nog voor sterke verbetering vatbaar is.

Dat neemt niet weg dat koudwatervrees een slechte raad-gever is. Onderzoeken tonen aan dat burgers in meerder-heid graag wat privacybescherming inleveren als dat van staatswege tot meer veiligheidswaarborgen leidt. Niet verge-ten mag worden dat de meeste burgers in dit land van goede wil zijn, geen politiestaat vrezen maar wel op een adequate overheid rekenen, en geheel vrijwillig van minuut tot mi-nuut - onder toezicht van de talloze camera's in de openba-re ruimte - hun sporen achterlaten met pinpas, bonuskaart en mobiele telefoon.

Zachte informatie in een hard dossier

Achtergrond | Donner komt de politie tegemoet die af wil van strenge registratieregels

Minister Donner van Justitie kwam deze week met een plan voor een nieuw, uitgebreid en langdurig toegankelijk register van onverdacht gedrag van onverdachte personen. Privacyhoeders slaan alarm. 'Donner wil het doen en laten van iedereen vastleggen.'

minister Donner van Justitie voor het creëren van een nieuw soort databank. Voor informatie die niet hard genoeg is voor opname in een permanent register en niet specifiek genoeg is voor een tijde-lijk mapje.

In zo'n themaregister kunnen reizen van Nederlanders, ontmoet-ingen, financiële transacties of antecedenten worden bewaard, zonder dat sprake is van een ver-denking. Die informatie kan later, redeneert Donner, in combinatie met andere informatie wel een ba-sis opleveren voor onderzoek.

Een terugkerend voorbeeld is het volgen van vlieglessen. Op zich niet verdacht en zeker niet strafbaar. Maar wat als dezelfde persoon jaren later zijn westerse kleding vervuult voor een djellaba? Of gesnapt wordt met een vals paspoort? Dan had de tip over een vliegkursus nuttig kunnen zijn, ware het niet dat deze infor-matie zal zijn weggegooid.

De politie ontvangt dagelijks tips en verzamelt informatie die niet altijd klopt. Sinds de commissie-Van Traa zes jaar geleden sig-naleerde dat zulke zachte infor-matie een eigen leven leidt binnen

de politie, zijn strengere regels op-gesteld.

Een politieagent die gegevens over een onverdacht persoon wil vastleggen, kan volgens de Wet Politieregisters kiezen tussen een tijdelijke of een permanente databank. Een voorbeeld van die laat-ste is het register zware criminali-teit waarin informatie vijf jaar

Vlieglessen nemen is niet strafbaar en wordt dus vergeten

wordt bewaard. Dan moet wel een redelijk vermoeden bestaan dat de persoon in kwestie betrokken is bij het beramen of plegen van een ernstig misdrijf.

Voor vagere verdenkingen be-staan tijdelijke registers. Daarin kan van alles worden bewaard maar die gegevens worden - in tegenstelling tot die in een perma-nente databank - niet in brede kring verspreid. Bovendien is de bewaartijd beperkt. Donner stelt

Van onze verslaggever
Noël van Bemmel
AMSTERDAM

Wat te doen als een onbekende man zich 'opvallend onopvallend' rond premier Balkenende op-houdt? Of vlieglessen neemt na een vakantie in Afghanistan? Een alerte diender maakt een praatje en noteert naam en adres. Maar die gegevens mag hij niet langer dan vier maanden bewaren.

De politie wil af van de strenge regels voor het opslaan en onder-ling verspreiden van informatie. In het Rapport *Gegevensuitwis-seling en Terrorismebestrijding* pleit

Veiligheid Wedloop in strengheid

Rechtse taal over misdaadbestrijding? Meer politie, meer officieren van justitie, meer rechters, strenger straffen van recidivisten, meer cellen, strafpunten voor verkeerscriminelen. Het zijn voorstellen die kunnen worden gevonden in de verkiezingsprogramma's van PvdA, GroenLinks en SP.
Operatie 'Herstel Repressie' is in volle gang. Misdaad moet weer gewoon daadkrachtig worden opgespoord, vinden alle partijen. Criminelen moeten snel worden berecht en klassiek bestraft. CDA, VVD en LPF zijn daarin de voorlopers. De overige partijen volgen, zonder een spoor van de gene over strafrechtelijk ingrijpen die in links Nederland twintig, dertig jaar geleden nog heel gewoon was. Als de politieke partijen al twisten over de beste manier van criminaliteitsbestrijding, dan gaat het vooral om het evenwicht tussen repressie en preventie. In de balans tussen die twee ligt, samen met het geloof in reclassering, ook het klassieke links-rechts-onderscheid op het thema criminaliteit.
Het voorkómen van misdaad, althans de poging daartoe, heeft vooral in GroenLinks een krachtig pleitbezorger. Volgens de partij geeft het kabinet CDA-VVD dertien keer zoveel geld uit aan repressie, ingrijpen achteraf, dan aan preventie. De PvdA wijst op de economische voordelen van repressie; voorkómen is veel goedkoper dan genezen.
CDA en VVD hebben ook hun preventievoorkeuren. In de eerste plaats natuurlijk preventie door repressie; van een goede opsporing en vervolging gaat een afschrikwekkende werking uit. De VVD wil ook opvoedingsondersteuning geven aan ouders met moeilijke kinderen. Schooluitval moet nadrukkelijk worden tegen-

De LPF staat sceptisch tegenover méer preventieprojecten. De partij wil juist 'de bezem' halen door al die projecten. Alleen projecten met bewezen succes maken wat de LPF betreft een kans op een doorstart.
De heropvoedingsgedachte is weer helemaal terug. De voorstellen voor intensieve begeleiding van criminelen buitelen over elkaar heen. SP wil meer opleidingsmogelijkheden aanbieden aan gedetineerden. D66 wil hen resocialiseren. Het CDA wil de nazorg sterk verbeteren. Over verruiming van de bevoegdheden van de politie wordt de laatste jaren niet meer moeilijk gedaan. Alleen GroenLinks wil de blauwe macht nadrukkelijk in toom houden. Zo moeten leden van de mobiele eenheid van de partij voortaan identificatienummers dragen. Als één partij zich nog zorgen maakt om bescherming van de burger tegen de overheid, dan is het GroenLinks.
Voorlopig gaat het kamerbreed nog vooral om vragen als hoeveel nieuwe agenten Nederland er de komende vier jaar bij moet krijgen. Tienduizend agenten (CDA), vijftienduizend agenten (VVD) of gewoon 'meer' agenten (PvdA)?
Unieke rechtse standpunten zijn vooral te vinden bij de LPF. Die wil bijvoorbeeld de speelruimte van rechters beperken door minimumstraffen in te voeren voor zware misdrijven. De repressiekampioen heeft ook een sociaal gezicht. Plaats meer gevangenen samen op een cel. Waarom niet, als we kennelijk ook accepteren dat patiënten in verpleeghuizen wel samen op zaal worden geplaatst?
Links is streng geworden. Maar hun softere imago speelt linkse partijen nog altijd parten op dit thema.

CDA: Ook preventief fouilleren in trein en tram

DEN HAAG — Het CDA wil dat de politie de mogelijkheid krijgt preventief te fouilleren in trein, tram en metro. Dat zei fractievoorzitter Verhagen gisteren. Daarnaast willen de christen-democraten preventief fouilleren langs de snelweg mogelijk maken, zodat de politie in de kofferbak van auto's kan kijken of er wapens of drugs worden vervoerd. Verhagen wil daarmee beginnen op de ringweg rond Amsterdam.
Volgens Verhagen heeft het preventief fouilleren in onder meer Rotterdam (de stad die ermee begon) en Amsterdam (die er de laatste tijd veel gebruik van maakt) zijn waarde bewezen. „Het is nodig voor een veiliger samenleving, voor bescherming van burgers”, aldus de 'running mate' van CDA-leider Balkenende. Dat de privacy van burgers steeds meer wordt aangetast, vindt hij geen beletsel.
PvdA-Kamerlid Van Heemst steunt het plan om auto's preventief te controleren op de aanwezigheid van wapens. Volgens hem heeft de PvdA dit al eerder voorgesteld. Hij vindt wel dat het CDA dan ook moet inzetten op meer agenten. Preventief fouilleren in het openbaar vervoer ziet Van Heemst niet zitten. Cameratoezicht en meer conducteurs zijn betere maatregelen.
GroenLinks-leider Halsema, te-

gen grootschalig preventief fouilleren, noemt het CDA-plan onzin. Het CDA zou haar bezuinigingen op gesubsidieerde arbeid ongedaan moeten maken, zodat er voldoende conducteurs kunnen worden aangesteld. Dat bevordert volgens Halsema de veiligheid. Ook vindt ze dat het voorstel veel te ver gaat. „Als het CDA consequent is, stelt ze nu ook voor preventief te fouilleren bij de voordeuren van woonhuizen”, schamper Halsema. (ANP)

worden bij onvoorwaardelijk opgelegde straffen. Maar vervroegde invrijheidstelling kan plaatsvinden nadat eenderde (!) van de straf is uitgezeten (bij recidive na tweedeerde) en dat levenslang, behoudens contra-indicaties, wordt beëindigd na tien jaar (bij recidive na veertien jaar). Als partijen op veiligheidsgebied stemmen proberen te winnen met verwijzingen naar het Nederlandse strafklimaat als een oase voor criminelen in Noordwest-Europa, geven zij niet de werkelijkheid weer.
M. van der Werf en N. Haesen
De auteurs zijn jurist.

Oppositie: Boeven sneller straffen

DEN HAAG/SPD — Niet de lage straffen, maar de kleine pakkeken en de lange wachttijden bij rechtszaken vormen de hinder- nissen bij het bestrijden van criminaliteit in het verbeteren van de veiligheid, op straat. Dat bevestigde de lijsttrekkers van PvdA, GroenLinks en SP gisteren op Radio 1 en Nederland 3.
Zij verwachten geen soelaas van zwaardere straffen, zoals die door de voormannen van CDA, VVD en LPF worden bepleit. CDA en LPF willen zelfs toe naar een stelsel van minimumstraffen. Jan Marijnissen (SP) wees erop dat de criminaliteit in de Verenigde Staten enorm hoog is, ondanks zeer strenge veroorde-

lingen. Jan Peter Balkenende (CDA) wil dat er snel een eind komt aan het gedogen van misstanden. „NL staat langzamerhand voor 'no limits'. Geen grenzen”, zei hij. Mat Herben (LPF) wil toe naar 'zero tolerance' in Nederland. „In New York heeft die methode ervoor gezorgd dat het aantal straatroven met vijftig procent is afgenomen en het aantal moorden zelfs met 60 procent.” Met de LPF wil de VVD overbodige regelgeving schrappen. „Wat er aan regels overblijft, moet worden nageliefd en bij overtreding bestraft”, aldus VVD-lijsttrekker Zalim. Marijnissen vindt dat gedogen

Nederland straft niet milder

ROTTERDAM — Het opleggen van hogere gevangenisstraffen leidt niet tot een daling van de zware criminaliteit. Ook het invoeren van minimumstraffen helpt niet. Dat zeggen J. Verburg, president van het gerechtshof in Den Haag, en F. Bakker, president van de rechtbank in Haarlem, in het Algemeen Dagblad van zaterdag.
Politieke partijen als CDA, VVD en LPF zijn voorstander van hogere straffen en de LPF wil bovendien invoering van minimumstraf. Volgens de twee rechters, die beiden in het dagelijks bestuur van alle presidenten zitten, is de afschrikwekkende werking van hogere straffen verwaarloosbaar. (ANP)

Het valt op dat er niet op structurele basis vergelijkingen worden getrokken. Informatie komt vooral uit incidentele onderzoeken in twee of meer landen. Vaak is dat een bijproduct van het hoofdonderzoek. Als politici uitspraken doen over dit onderwerp zullen zij de informatie dus bijeen moeten schrapen. Ook worden in debatten ongetuimde standpunten ingenomen. In algemene zin kan het Nederlandse strafklimaat als streng worden beschouwd. In ruwweg 90 procent van de straffen wordt er geen veroordeling die vrijwel altijd wordt gevolgd door strafoplegging. Bij recidive kan de

Donner wil strenger strafproces

DEN HAAG — Minister Donner van Justitie wil dat verdachten vier dagen langer in voorlopige hechtenis kunnen worden gehouden. Verder mogen de rechtbanken wat hem betreft beslissen of ze een bewaring van maximaal negentig dagen in één keer of in termijnen opleggen. Nu moet steeds na dertig dagen via een zitting worden bevestigd dat de bewaring wordt verlengd.
Ook wil Donner simpeler regels voor het oproepen of afzien van gevangenen voor de motivering van de vonnissen. De bewindsman wil de procedures aanpassen om te sneller te laten verlopen en de kans op ophoud te verkleinen. Daarvoor wordt efficiënter gebruikge-

maakt van de rechterlijke capaciteit. Met zijn conceptwetsvoorstellen volgt de minister het advies van de commissie Verbeter voorstellen strafrechtspraak, dat gestreken is verschenen.
Als het aan Donner ligt, kan de rechter-commissaris straks de bewaring gelasten van maximaal veertien dagen, vier dagen langer dan nu. De verdachte zit op dat moment al zes dagen vast; drie dagen invreemsteringstelling op last van de hulpofficier van justitie en drie dagen verlenging op last van de officier van justitie.

Minister van Justitie wil verdachten langer in voorlopige hechtenis houden

De rechtbank kan daarna de bewaring opleggen van maximaal negentig dagen, waarna de rechtszitting moet plaatsvinden. Donner wil af van de verplichting de gevangenhouding om de dertig dagen te toetsen. Op die manier zijn minder zittingen nodig.
Verder mag de rechter al vooraf gaand aan de rechtszitting melden dat het horen van een getuige nodig is. Dat moet de kans verkleinen dat een getuige niet komt opdagen en de zaak moet worden aangehouden. Bovendien wordt een aantal Kamer sturen.

Alleen mag als dat een hoog doel dient. Hij noemde specifiek het gedogen van strafzaken. „Het liefst zouden we dat legaliseren, maar in internationaal opzicht levert dat problemen op. Vandaar. Wouter Bos (PvdA) hield een pleidooi voor 'iedereen blijft zijn eigen agent.' Bos: „Dat geldt wat ons betreft ook voor het plateland. Die agent staat boven aan onze lijst. D66-leider Thom de Graaf nam niet deel aan het lijsttrekkersdebat. Hij richtte zich in gekochte STER-zending tot luisteraars en kijkers. Hij stelde vast dat er ondanks beloften weinig is veranderd voor de kiezer. „Behalve dat politiek wat harder zijn gaan schreeuwen.”

rechter voor vrijwel alle belangrijke misdrijven een straf opleggen die eenderde hoger is dan de wettelijke maximumstraf. In de praktijk blijkt dat bij de strafoplegging rekening wordt gehouden met recidive.
Van onvoorwaardelijke gevangenisstraffen dient de veroordeelde de tweedeerde gedeelte uit te zitten (bij korte straffen een langer gedeelte). De vervroegde invrijheidstelling, na tweedeerde van de straf, kan worden verspeeld door wan gedrag tijdens de detentie of na een vlucht poging. De maximum op te leggen tijdelijke gevangenisstraf is 20 jaar. Er is nog één organisatorische verplichting gewijzigd.
Verder hoeven rechters van Donner in hun vonnis niet meer de bewijsmiddelen uit te werken als de verdachte het misdrijf heeft begaan. Nu hoeft dat ook niet altijd maar is een bewijsconstructie als nog vereist als hoger beroep wordt ingesteld. De bewindsman heeft zijn voorstellen gestuurd naar de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVVR), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOVA), de Raad voor de rechtspraak en het openbaar ministerie (OM). Pas na hun advies zal hij de voorstellen inbrengen in het kabinet en naar de Raad van State en Tweede Kamer sturen. (ANP)

Misdaad daalt niet door strengere straf

ROTTERDAM — Het opleggen van hogere gevangenisstraffen leidt niet tot een daling van de zware criminaliteit. Ook het invoeren van minimumstraffen helpt niet. Dat zeggen J. Verburg, president van het gerechtshof in Den Haag, en F. Bakker, president van de rechtbank in Haarlem, in het Algemeen Dagblad van zaterdag.
Politieke partijen als CDA, VVD en LPF zijn voorstander van hogere straffen en de LPF wil bovendien invoering van minimumstraf. Volgens de twee rechters, die beiden in het dagelijks bestuur van alle presidenten zitten, is de afschrikwekkende werking van hogere straffen verwaarloosbaar. (ANP)

Om rechters te ontlasten Donner: OM mag vaker zelf straffen

straf of een voorwaardelijke straf, dat wil zeggen een straf die niet tot daadwerkelijke detentie leidt. Daar tegenover staat dat de in Duitsland opgelegde onvoorwaardelijke gevangenisstraffen in het algemeen hoger zijn dan in Nederland. Dat betekent niet altijd dat de veroordeelde ook langer in de gevangenis zit dan in Nederland, omdat in Duitsland de vervroegde invrijheidstelling in het algemeen al plaatsvindt na de helft van de opgelegde straf. Wel worden in Duitsland relatief hoge straffen opgelegd.
In België lijkt vergelijkbaar zwaar of iets zwaarder gestraft te worden bij onvoorwaardelijk opgelegde straffen. Maar vervroegde invrijheidstelling kan plaatsvinden nadat eenderde (!) van de straf is uitgezeten (bij recidive na tweedeerde) en dat levenslang, behoudens contra-indicaties, wordt beëindigd na tien jaar (bij recidive na veertien jaar). Als partijen op veiligheidsgebied stemmen proberen te winnen met verwijzingen naar het Nederlandse strafklimaat als een oase voor criminelen in Noordwest-Europa, geven zij niet de werkelijkheid weer.
M. van der Werf en N. Haesen
De auteurs zijn jurist.

Om rechters te ontlasten mag vaker zelf straffen

‘Wij agenderen andere onderwerpen dan veiligheid’

GroenLinks lijsttrekker Halsema houdt vast aan haar thema's

GroenLinks zet zich af tegen de tijdgeest en verliest in de peilingen. Lijsttrekker Femke Halsema hekelt het gebrek aan verantwoordelijkheid van haar collega's. „Politici moeten onmiddellijk durven zijn.”

Door onze redacteur EGBERT KALISE
DEN HAAG, 18 JAN. Het gaat niet zo goed met GroenLinks in de peilingen. Met zes à zeven zetels is de partij, na een korte periode van virtuele groei, weer terug op het niveau van eind november vorig jaar, toen Paul Rosenmöller het stokje overgaf aan de huidige lijsttrekker, Femke Halsema.

GroenLinks maakt meer dan de PvdA de principiële keuze voor een linkse, sociale en duurzame samenleving, maar de kiezer lijkt daar even geen boodschap aan te hebben. Zit GroenLinks wel op de juiste lijn? En is Femke Halsema, die door sommigen elitair en rand-

stedelijk wordt genoemd, wel de juiste vrouw op de juiste plek?

Bent u wel een goede lijsttrekker?
„Wat een rotvraag. Vanzelfsprekend ben ik de beste, het congres heeft mij met 98 procent van de stemmen op één gezet. En ik ben mijn pas zes weken bezig. Ik blijf mijn eigen verhaal vertellen. Anderen van GroenLinks hadden hetzelfde verhaal gehouden als ik. Er wordt wel eens vergeten dat lijsttrekkers uiteindelijk dienstbaar zijn aan hun programma.”

Toch verliest u in de peilingen. Hoe komt dat?
„Succes creëert succes, dat is wat er gebeurt. Het wordt een hype. Het verlies van GroenLinks in de peilingen - voor zover die kloppen - heeft volgens de peilers zelf niets met mij te maken. Daarvoor zijn externe factoren aan te wijzen. Ten eerste de machtsvraag: kiezers zijn gevoelig voor het machtsargument, die gaan nu twijfelen. We hebben wel vaker direct na de verkiezingen duizenden mailtjes ge-

leegloopt voor de kust van Scheveningen. Dan blijkt dat niet alleen het milieu te verwoesten, maar ook het toerisme en onze economie.”

Eerder pleitte GroenLinks voor linkse samenwerking, maar wilt u nog wel met de PvdA in zee?
„Ik ben een groot voorstander van een linkse regering. En ik vind dat links in de oppositie zo effectief mogelijk moet samenwerken. Maar de PvdA laat links nu zakken. Ze hebben weinig eigen opvattingen en daar waar ze moeten reageren op anderen opvattingen kiezen ze te snel voor het CDA. De PvdA durft geen linkse keuzes te maken, ze kiezen niet voor het te rugdringen van de inkomensverschillen. Inhoudelijk is er geen verschil meer tussen de PvdA van nu en die van voor 15 mei.”

Waar zou de campagne wat u betreft dan wel over moeten gaan?
„Over de toenemende inkomensverschillen. Over achterstanden die steeds vaker een kleur krijgen. En Europa is, onterecht, ook helemaal geen onderwerp.”

Het milieu is bij uitstek een onderwerp dat bij uw partij past. Ook daar lijkt weinig aandacht voor.
„Het milieu wordt soms als ver-van-je-bedshow gepresenteerd. Tot er een enkelwandige tanker

Foto: Roel Rozenburg

willen hebben, die vooral de con-nuitteit van het beleid van Paars en Balkenende zal bewaken, of een alternatief. Als Bos waar zou maken wat hij steeds zegt, die breuk met de oude PvdA, waarom streeft hij

‘We maken nu een antiliberaal revolutie door’

D66-leider De Graaf is bezorgd over aanval op de burgerlijke vrijheden

De huidige verkiezingscampagne wordt beheerst door thema's uit de vorige campagne, stelt D66-leider de Graaf. Het gehamer op veiligheid bedreigt de burgerlijke vrijheid waarvoor D66 pal wil staan.

Door onze redacteur FRANK VERMEULEN
DEN HAAG, 14 JAN. D66, de partij die in het vorige decennium de makelaar was van Paars, lijkt volgend de week buitenspel te staan. Gehalveerd van veertien naar zeven zetels op 15 mei vorig jaar, en nu staan de peilingen op slecht weer. Het beeld van D66-lijsttrekker Thom de Graaf die gekluisterd zit aan een tv-scherm waarop een debat gaande is waaraan hij niet mag meedoen, is inmiddels kenmerkend voor de campagne van 2003. De Graaf is hierdoor „gefrustreerd”. „Als je niet hoort bij de uitverkoeren, die de media hebben geselecteerd, speel je in een andere divisie.”

Guans de verkiezingen volgens D66 wel over de juiste thema's?
„Nee, volgens mij gaan de verkiezingen nu over de onderwerpen van de vorige verkiezingen. De rampzalige economische toestand zou het thema moeten zijn. Voor zover de economie ter sprake komt gaat alleen maar over de loonmatiging. Dat is de hele korte termijn. Maar wij hebben ervoor gekozen, dat is electoraal misschien risicovol, hoe we de economie op middellange termijn structureel kunnen verbeteren. Dat is voor iedereen uiteindelijk van doorslaggevend belang. Het verbaast mij dat de werkgeversorganisaties dat zien, dat elke economie je dat kan vertellen maar dat de politieke partijen in Nederland er volstrekt aan voorbijlopen. Dat is dus kortzichtig denken.”

Dus haant D66 op onderwijs, op kennis. Bent u niet bezig een one-issue partij te worden?
„Nee, er zijn natuurlijk nog meer kwesties die wij buitengewoon belangrijk vinden. Maar volgens ons

Foto: Roel Rozenburg

het risico dat niet alleen de peilingen maar ook de echte uitslag op 22 januari alleen een dagkoers is, die twee weken later al volledig anders kan zijn. Dat is iets om je zorgen over te maken voor de dag na 22 januari.”

Zijn er nog meer zorgen voor Thom

of ze wel echt op het CDA stemmen. Niet voor niets heerst er grote verwarring onder CDA-kiezers over de vraag wat het sociale gezicht van het CDA is. Maar ze kiezen voor een kortetermijn-stabiliteit als ze op het CDA stemmen. Het leidt tot sociale verschralling van de samenleving, neem de bezuinigingen op de Melktrabbanen.”

Vindt u campagnevoeren wel leuk?
„Natuurlijk erger ik me wel eens, maar ik weet door deze campagne ook weer heel goed waarom ik politiek bedrijf. Het sterkt je in je overtuiging dat er iets moet veranderen in dit land. Dan mogen ze zeggen wat ze willen van GroenLinks - dat we te dwars en tegendraads zijn en dat we modieuze standpunten moeten gaan aanvaarden - Maar wij blijven volharden. Je kunt als politieke partij twee dingen doen als je merkt dat andere onderwerpen het politieke debat beheersen. Je trekt je terug in je schulp en je gaat meespreken met de rest, of je houdt vast aan wat je vindt en en kijkt hoe het afloopt.”

En hoe loopt het af?
„We gaan winnen.”

is namelijk de vraag over het leiderschap van de partij, hoe ik daar persoonlijk mee omga en wat de partij daarvan vindt. Dat is een vraag die ik dus ook pas na 22 januari kan beantwoorden om de simpele reden dat dat nooit kan worden gevraagd aan een lijsttrekker, net zo min als je dat kan vragen aan de voetballer, om de wedstrijd in te gaan met de vraag wat zal ik eens gaan doen als ik verlies. Als het gaat over de vraag hoe het met D66 verder gaat: wij zijn niet gelukkig met lage cijfers, maar ook niet onder de indruk van mensen die dan meteen ons bestaansrecht in twijfel trekken. Wat blijft staan is dat D66 in zekere zin een on-Nederlandse partij is. We nemen onze plek in het politieke spectrum in, progressief maar in het midden. We ontkennen dus ook de noodzaak van een links-rechts tegenstelling. En aan de andere kant staan we tegenover veel gevestigde politieke partijen omdat wij niet alleen opricht menen dat het democratisch systeem moet worden veranderd, maar ook elke dag worden bevestigd in de noodzaak daarvan. En dat is dit jaar natuurlijk alleen maar bewezen.”

onze verdeling van machten in de staat onder druk, de trias politica. Ik zie dat ook bij de PvdA die immers een soort domineestroom lijkt aan te slaan.”

Maar die hoeven toch ook niet per se liberaal te zijn? De VVD wel.

„De VVD kan niet meer aanspraak maken op het predikaat echt liberaal. Voor zover ze dat doen heeft dat alleen te maken met de vrije markteconomie, maar niet met het liberale denken over de burgerlijke vrijheden, de *civil liberties* zoals dat bij liberalen partijen in omringende landen wel degelijk het geval is. De VVD is de eerste liberale partij die ongenueerd wil ingrijpen in de rechten van mensen. Daar maak ik me in meer brede zin zorgen over, dat we bezig zijn met een conservatieve contrarevolutie.”

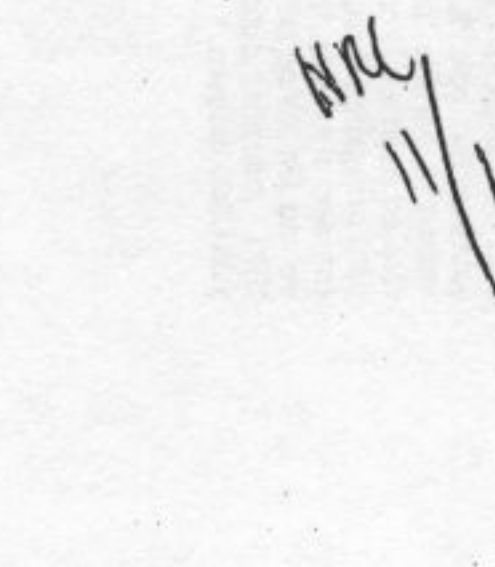
En nu die andere zorgen. U eist helderheid van Bos over de toekomst, hoe zit het met uw positieve mocht D66 uitkomen op het voor-spelde verlies?
„Da's een heel andere kwestie. Dat

van het gerechtshof in Den Haag en F. Bakker, president van de rechtbank in Haarlem, is de afschrikwekkende werking van hogere straffen verwaarloosbaar. Zij zeggen dit in een interview in deze krant, waarin ze reageren op actuele onderwerpen en voorstellen van politici. Beiden maken onderdeel uit van het dagelijks bestuur van alle presidenten.

„Hogere straffen zijn niet het antwoord op zware criminaliteit”, zegt Verburg. „Als een crimineel zich met drugshandel bezighoudt, zal hij daar niet mee stoppen omdat er opeens een hogere straf op staat. Hij maakt een zakelijke afweging en daarin speelt pakkans en snelheid van straf een veel grotere rol. Als u elke dag een bekeuring krijgt voor hardrijden, stopt u daar vanzelf mee. Is de kans op een boete klein, dan maakt de hoogte veel minder uit.”

Zijn Haarlemse collega voegt eraan toe dat Nederland telemaal niet laag scoort met het opleggen van straffen. „Wij zijn een Europese middenmoter. Het is wel zo dat de straffen door de jaren heen hoger zijn geworden. Rechters leven mee met de verontwaardiging in de maatschappij. Is er meer woede over kinderporno, dan zie je dat terug in de strafmaat.”

Zijn Haarlemse collega voegt eraan toe dat Nederland telemaal niet laag scoort met het opleggen van straffen. „Wij zijn een Europese middenmoter. Het is wel zo dat de straffen door de jaren heen hoger zijn geworden. Rechters leven mee met de verontwaardiging in de maatschappij. Is er meer woede over kinderporno, dan zie je dat terug in de strafmaat.”

CDA

Veiligheid is een sociaal grondrecht en moet ook als zodanig worden vastgelegd in de Grondwet. De harde kern van hardnekkig criminele jongeren moet strafrechtelijke sociale opvang opleggen krijgen. De opsporingsmogelijkheden voor de politie, als DNA-technieken en legitimatieplicht, worden uitgebreid. Er wordt extra geld vrijgemaakt voor financiering van 10.000 extra agenten op straat, veiliger buurten en voor uitbreiding van het rechercheapparaat.

VEILIGHEID

SP

De capaciteit voor opsporing, vervolging en berechting van witteboordcriminaliteit, zoals in de bouwwereld, moet worden geïntensiveerd. Onderzoek moet uitwijzen of het mogelijk is gemeentelijke budgetten voor de politie te vermen. Geldboetes moeten inkomensafhankelijk worden gemaakt. Dat geldt ook voor verkeersboetes. Het Europees arrestatiebevel moet worden afgeschaft omdat het op gespannen voet staat met de Nederlandse rechtsstaat.

Achtergrond | Dadendrang minister Donner doet juristen huiveren

In hoog tempo stuurt minister Donner van Justitie plannen de wereld in, die ertoe moeten leiden dat de criminaliteit in Nederland afneemt. Volgens hoogleraren, die er óók verstand van hebben, gaat dat ten koste van de zorgvuldigheid.

Van onze verslaggever
Marc van den Eerenbeemt
DEN HAAG

Denkend aan Piet Hein Donner ziet de Amsterdamse hoogleraar strafrecht C. Rüter de geest opdoemen van Ernst Hirsch Ballin, partijgenoot van Donner en een van diens voorgangers als minister van Justitie.
Rüter: 'Hirsch Ballin wilde ons ook al aanpraten dat we in een vreselijk land wonen. In zijn geval gebeurde dat met betrekking tot

LJST
BIJFORTUYN

Criminele illegalen moeten direct worden uitgezet. Daarbij moet meteen een 'ongewensverklaring' worden opgelegd zodat terugkeer onmogelijk wordt. Preventief fouilleren moet mogelijk worden in stations, uitgaanscentra en openbaar vervoer. Voor ernstige geweldsdelicten moeten minimumstraffen worden ingevoerd. TBS-gedetineerden mogen niet meer op proefverlof. Twee gevangenen in één cel moet wettelijk mogelijk gemaakt worden.

ChristenUnie

Coffeeshops moeten worden gesloten. In gevallen moet drugsgebruik onmogelijk worden gemaakt. Verslaafden moeten kunnen worden gedwongen tot afkicken. Het boddebeverbod moet opnieuw worden ingevoerd. Er moet een verplichting voor burgers komen om criminaliteit en vandalisme bij de politie te melden. Burgerin-zet bij de bestrijding van criminaliteit en aanhouding van verdachten moet worden beloofd.

D66
democraten

Probleemjongeren moeten in de gelegenheid worden gesteld op internaten hun opleiding af te maken. Het Centraal Justitieel Incassobureau moet slachtoffers van criminaliteit helpen bij het innen van gevorderde schadevergoedingen. Buurtbewoners krijgen een eigen budget om in samspraak met politie en middenstand wijkveiligheidsplannen te maken. Softdrugs moeten uit het wettelijk van strafrecht worden gehaald.

SGP

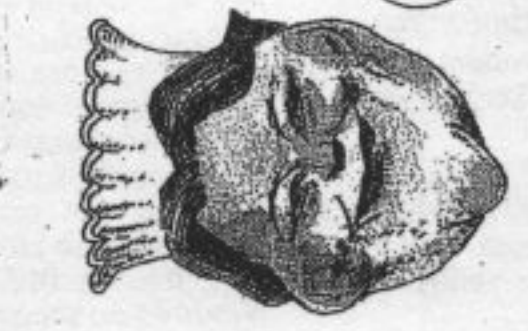
De politie heeft bij fouillering altijd het recht om te vragen naar een identiteitsbewijs. Verboden wapenbezit moet harder worden aangepakt. Ouders dragen medeverantwoordelijkheid voor het criminele gedrag van hun kinderen en moeten daarop aangesproken kunnen worden. Mensen die ingrijpen bij geweld op straat, moeten meer waardering krijgen. Opgelegde straffen moeten na veroordeling volledig worden uitgezeten.

In huizen van bewaring is de overheid verantwoordelijk voor voldoende christelijke pastorale zorg. Overmatig alcoholgebruik moet worden tegengegaan. De mogelijkheden van digitaal re-chercheren moeten worden uitgebreid om het aanbieden van pornografisch materiaal op internet te bestrijden. De politie moet met 8.000 formatieplaatsen worden uitgebreid. Handhaving is een kerntaak van de overheid, zeker op het gebied van veiligheid.

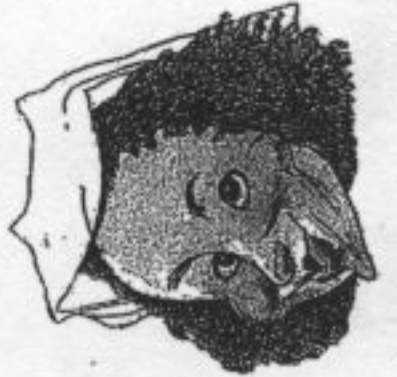
PVDA

Preventief fouilleren en cameratoezicht zijn onder voorwaarden op specifieke plekken nodig. Er komt meer toezicht op straat en in het openbaar vervoer. Slachtoffers van criminaliteit moeten sneller aangifte kunnen doen, politie en justitie moeten duidelijk maken dat ze aan vervolging van de aangifte werken. Ook overheden moeten strafrechtelijk kunnen worden vervolgd en bestraft voor het plegen van ernstige strafbare feiten.

LN
LEEFBAAR
NEDERLAND

Administratieve fouten in een strafproces mogen niet meer tot vrijspraak leiden. Er moet strafrechtelijke groepsaansprakelijkheid worden ingevoerd bij zware delicten als openlijke geweldpleging of moord. Rechters mogen geen nevenfuncties meer hebben als daardoor de schijn van belangverstrengeling bestaat. Misdriven in de financiële sector moeten vaker via het bestuursrecht en niet altijd via het strafrecht worden afgedaan.

GROENLINKS

Het aantal wijkagenten en buurtregisseurs bij de politie moet worden uitgebreid. Ook moet er meer administratief personeel komen op de politiebureaus. De aanpak van bolleifesslikkers moet minder prioriteit krijgen: De capaciteit die daardoor vrijkomt, moet worden ingezet voor criminaliteit die mensen rechtstreeks raakt. Er moet een maatschappelijke discussie komen over de 'mensen en middelen vretende' drugsbestrijding.

de Conservatieven.nl

Softdrugs moeten worden gelegaliseerd zodat de vrijkomende capaciteit van de politie kan worden ingezet voor de bestrijding van 'echte criminaliteit'. Preventief fouilleren moet overal in Nederland worden toegestaan. Elke persoon die in aanraking komt met justitie moet verplicht DNA-materiaal afstaan dat wordt opgeslagen in een databank. De sepotbevoegdheid van het openbaar ministerie moet worden afgeschaft.

'Het parlement oordeelt over demissionariteit'

Donner (53) geniet de reputatie van eminent jurist. Hij was als ambtenaar veelvuldig betrokken bij de voorbereiding van wetten, hij was voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), hij leidde onderzoeken naar het Openbaar Ministerie en de WAO, was lid van de Raad van State en geldt als een belangrijk CDJA-ideoloog. 'Het huidige tidsgevoel, waarin geweld weer prominent aanwezig is in de samenleving, stemt

hem somber. Handhaven moet weer de norm zijn, aldus Donner. Waar opsporing wordt belemmerd door rechtsregels moeten die kritisch worden bekeken en zo mogelijk uit de weg worden geruimd. 'Vroeger was het zo dat we het niet deden als er risico's waren', zei hij deze week over het plaatsen van twee, misschien drie gedeelten op één cel. 'Nu kijken we of we de risico's op een andere manier kunnen ondervangen. We sluiten de ogen niet voor de risico's, maar die moeten geen argument zijn om het niet te doen'. Het opstellen van een goede wet kostte vroeger tien jaar, zegt D. Schaafsma, hoogleraar strafrecht in Leiden. 'Nu doen we het in tien dagen. Voor constructieve kritiek is geen plaats meer. Met de rechtstatelijkheid wordt een juridische traditie weggegooid'. De Nederlandse angst voor criminaliteit baart hem al jaren zorgen. Schaafsma: 'De rechtsstaat ebt in Nederland langzaam

Repressie is in de mode. Steeds vaker mag de politie preventief fouilleren. Een botte en ongerichte methode die stigmatiserend werkt. De politie in Amsterdam heeft een alternatief: potentiële daders intensiever volgen, zodat zij misdrijven kan voorkomen. Daarvoor is het wel nodig dat de samenleving zich weer voor daders gaat interesseren.

Door Pieter Hillhorst

VK 10/1

herkennen. Het was een beangstigend spottje. Het wakte de suggestie dat criminaliteit een onzichtbaar gevaar was dat je letterlijk overal kon overvallen. Het was ook een dubbelzinnig spottje. Want waar moeten die waakzame burgers op letten als de boodschap juist is dat je dieven niet kan onderscheiden van anderen? De spot is oud, maar uiterst actueel. Ook nu wordt criminaliteit bij voorkeur voorgesteld als een anoniem gevaar. Politici hebben het veel over onveiligheid, maar hebben weinig interesse in het echt helaas niet zo gemakkelijk te

DE TELEVISIESPOT van de politie zal dateren van twintig of dertig jaar geleden. Tussen de menigte lopen dieven. Hun benen zijn verlegd met stelten en aan hun armen zitten enorme handen met witte ballonnen. Een stem maant de burgers vervolgens tot waakzaamheid, want mensen met lange vingers zijn in het echt helaas niet zo gemakkelijk te

Van onze verslaggever
AMSTERDAM

VK 17/1

Krant haalt publieksjury in rechtbank

Het Dagblad van het Noorden laat vanaf half februari een groep lezers een oordeel vellen over rechtszaken. Een rechtbankverslaggever zal de zogenaamde publieksjury begeleiden tijdens de zitting, om daarna, dus nog vóór de uitspraak van de rechter, het oordeel op te tekenen.

De regionale krant wil met de actie haar abonnees in Groningen en Drenthe een kans geven nader kennis te maken met de rechtbank. 'Het is nadrukkelijk niet de bedoeling een volksgericht te beginnen', zegt projectleider Jan Rozendaal, 'hoewel zich natuurlijk ook mensen opgeven die eens ongezoeten in de krant willen zeggen hoe slap de rechters zijn.' De meeste aanmeldingen komen echter van lezers

die op de een of andere manier iets met rechtspraak te maken hebben. Rechtenstudenten, ondernemers die regelmatig winkeldieven aangeven, maar ook enkele ex-gedetineerden. Rozendaal: 'We verwachten dat onze lezersjury zich een genuanceerd beeld zal vormen, omdat ze de zaak van begin tot eind meemaakt.'

Het Openbaar Ministerie in Groningen staat in principe niet afwijzend tegenover het plan van het dagblad. 'Ook wij willen graag inzicht geven in de gang van zaken tijdens een rechts-

zaak. Zolang het de krant daarom te doen is, juichen wij het initiatief toe', meldt woordvoester Kirsten Smit. Bang voor beïnvloeding van de rechter is ze niet. 'Er staan dagelijks subjectieve oordelen in de krant, daar staat een rechter boven.'

De deken van de Drentse afdeling van de Nederlandse Orde van Advocaten, mr. Geene uit Assen, ziet niets in het plan. 'Er gebeurt te veel achter de schermen van een rechtszaak om een publieksjury zich een goed beeld te laten vormen. Bovendien, als een krant veel aandacht geeft aan het oordeel van een publieksjury kunnen de deelnemers aan het proces zich, onbewust, toch anders gaan gedragen. Hoewel het professionals zijn, zie ik een risico op het aanbrengen van een showelement. Dat zal niet vaak in het voordeel zijn van de verdachte.'

De persrechters werken aan nieuwe landelijke richtlijnen voor het gebruik van camera's in de rechtszaal. Een definitief besluit hierover volgt later dit jaar. Een inventarisatie van het spanningsveld tussen Justitie en televisiejournalistiek. *JOHN 3/1*

Jasper Bronkhorst

Langzaam zoekt de camera zijn onderwerp in de rechtszaal, glijdt over de schoenen van de verdachte omhoog, tot aan haar schouders en neemt weer afstand. Het volgende beeld toont de rechtbanktekenaar die de verdachte goed herkenbaar neerzet. De camera zoomt in. Deze reportage van Nova (14 september 2002), over de rechtszaak tegen Lucie de B., is een voorbeeld van de creativiteit waarmee televisiejournalisten omgaan met de geldende regels in de rechtbank.

De regels voor het al dan niet toelaten van audiovisuele media zijn betrekkelijk eenvoudig. Een proces telt een aantal vaste onderdelen die gefilmd mogen worden. Dat zijn de opkomst van de rechter en de griffier, de tenlastelegging, de tussenbeslissing en de eindbeslissing. Als vuistregel geldt dat de rechter of de kamervoorzitter verzuimen van de regels kan invoeren. Verder moeten omroepen 24 uur van tevoren een verzoek indienen om te mogen filmen.

Tijdens een symposium van de Raad voor de Rechtspraak, in oktober vorig jaar, bleek dat de meeste rechters de aanwezigheid van camera's steeds meer accepteren.

Hoofdredacteur Hans Laroes van het NOS Journaal: 'In artikel 6 van het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens staat dat rechtszittingen openbaar zijn, tenzij er goede gronden zijn om dit niet te doen. Bijvoorbeeld als de staatsveiligheid in het geding is. Het gaat er om hoe audiovisuele media invulling geven aan deze vrijheid. Wij hebben met Justitie afspraken gemaakt over onder andere privacyregels en die respecteren wij. Dat gaat al jaren goed, zonder ook maar één klacht. Het zou dom zijn om deze regels niet na te leven, want dan worden wij de volgende keer gewoon door de rechter geweigerd.'

Persrechter van Amsterdam M. van der Veen, die onder andere Volkert van der G. in haar portefeuille heeft, staat daar sceptisch tegenover. 'Er zijn een hoop journalisten die er een andere houding op na houden. Zij zijn eerder op zoek naar het sensationele. Het gevaar hierbij is dat de rechter die in zijn neus peutert het nieuws van de dag wordt.'

'Dat is dan de prijs van de democratie, zegt

'Wij staan in principe welwillend tegenover camera's, maar dan moet er wel sprake zijn van een evenwichtige berichtgeving'

Harm Taselaar, hoofdredacteur van het RTL Nieuws. De belangen van Justitie en de pers lopen nu eenmaal niet altijd parallel. Bovendien beslist de rechter uiteindelijk wie in zijn rechtszaal mag filmen, hij is de baas. Wij stellen hoge normen aan onze verslaggeving en respecteren de geldende regels. Het is in ons eigen belang om een goede verstandhouding te hebben met de rechtbank.'

Ulco van de Pol, lid van het College Bescherming Persoonsgegevens en voormalig persrechter te Amsterdam: 'In Nederland bestaat het idee dat er te mild wordt gestraft en dat de rechterlijke macht uit een stelletje softies bestaat. Dit is raar, omdat de strafmaat die wordt gehanteerd op Europees niveau ligt. Bovendien komen wij na de uitbreiding van de cellen boven het Europese celledingemiddelde uit. Het is daarom zaak het publiek goed te informeren over de rechtspraak. Camera's kunnen daar, met inachtneming van de geldende privacyregels, een belangrijke bijdrage aan leveren.'

Bij Justitie bestaat er echter een zekere achterdocht over de goede bedoelingen van de pers. In hun artikel 'Vertrouwen en 'cht' uit Justitiële Verkenningen (02) gaan Chrisje Brants en Kees respectievelijk hoogleraar straf- en 'cht Universiteit Utrecht en bijzondereraar Politiek en Massacommunicatie hier dieper op in. Zij stellen dat tzuiling 'de gehoorzaamheid aan 'ke elite minder vanzelfsprekend le regentenmentaliteit onder druk staan. (...)Inspraak, democratisering openheid golden als het nieuwe de media ontzuilden niet alleen n vooral de televisie werkten ook rversneller: ze doorbraken het ison an de zuil, gaven ruimte aan kri-

ongenoeven met, het bestaande sche bestel en maakten van excel-wone mensen.'

sen beschrijven hoe de beroering rond de Maagdenhuisprocessen leidde tot de roep van de media om meer openheid. In 1973 dichte Justitie de kloof tussen de media en het OM of de rechtbank met de aanstelling van persofficiëren en -rechters. Eind jaren tachtig, toen het publieke bestel concurrentie kreeg van de 'commerciële' werd het aldus bereikte evenwicht weer verstoord, aldus de auteurs.

Omroepen hebben de neiging zich op te werpen als waakhond of hoeder van de democratie en wensen zo min mogelijk belemmeringen bij hun controlerende functie. De auteurs twijfelen aan deze noble houding van de omroepen. '(...)Geheim is de toegevoegde waarde aan een nieuwsfeit, de jus over de journalistieke aardappel, waarbij de onthulling idealiter in het algemeen belang gedaan wordt, maar in de praktijk vaak omwille van de scoop en haar professionele glorie zelf. En: zowel bij de commerciële als bij de publieke omroep zien we een programmafilosofie ontstaan waarin de pedagogisch-paternalistische logica van Het Bestel - aanbieden wat goed is voor de burger - plaats maakt voor één waarin wat het publiek graag wil of wat haar bezighoudt de doorslag geeft.'

Volgens Laroes zitten er echter voldoende checks and balances in de huidige afspraken. 'De afspraken die wij hebben gemaakt over de eerste pro-forma zitting van Volkert van der G. hebben prima gewerkt. We hebben gedraaid in een pool-systeem, dat wil zeggen dat één cameraploeg de zaak filmt, en dat de betreffende omroep de beelden naar de overige zenders distribueert. Net als in het systeem van het Joegoslavië-Tribunaal zat er een vertraging op zodat privacygevoelige informatie kon worden weggepiept. Tijdens de tweede zitting heeft de rechtbank besloten om het beeld zelf te maken. Hierdoor was het beeldmateriaal niet alleen te laat, maar ook nog eens van slechte kwaliteit. Wij kunnen het gewoon beter, en er zijn bovendien goede afspraken met ons te maken.'

'Afspraken met omroepen berusten in feite op een gentlemen's agreement, zegt persrechter Van der Veen. 'Onze ervaringen met de NOS en RTL zijn over het algemeen goed. De reden waarom wij soms terughoudend zijn, is dat wij toch bij regelmaat

Televisie als volksgericht

Terwijl achter de schermen de discussie nog volop woedt, worden in kranten en op de televisie de journalistieke gedragsregels aangaande de privacy van verdachten in rechtszaken steeds verder opgerekt. Hier en daar wordt Volkert van der G. gewoon bij z'n volledige achternaam genoemd. En steeds vaker dringen de tv-camera's verder door in de rechtszaal, zodat er - behalve de achterkant van het hoofd van een verdachte - af en toe ook nog glimp kan worden opgevangen van de zielenroerselen bij een emotionele uitbarsting.

Was terughoudendheid van de media op dit vlak tot voor kort eerder regel dan uitzondering, inmiddels lijkt het omgekeerde het geval. Ongeschreven regels gelden niet meer. Iedereen lijkt maar wat te doen, in afwachting van duidelijke richtlijnen. Dat valde deze dagen eens te meer op in de wijze waarop er verslag wordt gedaan van de rechtszaak tegen de verdachten van de gerochtmakende moord op het 'meisje van Nulde'. In het doorgaans degelijke en brave Tweevandaag, bijvoorbeeld, wordt direct dan wel indirect de volledige identiteit van die beide verdachten prijsgegeven. Van moeder Wanda wordt de achternaam Rijkers genoemd en via de officier van justitie krijgt ook haar vriend Mike zomaar een (achter)naam: '...de heer Janse'. Merkwaardig, omdat er in het doorgaan op dit terrein wat minder prudente Steim van Nederland wordt gesproken over Wanda R. en Mike J. en er keurig plepjes zijn ingelast op de plekken waar de officier van justitie de volledige achternaam noemt. Ook het NOS Journaal houdt het bij initialen, maar is vervolgens aanzienlijk minder terughoudend door via verklaringen van de officier van justitie allerlei gruwelijke details over de wijze waarop het meisje Rowena na haar dood is 'weggewerkt'. En aan het begin van het item klinkt de voice over, die een verklaring van de verdachte moeder citeert, als de intro van een B-film in het horrorgenre: 'Ik wist wel dat Rowena in de diepvries lag, maar ik heb het denk ik verdrongen...'

Zou dit soort ongeremde en ongegeneerde journalistieke openheid nou echt bijdragen aan een beter begrip bij het volk van en voor de rechtsgang in ons land? Ben Siemerink

worden teleurgesteld. Neem de moeder van het jongetje Luca, die hem op Amsterdam CS had achtergelaten. Zij had vooraf duidelijk gemaakt dat ze niet gefilmd of gefotografeerd wilde worden. Dan is er toch nog zo'n fotograaf van Het Parool die stiekem in de hal foto's maakt en deze de volgende dag afdrukt. Een ander voorbeeld is Willibrord Frequin. Toen een verdachte met zijn advocaat de rechtbank uit kwam, sprong Frequin met zijn cameraploeg uit een busje met geblindeerde ramen. Hij overviel de verdachte in de typische Frequin-stijl van "Waarom heb je het gedaan man! Nou vertel op!" De advocaat heeft direct gedreigd met een proces, waardoor het item weliswaar werd uitgezonden, maar wel volledig aangepast aan de geldende privacyregels. Door dit soort voorvallen worden wij voorzichtig.'

Dit laatste geval staat niet op zichzelf. Sinds de komst van de commerciële televisie heeft een betrekkelijk nieuw fenomeen zijn intrede gedaan: de moral crusader. Voorbeelden hiervan zijn programma's als Breekijzer, De week van Willibrord, maar ook het programma van Peter R. de Vries. Overigens moet bij deze laatste worden aangetekend dat er wel degelijk van een controlerende functie sprake kan zijn, blijkens de fouten die het OM heeft gemaakt inzake de Puttense moordzaak. De geldende beperkingen voor de audiovisuele media lijken vooral te worden gedictieerd door het brutale karakter van bovengenoemde programma's, die met regelmaat op zoek gaan naar de grenzen van het geoorloofde.

Het grootste bezwaar van Van der Veen is daarom ook de neiging van de journalist om alleen pittige details te selecteren. 'Net even die leuke quote, of dat conflict. Zoals in het geval van Dirk de G. in de Click-fondszaak. Het gevecht met de Officier van Justitie wordt breed uitgemeten, maar de essentie van de zaak raakt hierdoor ondergesneeuwd. Wij staan in principe welwillend tegenover camera's en vinden ze in het kader van de openbaarheid ook noodzakelijk. Maar dan moet er wel sprake zijn van een evenwichtige berichtgeving. Rechters hebben ook het liefst dat de volledige rechtszaak wordt uitgezonden, zodat het publiek inzicht krijgt in het Nederlandse justitiële systeem. Dus transparantie, maar dan wel streven naar volledigheid. Hier lig-

niet om de verdachte of veroordeelde aan de schandpaal te nagelen. De media moeten goed beseffen dat de behandeling van strafzaken geen spannend spelletje of publiekvermaak is. Dat laatste dreigt het strafrecht in de handen van sommige journalisten wel te worden. Dat is slecht voor

baar zou zijn, ook bijvoorbeeld voor minderjarigen. Van der Veen krijgt bijval van de voorzitter van het College van procureurs-generaal De Wijkerslooth. 'Een rechtszitting is openbaar vanwege de mogelijkheid van publieke controle van de rechterlijke machten

gen mogelijkheden voor internet. Als de rechtspleging krijgt. De persrechter gaat voorbij aan het feit dat ook deze versie op een selectie zou betreffen om rechtszaken live uit te zenden op internet. Het grote voordeel hiervan is dat er geen selectie plaatsvindt, waardoor het publiek een getrouw beeld van de internetweergave is dat deze wel érg open-

de rechtsstaat.

Tijdens het symposium van de Raad voor de Rechtspraak wees Chrisje Brants op het gevaar dat op de loer ligt. 'Zijn er eigenlijk ook andere criteria dan algemeen belang? Zoals het eigenbelang van de krant, en het eigenbelang van de journalistiek... Veel geschiedt niet in the public interest, maar in the interest of the public. Ik denk dat we oris moeten hoeden voor empathische journalistiek.'

Een andere vraag die gesteld werd, was: wat is belangrijker, openbaarheid of waarheidsvinding? Als dat laatste belangrijker is, dan zou bij elke rechtszaak een camera aanwezig moeten zijn met als doel het gehele proces uit te zenden in plaats van een item 'op te hangen' aan een enkele quote. Volgens Van der Veen is dat ook de wens van de meeste rechters. 'Waar rechters vooral bezwaar tegen hebben is de vertekening van de werkelijkheid wanneer deze tot een nieuwsitem is geworden. Het gaat om het vertrouwen in de rechtsstaat. Doordat bepaalde elementen worden uitgelicht en andere onderbelicht, riskeert de rechter onevenwichtige beeldvorming. Dat moet worden voorkomen. De belangen lopen nu eenmaal niet altijd gelijk. Elke journalist of hoofdredacteur selecteert. Afspraken worden niet altijd nagekomen, waardoor het spanningsveld blijft.'

Uitgeverij Flammarion verontschuldigt zich bij koning Albert

BRUSSEL — Een brief met verontschuldigingen en een gift van 15.000 euro te verdelen over vijf organisaties. Daarmee is de kous af voor koning

Albert, die via de regering procedeerde tegen de Franse uitgeverij Flammarion.

Flammarion publiceerde in september 2001 een boek van de beruchte zelfverklaarde journalist en pedofiliejager Jean Nicolas. In dat boek over pedofilie kwam ook koning Albert ter sprake. De Belgische regering klaagde de uitgever bij het Franse gerecht aan. Dat verplichtte Flammarion een mededeling in elk boek in te voegen met het Belgische protest.

Met de huidige excuses stoppen alle gerechtelijke procedures. (bvp)

Carine Russo voor rechter wegens laster

LUIK — De Luikse raadkamer heeft gistermiddag Carine Russo doorverwezen naar de strafrechter wegens laster. «Ik ben verbijsterd», reageerde de moeder van Dutroux-slachtoffer-tje Mélissa Russo, maar voorts weigerde ze alle commentaar. Aanleiding voor het nakende proces is een brief, die ze op 15 september 2000 richtte aan onderzoeksrechter Jacques Langlois. Daarin beweerde Russo dat ex-BOB'er Michel Dumoulin had geknoeid met haar verhoor. Hij zou haar woorden in de mond hebben gelegd die ze nooit zou hebben uitgesproken. Dumoulin, die binnen de kortste keren een onderzoek aan zijn been had, voelde zich bijzonder gegriefd. Hij diende op zijn beurt klacht in mét burgerlijke partijstelling voor lasterlijke aantijgingen aan een overheidsambtenaar. Het parket vroeg gisteren om de buitenvervolginstelling van Russo. De voorzitter van de raadkamer had daar geen oren naar. Hij vond dat Russo in haar brief «uiterst felle bewoordingen» had gebruikt, met de bedoeling de BOB'er te schaden. (EH)

Canal+ zond deze week een video uit waarin Michel Nihoul sprak over de betrokkenheid van het koningshuis bij pedofiliezaken. Ligt Nihoul zelf aan de basis van dat verhaal?

Nihoul warmt oude koningsverhalen op

BRUSSEL — Wat doet het koningshuis in de zaak-Dutroux? Begin deze week kwam een bepaalde pers plotse-ling met een video uit 2000 opdagen, waarin Michel Nihoul de meest waanzinnige verhalen vertelt, ook over het koningshuis. Nihoul, die procureur Michel Bourlet van Neufchâteau ervan beschuldigt dat hij laster over het koningshuis heeft verspreid, zou zelf aan de basis van die lastercampagne liggen. Een analyse van zes jaar krantenartikels toont het anders.

Désirée De Poot

Twee weken geleden was voor procureur Bourlet van Neufchâteau de maat vol. Nihoul diende toen een klacht in tegen hem. Hij beschuldigde Bourlet ervan dat hij de pers heeft opgestookt, het beroepsgeheim heeft geschonden en magistraten en advocaten in diskrediet heeft gebracht. In de vijf bladzijden dikke klachtenbundel verwijst één alinea naar het koninklijk hof. Volgens Nihoul heeft Bourlet "in de herfst van 1996 de pers bij verscheidene gelegenheden ontvangen en heeft hij daar de thesis van netwerken en beschermingspistes ten aanzien van Michel Nihoul bevestigd. Hij heeft beweerd dat hij, in de maand december 1996, volle autocars met pedofielen zou meebrengen. Dat hij zeer hoog zou gaan: met name tot aan het parlement en het koninklijk paleis."

Deze beschuldiging zou, volgens de pers die de videotapes dinsdag liet zien, nu als een boemerang in Nihouls eigen gezicht terecht zijn gekomen. Niet Bourlet, maar hijzelf ligt aan de basis van deze lasterpraat. Laat ons duidelijk zijn: de video die werd opgenomen door Canal+ was een werkdocument, in het geheim opgenomen. Nihoul was toen net uit de gevangenis ontslagen en op bestelling en voor geld wilde hij wel alles verklaren. Zelfs dat hij van horen zeggen had vernomen dat in de jaren '70 de broer van de koning in de Brusselse Mirano een meisje van 16 neukte en dat er foto's waren genomen. Hij was wel zo slim dat hij die verklaringen niet herhaalde toen de camera openlijk draaide. Een paar maanden later beweerde hij zelfs dat hij die foto in zijn bezit had, maar niemand die ze ooit heeft gezien.

Met zijn verklaringen in 2000 was Nihoul rijkelijk laat. Hij kon ze ook maar alleen aan de buitenlandse pers kwijt, wat het verhaal van vermeende escapades aan het hof waren de Belgische journalisten onder-tussen al beu gehoord.

X3

De eerste keer dat er in het dossier-Dutroux over het koninklijk hof werd gesproken, was tijdens de verhoren van de X-getuigen, meer bepaald die van X3. Zij tekende plannetjes van het paleis, vertelde gruwelverhalen en beschuldigde hoogwaardigheidsbekleders van kin-

derverkrachting. Zij heeft haar verhaal aan de speurders verteld en probeerde haar eigen leven verder te leven. Haar getuigenis werd amper uitgezocht, de feiten dateerden van meer dan 30 jaar geleden en waren verjaard.

Sekte

Dat er een bus eind 1996 heel België rond zou rijden om overal te lande - ook in het koninklijk domein in Brussel - pedofielen op te halen, was iets wat op de duur door zovelen werd verteld dat het onmogelijk was om de originele bron te achterhalen. Menig journalist heeft in 1996 zijn kerstvakantie geannuleerd, wachtend op de bus die nooit zou komen. In ruil kregen we de huiszoekingen bij Abrasax, de vermeende satanische sekte. Het was een maat voor niets, een storm in een glas water.

Michel Nihoul moest het in 2000 niet verzinnen, hij had het overal ondertussen kunnen lezen. Zelfs in het boek van Patrick Moriau, de PS'er die een zijte had in de commissie-Dutroux. In *Les cahiers d'un commissaire* beschreef hij in mei 1997 de werkzaamheden van de commissie.

Hij liet toen niet na om verscheidene scenario's te beschrijven over bescherming van Dutroux en Nihoul door de omgeving van het hof. Moriau werd daar flink voor op de vingers getikt: het hoorde niet dat een respectabel politicus hypothetische verhalen ging rondstrooien. Diezelfde Moriau zou het trouwens in een privé-vergadering met een aantal journalisten en collega Eerdekenen ook over het koningshuis hebben gehad.

Oplichter

Het duurde dan ook niet meer lang vooraleer de pers het vermeende koningsverhaal overnam. De Franstalige pers in begin 1998, de Nederlandstalige zou snel volgen. Verhalen over de X-getuigen verschenen zelfs in boekvorm en daarin werd, zij het terloops, ook over het hof gesproken.

Nihoul had dus stof genoeg als basis voor zijn verhaaltjes, aangedikt maar zonder bewijsmateriaal. Wat Nihouls uitlatingen op de video wel bewijzen, is iets wat iedereen al veel langer weet: Nihoul blijft een oplichter en een praatjesmaker, een man die zich bijzonder graag in de belangstelling werkt.

Koppen sprak met Regina Louf en met de vader van Carine Dellaert, die Louf verwijt grove leugens over zijn dochter te verspreiden. (Foto VRT)

eigenlijk nooit mijn bedoeling geweest", zegt Louf. "Wat ik wil, is een inkijk bieden in de emotionele wereld van slachtoffers, van mensen die op een of andere manier een heel zwaar trauma te verwerken hebben gekregen in hun jeugdijaren en dat is eigenlijk het enige waarin ik hoop geslaagd te zijn."

Koppen besteedt voorts aandacht aan de Nederlandse vuurwerkmokkel. Nederlanders mogen pas drie dagen voor oudjaar vuurwerk thuis bezitten, geen dag vroeger. Die maatregel heeft een heuse, illegale

Koppen, TV 1 21.55

WERELDDAG VAN PREVENTIE VAN KINDERMISBRUIK BRENGT KOPPEN BIJ X1

Regina Louf spreekt (weer)

Ruim vier jaar na haar getuigenis als X1 over kinderprostitutienetwerken in ons land heeft Regina Louf opnieuw een boek op de markt gebracht. Naar aanleiding van de wereld-dag van de preventie van kindermisbruik praat het TV 1-actua magazine Koppen vanavond met Regina Louf.

Vergeten is de sleutelroman waarin Regina Louf afscheid neemt van Carine Dellaert, de vader van het vermoorde meisje in Koppen verontwaardigd: "Ze heeft Carine nooit gekend. Niet in de zin dat ze over Carine verteld heeft. Dat ze mij één bewijs geeft dat ze Carine gekend heeft. Al die boeken en persartikels... Eén bewijs geven kan zij niet."

Regina Louf zelf distanteert zich van de discussie tussen de zogenaamde 'believers' en 'disbelievers' en wil zich inzetten om het misbruik van kinderen te voorkomen. "Ik voel mij niet geroept om eeuwig en altijd te vechten over geloofd worden of niet geloofd worden, dat is

DM 17-12-02

Nieuwe advocaat Dutroux wil weg uit Neufchâteau

De Standaard 16/01/2003
BRUSSEL – Marc Dutroux heeft zijn advocaat Julien Pierre de bons gegeven. Zijn nieuwe advocaat, de Brusselaar Daniel Kahn, heeft al meteen voor sensatie gezorgd. Hij vraagt het Hof van Cassatie om het onderzoek-Dutroux weg te halen uit Neufchâteau omdat het onderzoek daar niet objectief zou zijn gevoerd. Daniel Kahn, een Brussels advocaat die tot voor kort vooral gespecialiseerd was in internationaal recht, is de nieuwe advocaat van Marc Dutroux. De oude, Julien Pierre, was het niet meer eens met de verdedigingsstrategie die Dutroux wilde volgen.

Kahn stapte gisteren al meteen naar het Hof van Cassatie om „een verzoekschrift tot gewettigde verdenking“ in te dienen tegen de rechtbank van Neufchâteau. Kahn doet dat omdat zijn cliënt, Marc Dutroux, volgens hem niets te maken heeft met de ontvoering van Julie en Melissa op 24 juni 1995. Volgens Dutroux en zijn nieuwe advocaat is onderzoeksrechter Langlois partijdig geweest in zijn onderzoek tegen Dutroux en moet het onderzoek daarom weg uit Neufchâteau.

„Het wordt tijd dat de waarheid over de ontvoering van Julie en Melissa aan het licht komt,“ zegt Kahn. „Mijn cliënt is onschuldig.“ Het gerecht in Neufchâteau meent dat Dutroux zelf de meisjes ontvoerde. Zijn vrouw en Michel Lelièvre bevestigden dat. Bovendien verbleven Julie en Melissa maandenlang in de kelder van Dutroux en begroef hij eigenhandig de lichamen in zijn tuin.

De raadkamer van Neufchâteau moet normaal morgen beslissen over de doorverwijzing van 14 verdachten naar het hof van assisen. Of de raadkamer dat nu ook zal doen, is twijfelachtig. De raadkamer is niet verplicht om te wachten op de beslissing van Cassatie over de klacht van Dutroux maar ze kan dat wel. Cassatie buigt zich op 22 januari over de zaak.

Meester Daniel Kahn is nog niet aan het einde van zijn Latijn. Hij kondigt voor vandaag nog andere „spectaculaire“ procedurestappen aan.

Van onze correspondent
BRUSSEL

Het moet een hel van bijna zeven jaar zijn geweest, vermoedt een vakgenoot. Maar Julien Pierre, tot begin deze week nog de advocaat van Marc Dutroux, denkt daar genuanceerder over.

Vlak na de arrestatie van het Monster van Marcinelle, ont-

Verfoeide advocaat verwierf respect

Verder uitstel dreigt in proces-Dutroux

(Van onze correspondent)
BRUSSEL – De nieuwe advocaat van Marc Dutroux, Daniel Kahn, vindt dat de rechtbank van Neufchâteau het gerechtelijk onderzoek niet onafhankelijk heeft uitgevoerd. Kahn vervangt de Luikse raadsman Julien Pierre, die de afgelopen zes jaar Dutroux verdedigde.

Dutroux was volgens Kahn ontevreden over het werk van Pierre, die zou hebben geweigerd aanvullend onderzoek in de strafzaak te vragen.

Het is onduidelijk welke gevolgen het ontslag van Pierre heeft. Mogelijk is het een nieuwe vertragsmanoeuvre om verder uitstel te krijgen van de rechtszaak, die op zijn vroegst eind dit jaar zou plaatshebben. Een nieuwe advocaat zou extra tijd kunnen vragen om de honderdduizenden pagina's uit het strafdossier te bestuderen.

De rechtbank in Neufchâteau zou morgen antwoord geven op de vraag welke verdachten nu precies zullen worden doorverwezen naar het Hof van Assisen, waar een jury over de schuld van verdachten een oordeel moet vellen.

Hamvraag is of ook medeverdachten als Michel Nihoul naar het Hof worden doorgestuurd. Het oordeel van de rechtbank is een antwoord op de vraag of Dutroux alleen, met vrouw en kompanen Michel Lelièvre heeft gehandeld, of deel uitmaakte van een groter crimineel netwerk.

Het zou de eerste keer zijn dat onafhankelijke rechters een oordeel geven over het verzamelde bewijs in het dossier.

Kahn vraagt nader onderzoek naar de vraag wie nu precies de meisjes Julie en Melissa heeft ontvoerd. Volgens Kahn zit het antwoord op die vraag wel degelijk in het lijvige strafdossier, maar heeft onderzoeksrechter Jacques Langlois verzuimd uitgebreid op die vraag in te gaan. Kahn was heel kort in zijn commentaar gisteren: „Het is niet de schuld van Dutroux dat deze zaak zo lang voortsleept. Het is niet de schuld van Dutroux dat de eerste onderzoeksrechter Jean-Marie Connerotte van de zaak werd gehaald.“

Hij kondigde 'nieuwe opmerkelijke stappen' aan, die een nieuw licht werpen op de zaak-Dutroux.

moette hij louter vijandigheid. Zelfs zijn gezinsleden werden belaagd. Het Kwaad van België zou geen recht hebben op verdediging. Maar, stelt hij nu vast in de Belgische media, de laatste jaren is er begrip en zelfs respect gegroeid, zeker van collega's. Het was bovendien leerzaam: hij is dieper dan ooit in de spelontken van de wetgeving gedoken.

Dutroux heeft het hem uiteindelijk niet in dank afgenomen. Eerder deze week zette hij Pierre aan de kant, en ging in zee met een strafpleiter uit Brussel, Daniel Kahn. Deze opende onmiddellijk een procedureslag door de rechtbank in Neufchâteau aan te kla-

Van onze correspondent
BRUSSEL, zaterdag
De rechtbank van Neufchâteau heeft gisteren besloten dat kinderbeul Marc Dutroux, zijn vrouw Michelle Martin en helper Michel Lelièvre voor de rechtbank moeten verschijnen wegens de kinderonvoeringen en -moorden. Tegen de Brusselse zakenman Michel Nihoul is te weinig bewijs. Het parket van Neufchâteau kan hem niet in verband brengen met de bende van Dutroux en ziet daarom af van vervolging.

De ouders van het ontvoerde meisje Laetitia Delhez (dat overleefde) en vader Paul Marchal van An (die stierf) gingen meteen tegen de beslissing in beroep. Zij beschouwen Nihoul, die enkele dagen voor de ontvoering van Laetitia in haar woonplaats Bertrix was gezien, wel degelijk als de spil in de ontvoeringszaken. Door dit beroep moet de raadkamer van het Hof in Luik over enkele maanden een definitief oordeel vellen over wie er voor de rechter komen. Het proces kan daardoor op zijn vroegst dit najaar beginnen.

De raadkamer van Neufchâteau volgt de lijn van onderzoeksrechter Langlois die volhoudt dat er geen banden zijn tussen Nihoul en Dutroux. Procureur Bourlet van Neufchâteau gelooft juist wel in de netwerktheorie, met Nihoul als grote opdrachtgever achter de schermen in een breder netwerk, dat zich toelagde op de handel in kinderen en kinderporno voor vermogende Belgen.

Behalve dat Nihoul xtc-pillen verhandelde kon hem echter weinig worden aangewezen. Hij werd in de zomer van 1996 kort na Dutroux opgepakt en zat enkele jaren vast wegens andere vergrijpen, maar moest toen worden vrijgelaten.

„Onmogelijk“
Volgens de ouders van Laetitia Delhez maakt de beslissing van de raadkamer van Neufchâteau het „definitief onmogelijk om een antwoord te krijgen op een aantal belangrijke vragen, zoals de redenen waarom Dutroux zes meisjes ontvoerde“.

De raadkamer van Neufchâteau maakte echter korte metten met de nieuwe advocaat van Dutroux, die deze week zijn entree maakte door meteen het hele parket van Neufchâteau te wraken omdat dit bevooroordeeld zou zijn. Hierdoor zou het proces-Dutroux, waarop België al zeven jaar

wacht, nog veel verder vertraagd worden.

Dutroux zette de afgelopen week advocaat Julien Pierre, die hem al sinds 1996 verdedigde, aan de dijk. Pierre gelooft niet in de netwerktheorie, die Dutroux wil gebruiken om alle schuld in de schoenen te schuiven van zijn vrouw en kompanen.

Dutroux' nieuwe advocaat, de Brusselse strafpleiter Daniel Kahn gaat wel op die toer en is bereid ene Michel Ferette in plaats van Dutroux te beschuldigen van de ontvoering van de jongste meisjes, Julie en Melissa uit Luik. Die stierven in 1996 op 8-jarige leeftijd een afschuwelijke dood door voedsel- en vochtgebrek, opgesloten en alleen achtergelaten in een van de huizen van Dutroux in Charleroi.

gen wegens partijdigheid.

Ook Pierre schuwde de precisie in de regelgeving niet om de belangen van zijn cliënt te waarborgen. Toenmalig onderzoeksrechter Connerotte, gevierd om zijn daadtracht, moest in 1996 na een klacht van Pierre zijn activiteiten in de zaak-Dutroux stopzetten, toen hij op een benefietavond voor vermiste kinderen een bordje spaghetti had meegegeten. Dat leidde tot massale protesten en bekogeling van justitiepaleizen. Pierre zegt nu dat hij er twee nachten wakker van heeft gelegen. Maar hij beschouwde het als zijn plicht een procedure tegen Connerotte te beginnen. 'Ik kon niet anders.'

Dat Dutroux met hem brak, maakt bij hem 'verbittering en teleurstelling' los. Volgens Pierre probeert Dutroux de ontvoering van de meisjes Julie en Melissa in de schoenen van een ander te schuiven, terwijl daar geen aanwijzingen voor zijn. 'Zijn tactiek was de mijne niet meer. Ik heb altijd binnen de grenzen van mijn ethiek gewerkt.'

In al die jaren is er nooit een

Door onze correspondent
CAROLINE DE GRUYTER
BRUSSEL, 18 JAN: Alleen de drie hoofdverdachten uit de roemruchte zaak-Dutroux moeten voor de jury-rechtbank verschijnen wegens ontvoering en misbruik van en moord op jonge meisjes in de jaren negentig. Dat heeft de raadkamer van de rechtbank in Neufchâteau gisteren beslist.

Marc Dutroux (45), zijn ex-vrouw Michèle Martin en handlanger Michel Lelièvre moeten op zijn vroegst eind dit jaar voor de jury-rechtbank terechtstaan. Dutroux, die al sinds 1996 gevangen zit heeft de beschuldigingen tegen hem deels bevestigd. Volgens de Raadkamer zijn er niet genoeg bewijzen om de overige tien verdachten, onder wie de zakenman Michel Nihoul, óók verantwoordelijk te stellen voor de verdwijning en verkrachting van en het vermoorden van de meisjes.

De uitspraak heeft in België voor beroering gezorgd. Het land is al zesennhalf jaar in de ban van Dutroux. De zaak heeft zelfs geleid tot hervormingspogingen bij politie en justitie. En al die tijd lijken de Belgen verdeeld in twee kampen: zij die geloven dat Dutroux maar een pion was in een groot netwerk van pedofielen waartoe ook hooggeplaatsten behoorden. En zij die denken dat Dutroux een pervers was die min of meer alleen handelde. Deze twee kampen hebben elkaar jarenlang juridisch in de haren gezeten. Dat is de belangrijkste reden dat het proces tegen Dutroux nog altijd niet heeft plaatsgevonden. Marc Dutroux heeft die procedureslagen uitgebuit door steeds nieuwe namen te noemen, eerdere verklaringen te wijzigen of zelf te procedureren.

Omdat de rechtbank van Neufchâteau zelf óók verscheurd was – de onderzoeksrechter en de

procureur zaten elkaar voortdurend dwars tijdens het gerechtelijk onderzoek – moest de Raadkamer eraan te pas komen om te beslissen wie van de dertien verdachten moest terechtstaan. De Raadkamer heeft degene die denken dat Dutroux grote deels alleen handelde gisteren gelijk gegeven.

Veel Belgen mogen deze opluchting delen. Maar advocaten van de families van drie andere meisjes kondigden meteen aan dat ze in beroep gaan. Zij willen dat zakenman Michel Nihoul, die in hun ogen de schakel was tussen Dutroux en het 'netwerk', samen met Dutroux voor de jury-rechtbank verschijnt. De procureur van

Dutroux werkte alleen, zonder criminele bende

Van onze correspondent
Rob Gollin
BRUSSEL

Marc Dutroux moet dit najaar of begin 2004 in België terechtstaan voor de ontvoering van zes meisjes en de moord op vier van hen. Zijn vrouw Michèle Martin en handlanger Michel Lelièvre worden beticht van medeplichtigheid. De Brusselse zakenman Michel Nihoul is buiten vervolging gesteld.

De raadkamer van de rechtbank in Neufchâteau maakte vrijdag met deze uitspraak duidelijk dat er geen harde aanwijzingen zijn voor het bestaan van een crimineel netwerk rond Dutroux waarbinnen ontvoerde meisjes werden verhandeld en misbruikt. Een apart onderzoek daarnaar loopt nog. Procureur Bourlet heeft lang geprobeerd aan te tonen dat Nihoul een spijfiguur was in zo'n bende. Onderzoeksrechter Langlois gelooft dat Dutroux vrijwel geïsoleerd opereerde.

Ouders van de kinderen reageerden verdeeld. Een aantal is teleurgesteld en heeft beroep aangegetekend. Volgens Paul Marchal, de vader van het vermoorde meisje An, bevat het dossier voldoende elementen om een doorverwijzing van Nihoul te rechtvaardigen. Jean Lambrechts, de vader van Eefje, ziet af van beroep. 'Ik wil dat de verdachten liever vandaag

dan morgen voor de rechtbank verschijnen.'

De verdenking van betrokkenheid van Nihoul, in de jaren tachtig actief in Brusselse nachtclubs en eerder veroordeeld wegens oplichting, stelde vooral op de levering van duizend xtc-pillen aan Lelièvre, daags na de ontvoering van Laetitia bij het zwembad van Bertrix. Ook zijn er omstreden getuigenissen dat de zakenman zich daar met Dutroux en Lelièvre daags voor de kidnapping ophield.

Volgens de uitspraak van de raadkamer is er geen verband aangetoond tussen de levering van de drugs en de ontvoering. Contacten tussen Nihoul en Dutroux zouden vooral betrekking hebben op werk, aankoop van onroerend goed en reparaties aan een auto. Mogelijk moet de zakenman nog wel in Brussel terechtstaan wegens drugshandel. Hij beweert dat de levering was bedoeld om als politie-informant te infiltreren in de bende.

Nog altijd staat niet vast wanneer het proces tegen Dutroux gaat beginnen. Wegens het hoger beroep moet nu eerst de kamer van inbeschuldigingsstelling van de rechtbank in Luik bepalen wie er later dit jaar in de beklaagdenbank moeten plaatsnemen. Ook acties van de nieuwe advocaat van Dutroux, die de rechtbank in Neufchâteau van partijdigheid beticht, kunnen vertragend werken.

Dutroux een tweederangs figuur in een pedofielenetwerk was. Het zou in zijn belang zijn geweest de echte schurken te noemen, hooggeplaatsten uit de politieke of juridische wereld bijvoorbeeld. Maar Dutroux heeft nergens in zijn verklaringen daarvoor bewijs aangebracht, stelt Pierre.

Vader Rochelle krijgt rapport uitgereikt

De vader van Rochelle Rijkers, Martin Huisman, krijgt morgenmiddag het rapport van de Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming uitgereikt.

MTR 0-12
Minister Donner van Justitie gaf in juli opdracht tot onderzoek naar de gang van zaken rond de ondertoezichtstelling van Rochelle Rijkers. Het meisje is het 4-jarig zusje van de vermoorde Rowena Rijkers, 'het meisje van Nulde'. De moeder van Rowena en haar vriend zitten vast in afwachting van hun proces wegens betrokkenheid bij de gewelddadige dood van Rowena in augustus vorig jaar.

Inspectie tikt Jeugdzorg op vingers over zorg zusje Rowena Rijkers

Blunders in zaak Rochelle

Door Annelieke Dijkstra
AD, 10 dec 02

De Stichting Jeugdzorg Rotterdam Zuid-Holland-Zuid heeft zich in de zaak rond Rochelle Rijkers te veel laten beïnvloeden door de media-aandacht. Hierdoor kwam te laat een hulpverleningsplan voor het meisje tot stand.

Dit is de belangrijkste conclusie van het onderzoek dat de Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming vandaag presenteert.

Rochelle Rijkers is het zusje van Rowena, 'het meisje van Nulde', dat werd vermoord. Na de arrestatie van haar moeder en dier vriend Mike J. ontstond touwtrek rond de voogdij van het 4-jarige meisje. Huisman, die even voor Rochelle zorgde maar na problemen uiteindelijk instemde met het onderbrengen van het meisje bij familie, protesteerde scherp tegen besluiten van rechtbank, Raad voor Kinderbescherming en Jeugdzorg.

Juist de media-aandacht die Martin Huisman met zijn protesten heeft veroorzaakt, lijkt zijn weerslag te hebben gehad op Rochelle. De inspectie concludeert dat de aandacht rondom het meisje het haar onmogelijk maakte 'rustig een start te maken met de verwerking van de gebeurtenissen'.

De mediahype en externe druk hebben ook hun weerslag gehad op de medewerkers van jeugdzorg en het handelen beïnvloed, stelt het rapport, dat verder redelijk mild is en in algemeenheden blijft steken. Zo concludeert het dat de samenwerking tussen de verschillende instanties 'beter had gekund'.

Over de vraag of vader Martin Huisman voor

Zorg schoot ernstig tekort bij hulp aan Rochelle Rijkers

door Annet de Jong en Jolande Westdorp
DEN HAAG, woensdag
De gezinsvoogdij-instelling Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming zijn ernstig tekortgeschoten bij de onder toezichtstelling van en hulp aan kleuter Rochelle Rijkers (4), het zusje van het meisje van Nulde.

Rochelle kan zorgen, zoals hij claimt, doet de inspectie geen uitspraken. Daarover moet de Raad voor de Kinderbescherming oordelen, omdat Huisman pas vorige week officieel het ouderlijk gezag aanvraag voor zijn dochter.

Huisman ging het afgelopen jaar in beroep tegen vrijwel elke beslissing van de rechtbank, en adviseerde van de Raad voor de Kinderbescherming en Stichting Jeugdzorg, waaruit uiteindelijk 23 rechtzaken kwamen. Rochelle Rijkers is na problemen bij haar tante weggegaan en wordt nu begeleid in een psychiatrisch jeugdziekenhuis. Dat laatste was op advies van kinderpsycholoog W. Wolters, die vorige week werd berispt door het College van Toezicht van zijn beroepsgroep omdat hij niet zorgvuldig genoeg had gehandeld.

De Inspectie blikt alleen terug en doet geen aanbevelingen voor de toekomst. De kinderrechtbank zal zich buigen over het ouderlijk gezag dat Huisman heeft aangevraagd over Rochelle. De moeder heeft dat gezag nu nog in handen. Een uitgebreid onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming moet bepalen of Huisman in staat is de kleuter op te vangen. De rechter buigt zich dan ook over het onlangs gedane verzoek van de vader om meer bezoeken.

Vader mag dochter Rochelle vaak zien

NM
DORDRECHT, 19 DEC. De vader van Rochelle Rijkers, Martin Huisman, mag zijn dochtertje Rochelle vaker zien. Dat heeft de kinderrechtbank in Dordrecht bepaald. Rochelle is het zusje van de vermoorde Rowena Rijkers, 'het meisje van Nulde'. De kinderrechtbank besloot gisteren een „opbouwende omgangsregeling” toe te zeggen. Huisman mag zijn 4-jarige dochter, die in een psychiatrisch ziekenhuis verblijft, voorlopig elke week twee uur zien. Uiteindelijk mogen zij elkaar elk weekende bezoeken. De kinderrechtbank wil „stabiliteit in de toestand krijgen” en houdt voor alles het belang van Rochelle voor ogen, aldus een woordvoerder. De rechter heeft het verzoek van Huisman om toewijzing van het ouderlijk gezag aangehouden. De moeder wordt verdacht van medeplichtigheid aan de moord op Rowena. (ANP)

Minister Donner van Justitie onderschreef gisteren deze keiharde conclusie van de Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming. Uitgerekend de afgelopen dagen kreeg Rochelle's vader Martin Huisman echter van Jeugdzorg te horen dat hij zijn in een inrichting opgenomen dochtertje niet met de kerstdagen, met oud en nieuw of op haar aanstaande verjaardag mag bezoeken. „Hoewel ik in het gelijk gesteld ben, heb ik mijn kind er niet mee terug en blijft Jeugdzorg het ons moeilijk maken”, aldus Huisman.

Volgens minister Donner staat er geen twijfel over het optreden van Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming in de zaak-Rochelle. „Dat had beter gekund en beter gemoeven”, zei de CDA-bewindsvaandelaar. De inspectie werd door Donner aan het werk gezet, nadat Rochelle's vader in De Telegraaf talloze malen de noodklok had geluid over de dubieuze gang van zaken.

Belang kind

Donner kondigde aan de kinderbeschermingswet te gaan wijzigen, zodat in de toekomst veel meer rekening wordt gehouden met het belang van het kind. De

kwaliteit van de jeugdhulpverlening moet op een hoger plan worden gebracht, meent de minister, die gisteren het rapport 'Het meisje' naar de Tweede Kamer stuurde.

Volgens de inspectie was Jeugdzorg niet in staat om een „complexe zaak” als die van Rochelle Rijkers op een goede manier af te handelen en deugdelijke hulpverlening voor de kleuter op touw te zetten. De complexiteit zat hem in het feit dat de moord op Rochelle's zusje Rowena het hele land had geschokt en dat velen zich het lot van het nog levende zusje aantrokken. Desondanks werd dit kind het afgelopen jaar eerst van het ene naar het andere pleeggezin gesleept en zit het meisje sinds maanden in een kinderpsychiatrisch hospitaal in Barendrecht.

De Raad voor de Kinderbescherming blijkt alle werk-aantekeningen over de zaak-Rochelle te hebben vernie-

Inspectie over Jeugdzorg: 'Belangen van Rochelle uit oog verloren'

Door een onzer redacteurs
AMSTERDAM, 11 DEC. De Stichting Jeugdzorg Rotterdam en de Raad voor de Kinderbescherming hebben door onwil of onmacht niet genoeg gelet op de belangen van de vierjarige Rochelle Rijkers, het zusje van 'het meisje van Nulde'.

Dat schrijft de Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming in een rapport dat gisteren door minister Donner van Justitie is aangeboden aan de Tweede Kamer. De Inspectie vindt dat Jeugdzorg en Kinderbescherming zich in hun werk te veel hebben laten beïnvloeden door de grote media-aandacht voor de zaak en door de vader van Rochelle, Martin Huisman. Die probeert al een jaar lang via de kinderrechtbank het gezag over Rochelle te krijgen.

Rochelle's moeder en diens nieuwe vriend werden in december 2001 aangehouden in Spanje op verdenking van de moord op Rowena Rijkers, 'het meisje van Nulde'. Rochelle is sindsdien op vijf verschillende opvangplekken geweest. Nu verblijft ze op aanbeveling van Jeugdzorg in een psychiatrisch kindziekenhuis. Volgens de Inspectie heeft Jeugdzorg nooit goed beargumenteerd waarom Rochelle niet bij haar vader kon zijn. Ook heeft Jeugdzorg te weinig begeleiding gegeven aan de pleeggezinnen die Rochelle opvingen.

De Inspectie heeft ook kritiek op de rol van Huisman. Rochelle verbleef begin dit jaar onder een andere naam bij haar tante, niemand wist dat zij het zusje van het 'meisje van Nulde' was. Maar dat veranderde toen Huisman foto's van haar openbaar maakte. Daarna werd het steeds moeilijker om een pleeggezin voor haar te vinden. Ook was het volgens de Inspectie niet goed dat de psycholoog die Huisman verdedigde, Dolph Kohnstamm, openlijk ruzie maakte met de psycholoog die werkte voor Jeugdzorg, Wim Wolters.

Jeugdzorg is het niet eens met de kritiek. „Het rapport miskent de dagelijkse praktijk, die veel complexer en weerbarstiger is dan Inspectie denkt”, schrijft Jeugdzorg in een reactie. Er wordt ook op gewezen dat de rechtbank in Dordrecht en het gerechtshof in Den Haag de werkwijze van Jeugdzorg niet hebben veroordeeld.

Huisman toonde zich gisteren tevreden met het rapport. Hij hoopt dat het hem zal helpen het gezag over zijn dochter te krijgen.

Verdachte moord 'meisje Nulde' tergde gedetineerde

Terwijl hij vastzit op verdenking van moord op 'het meisje van Nulde' heeft Mike J. in de gevangenis in Doetinchem een vader uit zijn vel laten springen. Na toespelingen van J. op de kinderen van Rolando R. viel deze hiem aan.

Rolando R. stond gisteren terecht voor de rechtbank van Zutphen. Wat er tijdens het lichten van gevangenen op 5 augustus precies gebeurde, werd tijdens de zitting niet helemaal duidelijk. De officier van justitie beschuldigde R. ervan met een gebroken ballpoint op J. ingestoken te hebben. Rolando R. zei J. alleen twee klappen te hebben verkocht. Mike J. liep hierdoor slechts kleine wondjes in de hals en bij zijn slaap op. Een dag later meldde J. zich opnieuw bij de gevangenisarts met meer wonden.

Deze had hij zichzelf toegebracht om R. in ernstiger problemen te brengen. Rolando R. vond Mike J. maar een rare snuiter. Bij de eerste kennismaking zou J. bijzonder suggestief gevraagd hebben naar de kinderen van R., die niet wist waar Mike J. voor vastzat. Vlak nadat hij hier achter kwam, zou J. hem tijdens het lichten op een bijzonder smerige glimlach getraceerd hebben. Voor de gewelddadige drugsverslaafde R. reden Mike J. aan te vallen. Hij ontkent in opdracht van medegevangenen gehandeld te hebben.

Mike J. is als de vermoedelijke moordenaar van Rowena Rijkers bepaald niet geliefd. Hij zou met zijn daden te koop lopen en zijn cel volgeplakt hebben met krantenknipsels over de moord.

Bart van der Voort

Na half jaar voortzetting zaak 'meisje van Nulde'

Bijna een half jaar na de eerste rechtszitting over de gewelddadige dood van Rowena Rijkers, volgt de rechtbank in Zutphen zich maandag en dinsdag opnieuw over de zaak.

MTR 3-1
Moeder W.R. en haar vriend M.J. worden verdacht van de moord op het 4-jarige meisje en het vervoeren van haar lijke.

De rechtbank wees de zaak eind juli terug naar de rechter-commissaris, omdat er nog een aantal getuigen moest worden gehoord. Ook wilde de rechtbank meer weten over de kans dat de moeder zich nog een keer aan een dergelijk misdrijf schuldig maakt. Volgens deskundigen van het Pie-

tigd, waardoor voor de inspectie onduidelijk is hoe deze instelling te werk is gegaan. De inspectie concludeert ook dat

ter Baan Centrum bestaat daarop in bepaalde omstandigheden een risico.

Rowena Rijkers werd in augustus 2001 bekend als 'het meisje van Nulde' nadat voorbijgangers op strand Nulde een rompie van een onbekend meisje aantroffen. Kort na deze vondst werd op de kade van de Nieuwe Waterweg bij Hoek van Holland een kindhoofdje aangetroffen. Een handje is het laatst gevonden lichaamsdeel van het meisje. Dat speelde in oktober 2001 in het Veluwe-meer bij Harderwijk aan. Eind oktober presenteerde de politie het gereconstrueerde hoofdje van het 'meisje van Nulde'. (ANP)

na tien maanden bemoeienis er nog steeds geen toekomstperspectief is voor Rochelle.

West-Afrika moet Peter Klashorst niet

PSYCHO tekst
jean-pierre van de ven

Schilder Peter Klashorst lijkt in West-Afrika persona non grata te worden. Nadat hij in 2000 Senegal moest ontvluchten, is hij nu ook buurland Gambia uitgezet. De kunstenaar kwam zaterdagochtend veilig aan op Schiphol, na zestig uur gevangen te hebben gezeten. De Gambiaanse autoriteiten wilden hem, zo beweert de kunstenaar, deporteren naar Senegal. „We gaan je uitleveren”, zeiden ze steeds. „Senegal heeft een internationaal opsporingsbevel tegen je uitgevaardigd.” Tot zijn oplichting werd hij ineens, zonder iets van een rechtszaak maar ook zonder enige uitleg, op het vliegtuig naar Nederland gezet. Volgens de kunstenaar, omdat 'Senegal geen behoefte had aan een politiek probleem'. Ook zijn zaakwaarnemer en een stagiaire van de Rietveld Academie zijn inmiddels weer heelhuids terug in Nederland na het Afrikaanse avontuur, zij het dat de Rietveld-studente totaal van de kook was en psychiatrische hulp nodig had. De inval in zijn huis in Gambia verliep op zijn zachtst gezegd chaotisch. Op het moment van de inval door paramilitairen waren er twintig mensen aanwezig in het grote pand van de kunstenaar, waaronder zijn manager Peter Tates. Tijdens het

onderhandelen ('Belachelijk, het ging ze gewoon om geld: ze eisten 1000 dollar en mijn mobieltje') wist Klashorst, slechts gekleed in zijn onderbroek, van het terrein te ontsnappen door een openstaand hek. Hij vluchtte achterop bij Tates met een motor die door de paramilitairen op het terrein was geparkeerd en gelukkig meteen startte. Klashorst woonde sinds twee jaar in Gambia, in een groot huurhuis, nota bene pal naast de minister van justitie en een kantoor waarin onder meer het Nederlands consulaat is gevestigd en het Afrikaans Centrum voor Democratie en Mensenrechten. Hij was net terug na een verblijf van anderhalve maand in Nederland. Ook nu weer werd hij gearresteerd omdat hij aanstootgevende kunst produceerde. Volgens de kunstenaar in opdracht van zijn buurman, de minister van justitie. „Ik had om precies te zijn één naaktschilderij staan en verder een heleboel portretten. Maar naakt is daar helemaal niet aanstootgevend. Gambia is islamitisch, maar je kunt daar in de supermarkt gewoon de Playboy en de Penthouse kopen. Op het platteland lopen vrouwen ook vaak half naakt. Het is daar de normaalste zaak van de wereld.” Later hebben Klashorst en zijn zaakwaarnemer zich vrijwillig gemeld bij de plaatselijke

politie, omdat de paramilitairen een stagiaire van de Rietveld Academie die tijdelijk bij Klashorst in huis zat, gijzelden. „Dat meisje is gearresteerd nadat ze nietsvermoedend terugkwam van een uitstapje naar een nabijgelegen natuurpark. Een keurig meisje, dat ze flink hebben geïntimideerd, ook seksueel. Toen we hoorden dat zij was gearresteerd, hebben we onszelf aangegeven.” De stagiaire en Tates zijn vervolgens vrijgelaten en Klashorst werd direct gearresteerd. „Ik heb daar in een grote groepsruimte gezeten. Eigenlijk wel gezellig en leerzaam: een soort mannenpraatgroep.” Klashorst mag nu stoer doen, maar hij is door het hele geval flink benadeeld. In ieder geval zijn er 22 schilderijen van de kunstenaar in beslag genomen. „Ik had ook nog zo'n 5000 euro in huis. Daar kan ik wel naar fluiten, evenals mijn batikfabriekje.” De schilder laat het er niet bij zitten. „Ik ga via mijn advocaat in de tegenaanval. Ik wil excuses voor wat ze die stagiaire hebben aangedaan en mijn schilderijen terug.” En zijn twee Afrikaanse vrouwen, dochter en zoon? „Die zaten niet in Gambia, maar in Kenia, die komen aanstaande vrijdag naar Nederland.”

Aart van der Kuyl

6+E 7/1

herinneringen

Onlangs werd in de krant het onderzoek aangehaald van Crombag, waarin hij mensen één jaar na de Bijlmercamp vroeg om de videobeelden te beschrijven van het vliegtuig dat zich in de flat boorde. Verrassend veel mensen wisten zich de details nog levendig te herinneren. Alleen: er zijn nooit beelden van de inslag gemaakt. Crombag concludeerde dat datgene wat mensen zich herinneren in grote mate wordt bepaald door wat een onderzoeker hen vraagt. Ook een therapeut moet weten dat zijn manier van ondervragen bepalend is voor wat een cliënt zich meent te 'herinneren'. In de wetenschappelijke literatuur is de discussie nog maar net uitgewoed over tijdens therapie 'hervonden' herinneringen. Die bleken vaak geen herinneringen te zijn, maar door therapeut en cliënt gemeenschappelijk geproduceerde verzinsels. Dit inzicht heeft een venijnig staartje. Iedereen zou namelijk voor zichzelf moeten nagaan hoezeer feit en verzinsel nog van elkaar te onderscheiden zijn. Ik bedoel: hoe betrouwbaar zijn jouw herinneringen? Als het een professional niet lukt om de objectieve betrouwbaarheid van jouw herinneringen te toetsen, kun je dat dan zelf wel?

Dit verschil tussen *Dichtung und Wahrheit* werd trefzeker geschetst in de schelmenroman *Bekentnisse des Hochstaplers Felix Krull* van Thomas Mann. Felix Krull is een parodie op het genre van de autobiografie. Felix vertelt over zijn avontuurlijke leven en aanvankelijk geloofde de lezer hem, maar allerlei details verraden dat er iets niet in de haak is met zijn realiteitstoetsing. Er ontstaat een steeds grotere afstand tussen lezer en verteller. Tegelijkertijd ontstaat toenadering, want de lezer herkent zichzelf in de tragische figuur. Wie ben ik om de eerste steen te werpen? Door Felix zijn verzinsels te vergeven, vergeeft de lezer zichzelf voor de neiging actief het verhaal van zijn eigen leven samen te stellen.

En waarom ook niet? Vaak valt beter te leven met het verzinsel dan met de waarheid. Preciezer: er valt beter te leven met de ene interpretatie van wat er is gebeurd dan met de andere. Therapeuten moeten bescheiden zijn. Hun rol is beperkt tot wieden in het tuintje van hun cliënten om de schadelijke interpretaties weg te nemen. De onschadelijke, hoe onwaarachtig ook, mogen best blijven staan.

Als iemand zich de beelden van het aanstormende vliegtuig nog in detail herinnert en daaraan het idee heeft ontleend dat hij een accuraat waarnemer is, wie ben ik dan om hem lastig te vallen met wat ik nou toevallig als de waarheid zie? Ik ben Felix Krull niet.

04 | 01 | 03 HET VOLKSKRANT MAGAZINE 63

Scouting 'ontvoert' vier kinderen voor de grap

HILVERSUM - De politie Gooien Vechtstreek heeft zaterdagavond een bestelbus klemgereden waarmee vier kinderen ontvoerd zouden zijn. Na aanhouding verklaarden de bestuurders, leden van de Scouting, dat het om een grap ging. Volgens een politiewoordvoerder kwam rond half acht de melding binnen dat vier kinderen tussen de 11 en de 14 tegen hun wil in een bestelbus waren gedwongen. Daarop zetten agenten in vijf politiewagens de achtervolging in. (ANP)

Ranne Hovius

Jan Verhulst: Therapie als alibi. Swets & Zeitlinger; € 17,50.

Klashorst vlucht weg uit Gambia

Het Parool, 4-1-2003
AMSTERDAM - De Amsterdamse schilder Peter Klashorst is gisteravond teruggekeerd uit Gambia, nadat hij was uitgewezen wegens het maken van 'obscene' schilderijen. Dat heeft een woordvoerder van galerie Donkersloot in Amsterdam gezegd. Klashorst meldde zich in Gambia bij de politie nadat een Nederlandse studente, die bij hem stage liep, was opgepakt.

Nadat de schilder zich had gemeld, liet de politie in Gambia het meisje weer vrij. Na zijn aankomst gisteravond in Brussel is Klashorst meteen naar Amsterdam doorgereisd.

In mei 2000 kwam Klashorst ook al in moeilijkheden, toen hij in Senegal ervan werd beticht tijdens schildersessies orgieën met naakte zwarte vrouwen te houden. Hij zat drie weken vast en kwam pas vrij nadat hij ambtenaren had omgekocht.

Vorig jaar kwam hij in Gambia om soortgelijke redenen in moeilijkheden; hij moest zijn paspoort inleveren. Hij bleek te zijn aangegeven door een voormalig model. "Het was de vrouw met wie ik in Senegal in de gevangenis had gezeten," vertelde Klashorst in december tegenover deze krant. "Ze wilde geld zien, want ze vond dat ik er de schuld van was dat ze nooit meer terug kon naar Senegal."

Dankzij 'hoge connecties' in Gambia wist hij ook toen de dans te ontspringen. Korte tijd later keerde Klashorst terug naar Gambia, omdat hij zich veilig waande nadat de vrouw die de politie had gealarmeerd plotseling was overleden. "Geen idee waaraan. Maar de problemen die ik in Gambia had zullen daardoor wel zijn opgelost," concludeerde hij vorige maand nog. Maar toen de politie in Gambia er lucht van kreeg

dat hij was teruggekeerd, vielen agenten zijn huis binnen, waar ze alleen de studente aantroffen.

Klashorst korte tijd vast in Afrika

AMSTERDAM, 3 JAN. De Amsterdamse schilder Peter Klashorst is opgepakt in de west-Afrikaanse staat Gambia. Hij is het land uitgezet omdat hij zich schuldig zou hebben gemaakt aan het maken van obscene schilderijen. Het is de tweede keer dat Klashorst in Afrika wordt opgepakt. In mei 2000 zat hij drie weken vast. Volgens Buitenzaken is de schilder onderweg naar Nederland. (ANP)

Schilder Klashorst nu uit Gambia gezet

AMSTERDAM - De omstreden Amsterdamse kunstenaar Peter Klashorst is Gambia uitgezet omdat hij zich volgens de autoriteiten schuldig heeft gemaakt aan het maken van verwerpelijke en obscene schilderijen. Klashorst zou vrijdagavond, via Brussel, terugkeren naar Nederland. In 2000 werd Klashorst buurland Senegal uitgezet, ook om het 'aanzetten tot prostitutie' en het maken van 'pornografische afbeeldingen'.

Klashorst wil terug naar Gambia

Amsterdam Gerechtigheid en een kans om terug te gaan naar Gambia. Dat is het doel van de Amsterdamse schilder Peter Klashorst, nadat hij vorige week het Afrikaanse land werd uitgezet wegens zijn 'pornografische' schilderijen. De kunstenaar is sinds vrijdag terug in Nederland en spant een rechtszaak aan tegen de Gambiaanse staat.

Een onbekende heeft de leus 'Gerrit Bosch is een pedofiel' op een deur van de brandweerkazerne in Epe gespoten. De bekladding houdt verband met de treiterzaak die Zuuk al jaren teistert. (Foto Ron Nagtzaam)

'Wreker van Zuuk' tart recherche

van onze verslaggevers

EPE - De zogeheten 'Wreker van Zuuk' heeft mogelijk weer toegeslagen. Dat is gebeurd terwijl een team rechercheurs jacht maakt op de dader en tipgeld is uitgelooft. Vermoedelijk zondagochtend is de tekst 'Gerrit Bosch is een pedofiel' aangebracht op deuren van de brandweerkazerne in Epe.

Politievoorlichter Brandt Keegstra noemt het 'frustrerend' dat de tekst aangebracht kon worden in het centrum van Epe zon-

der dat er tips over de dader zijn binnengekomen. Een speciaal rechercheteam houdt zich bezig met het zoeken naar de dader of daders van onder meer bedreigingen van Zuukenaar Gerrit Bosch en zijn naasten maar ook brandstichtingen en het doorsnijden van remleidingen van auto's. Dat houdt Zuuk al jaren in de greep van de angst.

De politievoorlichter sluit niet uit, dat de dader bezig is om de mensen die met opsporing belast zijn, te tartten. "Maar ik kan natuurlijk niet in de psyche van

de dader of daders kijken", houdt Keegstra een slag om de arm. "Het enige dat we nu kunnen doen is wederom een beroep doen op de bevolking." Concrete aanwijzingen over de dader of daders heeft de politie nog niet. De mogelijkheid dat het om kwajongenswerk gaat, wordt gezien vergelijkbare teksten in het verleden aangebracht op viaducten en ook in centrum Epe, niet groot geacht. Intussen twijfelt burgemeester L. Eland van Epe er ook niet aan dat de boodschap op de deur van de brandweerkazerne in

Epe van dezelfde hand afkomstig is die ook op verschillende andere plaatsen in de gemeente toesloeg. Hij denkt met een zeer scherpzinnig persoon te maken te hebben, die met zijn actie ook het gemeentelijke gezag lijkt te willen tartten. De brandweerkazerne is ondergebracht in het pand van de gemeente. Maar vooralsnog staat ook Epe eerste burger machteloos. "Hadden we maar DNA-materiaal waarmee we verder onderzoek zouden kunnen verrichten. Wat er nu gebeurt, is werkelijk zeer kwalijk."